

Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Τουρισμό

Φιλοξενία • Ευεξία και Υγεία

Θέμα Μεταπτυχιακής Μελέτης:

Προοπτικές ανάπτυξης εκδηλώσεων αθλητικού χορού στην Ελλάδα

Κωνσταντινίδου Έρση ΑΜ 19019

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: κα Παπαγεωργίου Αθηνά

Αθήνα, 2021

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Κωνσταντινίδου Έρση του Χριστοφόρου με αριθμό μητρώου 19019 φοιτήτρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Τουρισμό» του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι: «Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η ΔΗΛΟΥΣΑ

Κωνσταντινίδου Έρση

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ: Διοίκησης Τουρισμού

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο:

«ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ»

Τίτλος εργασίας “Προοπτικές ανάπτυξης εκδηλώσεων αθλητικού χορού στην Ελλάδα”

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εξετάστηκε επιτυχώς από την κάτωθι Εξεταστική Επιτροπή:

Α/α	ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ/ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	Κα Παπαγεωργίου Αθηνά	Επιβλέπουσα καθηγήτρια	
2	Κα Κικίλια Κατερίνα	Μέλος της επιτροπής	
3	Κ. Σεργόπουλος Κωνσταντίνος	Μέλος της επιτροπής	

Θερμές ευχαριστίες θα ήθελα να εκφράσω στην καθηγήτρια μου κα Παπαγεωργίου
Αθηνά για τη συμβολή της στην παρούσα εργασία και την καθοδήγησή της.

Πίνακας περιεχομένων

Κατάλογος Πινάκων	7
Κατάλογος Γραφημάτων	8
Κατάλογος Εικόνων	9
Περίληψη	10
Abstract	12
Εισαγωγικές παρατηρήσεις	14
Γενικό Μέρος	16
Κεφάλαιο 1ο	17
Χορός ως σωματική προπόνηση, αθλητισμός, ψυχαγωγία και κοινωνική δραστηριότητα	17
Ορισμός χορού και αθλητικού χορού	17
Φυσικά οφέλη	21
Ψυχικά οφέλη	23
Συναισθηματικά οφέλη	24
Κεφάλαιο 2ο	27
Αθλητικές εκδηλώσεις	27
Ορισμός αθλητικών εκδηλώσεων	27
Πυραμίδα αθλητικών εκδηλώσεων	30
Συντελεστές αθλητικών εκδηλώσεων	31
Κεφάλαιο 3ο	34
Αθλητικές εκδηλώσεις ως παράμετρος τουρισμού	34
Βασικά στοιχεία στη βιομηχανία τουρισμού αθλητικών εκδηλώσεων	34

Η τυπολογία των αθλητικών εκδηλώσεων	37
Τοπικοί φορείς και συνεργασία στον τουρισμό αθλητικών εκδηλώσεων	39
Κοινωνικοπολιτιστικές επιπτώσεις στην τοπική κοινότητα	41
Οικονομικές επιπτώσεις στην τοπική κοινότητα	43
Κεφάλαιο 4ο	45
Η περίπτωση του Φεστιβάλ Χορού στην Καλαμάτα.....	45
Εκδηλώσεις αθλητικού χορού στην Ελλάδα	45
Ειδικό Μέρος	56
Κεφάλαιο 5ο	57
Στοχοθεσία της μελέτης.....	57
Σκοπός και στόχος της μελέτης	57
Ερευνητικά ερωτήματα.....	57
Κεφάλαιο 6ο	58
Μεθοδολογία.....	58
Μεθοδολογική προσέγγιση.....	60
Είδος της μελέτης.....	60
Χρόνος διεξαγωγής της μελέτης.....	60
Δείγμα μελέτης	61
Κριτήρια εισαγωγής ή αποκλεισμού ατόμων στην μελέτη.....	61
Διαδικασία συλλογής δεδομένων	62
Πιλοτική έρευνα και αξιοπιστία	63
Θέματα ηθικής και δεοντολογίας.....	63
Κεφάλαιο 7ο	64
Αποτελέσματα.....	64
Αποτελέσματα στατιστικής ανάλυσης.....	64

Κεφάλαιο 8ο	78
Συμπεράσματα	78
Συμπεράσματα	78
Σύγκριση με άλλες χώρες	83
Επίλογος.....	86
Βιβλιογραφία	87
Παραρτήματα.....	101

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1. Δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων.	65
Πίνακας 2. Έλεγχοι ανεξαρτησίας σε συνάρτηση με το ετήσιο εισοδηματικό επίπεδο...	75
Πίνακας 3. Έλεγχοι ανεξαρτησίας σε συνάρτηση με το φύλο.	76

Κατάλογος Γραφημάτων

Γράφημα 1. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με τους λόγους μη συμμετοχής σε διαγωνισμούς χορού/αθλητικές εκδηλώσεις χορού.	66
Γράφημα 2. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με το αν στο μέλλον μπορεί να λάβουν μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις.	67
Γράφημα 3. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με τι πρέπει να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές προκειμένου να τους ελκύσει το ενδιαφέρον.	67
Γράφημα 4. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με το πώς πληροφορούνται για την διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων.	68
Γράφημα 5. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με πόσες φορές ετησίως συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις.	69
Γράφημα 6. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με την μετακίνηση και διανυκτέρευση τους για να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις χορού.	70
Γράφημα 7. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με τις ημέρες διανυκτέρευσης.	71
Γράφημα 8. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με το ποσό της μέσης ημερήσιας δαπάνης (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής, της μεταφοράς, της διαμονής και των λοιπών εξόδων) κατά την παραμονή τους στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση.	72
Γράφημα 9. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με την κάλυψη των εξόδων συμμετοχής και διαμονής.	72
Γράφημα 10. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με την ικανοποίησή τους από την εμπειρία τους και την διοργάνωση των χορό-αθλητικών εκδηλώσεων.	73
Γράφημα 11. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με τον σκοπό τους να λάβουν μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις στο μέλλον (Ελλάδα & Εξωτερικό) και για το αν έχουν λάβει μέρος σε παρόμοιες εκδηλώσεις στο εξωτερικό.	74

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1. Τυπολογία τουριστικών εκδηλώσεων (Donald Getz & Page, 2014)	36
Εικόνα 2 Απολογισμός συμμετοχών (Kalamata International Dance Festival - European Festivals Association, n.d.)	48
Εικόνα 3. Απολογισμός παράλληλων εκδηλώσεων (Kalamata International Dance Festival - European Festivals Association, n.d.).....	48
Εικόνα 4. Η πρόσκληση του Φεστιβάλ για το έτος 2020 (Kalamata International Dance Festival - European Festivals Association, n.d.).....	49
Εικόνα 5. Συλλογή φωτογραφιών από το Φεστιβάλ.....	54

Περίληψη

Εισαγωγή: Ο χορός ως μορφή άσκησης αποτελεί μία σωματική δραστηριότητα που μπορεί να συνδυάζεται με μουσική ή ακόμα και έντονη σωματική εγγύτητα με το χορευτικό παρτενέρ. Ο χορός μπορεί να είναι ατομικός, ομαδικός, ελεύθερος, συγχρονισμένος. Οι αθλητικές εκδηλώσεις αποτελούν ισχυρό στοιχείο του αθλητικού τουρισμού, καθώς μπορούν να αποτελέσουν ένα πρόσθετο παράγοντα επισκεψιμότητας τόσο των ίδιων των αθλητών και των αθλητικών σωματείων, αλλά και των θεατών της περιοχής που φιλοξενεί την εκάστοτε αθλητική εκδήλωση.

Σκοπός: Η διερεύνηση της κατάστασης που απαντάται στην Ελλάδα και η κατανόηση των απαιτήσεων των διαγωνισμών χορού και χορο-αθλητικών εκδηλώσεων που διενεργούνται στην χώρα μας και ειδικότερα στο Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη αυτών των διοργανώσεων και εκδηλώσεων.

Μεθοδολογία: Επιλέχθηκε η αποστολή των ερωτηματολογίων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δυνάμει των υγειονομικών πρωτοκόλλων της πανδημικής κρίσης. Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε εξ αρχής για τις ανάγκες της έρευνας.

Αποτελέσματα: Στην έρευνα συμμετείχαν 58 συμμετέχοντες, με την ποσοστιαία καταγραφή να παρουσιάζεται υπέρ των γυναικών έναντι των αντρών με 58,6% και 41,4% αντίστοιχα για τα δύο φύλα. Οι κύριες ηλικιακές ομάδες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο ήταν οι ομάδες 18-29 ετών, 30-39 ετών, 40-49 ετών, και 50-59 ετών με ποσοστά 39,7%, 32,8%, 17,2%, και 10,3% αντίστοιχα. Σε ότι αφορά το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων η πλειοψηφία ήταν ανώτατης εκπαίδευσης, απόφοιτοι Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι. με ποσοστό 46,6%, με τους απόφοιτους Λυκείου να ακολουθούν με ποσοστό 32,8%. Τέλος, για το ετήσιο εισοδηματικό επίπεδο η ποσοστιαία καταγραφή παρουσιάζεται συντριπτικά υπέρ του ποσού των <12.000€, με ποσοστό 63,8%, έναντι των ποσών 12.001€-15.000€ και >15.001€ με ποσοστά 17,2% και 19,0 αντίστοιχα. Όσον αφορά αυτούς που συμμετέχουν στις εκδηλώσεις χορού/αθλητικές εκδηλώσεις χορού, ενημερώνονται σε ποσοστό 63% από το Διαδίκτυο & Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, ενώ το 37% μέσω των σχολών χορού. Οι ετήσιες συμμετοχές των ερωτώμενων, κυμαίνεται μεταξύ Μία και Δύο έως Τρεις φορές

με ποσοστά 36,7% και 40% αντίστοιχα ενώ το 23,3% συμμετέχει Πάνω από τέσσερις φορές. Σχετικά με το αν μετακινούνται σε άλλη περιοχή προκειμένου να παρακολουθήσουν τέτοιου είδους εκδηλώσεις η πλειοψηφία απάντησε θετικά με ποσοστό 63,3% ενώ το 36,7% απάντησε αρνητικά. Όσον αφορά το αν διανυκτερεύουν ή όχι στην περιοχή όπου μεταβαίνουν οι ερωτώμενοι επιμερίζονται το ποσοστό ισόποσα με 50%. Αναφορικά με τις ημέρες διανυκτέρευσης, οι ερωτώμενοι διαμένουν μία ή δύο φορές με ποσοστό 46,7% και για τις δύο περιπτώσεις, επίσης ένα 6,7% πραγματοποιεί τρεις διανυκτερεύσεις. Πρόσθετα, εντοπίστηκε στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ του ετήσιου εισοδηματικού επιπέδου και του αν οι συμμετέχοντες συμμετέχουν ή όχι σε χορό-αθλητικές εκδηλώσεις ($\chi^2(2)=6,117, p<0,05$). Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες με ετήσιο εισόδημα $>15.001\text{€}$, είναι πιθανότερο να μην συμμετέχουν σε χορό-αθλητικές εκδηλώσεις, ενώ για τις άλλες δύο κατηγορίες ετήσιου εισοδήματος οι συμμετέχοντες είναι πιθανότερο να επιμερίζονται, ποσοστιαία, την συμμετοχή τους ή όχι στις χορό-αθλητικές εκδηλώσεις.

Abstract

Introduction: Dance as an exercise is a physical activity that may be combined with music or even extreme physical intimacy with the dancing partner. Individual, group, free, and synchronized dances are all possible. Sports events are an important component of sports tourism since they may increase visits for both athletes and sports clubs, as well as fans in the region where the event is held.

Purpose: The purpose of this research is to achieve a better knowledge of the requirements of dance contests and dance-sport events organized in our nation, particularly the Kalamata Dance Festival, in order to further develop these events and competitions.

Methodology: The questionnaires sent via e-mail were selected based on the health protocols of the pandemic crisis. The questionnaire was created from the beginning for the needs of the research.

Results: 58 participants participated in the research, with the percentage recording being presented in favor of women compared to men with 58.6% and 41.4% respectively for both sexes. The main age groups that completed the questionnaire were the groups 18-29 years old, 30-39 years old, 40-49 years old, and 50-59 years old with percentages of 39.7%, 32.8%, 17.2%, and 10.3% respectively. Regarding the educational level of the respondents, the majority were of higher education, graduates of A.E.I. / T.E.I. with a percentage of 46.6%, with Lyceum graduates following with a percentage of 32.8%. Finally, for the annual income level the percentage recording is overwhelmingly in favor of the amount of <12,000 €, with a percentage of 63.8%, compared to the amounts of 12,001 € -15,000 € and > 15,001 € with percentages of 17.2% and 19.0 respectively. Regarding those who participate in dance events / sports dance events, 63% are informed through the Internet & Social Media, while 37% through dance schools. The annual participations of the respondents range between One and Two to Three times with percentages of 36.7% and 40% respectively while the 23.3% participates More than four times. Regarding whether they move to another area in order to attend such events, the majority answered positively with a percentage of 63.3% while 36.7% answered negatively. Regarding whether or not they spend the night in the area where the respondents go, the percentage is divided equally

by 50%. Regarding the overnight days, the respondents stay once or twice with a rate of 46.7% for both cases, also a 6.7% spend three nights. In addition, a statistically significant relationship was found between the annual income level and whether or not participants participate in dance-sporting events ($\chi^2 (2) = 6,117, p < 0.05$). More specifically, participants with an annual income $> 15,001$ €, are more likely not to participate in dance-sports events, while for the other two categories of annual income participants are more likely to share, as a percentage, their participation or not in dance-sports events.

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Dance is the hidden language of the soul, of the body

Martha Graham Reflects on Dance

Μέσω του χορού, οι άνθρωποι μπορούν να μεταφέρουν συναισθήματα και να διηγηθούν ιστορίες με το σώμα τους που μπορεί να μην μπορούν να τα κοινοποιήσουν προφορικά, καθώς η επικοινωνία αποτελείται όχι μόνο από λεκτικές μορφές απόδοσης αλλά και από μη λεκτικούς τρόπους. Οι χορευτές, και αλλά και όποιος χορεύει, μπορούν να κινούνται, να αισθάνονται και να σκέφτονται και το κυριότερο να εκφράζονται. Όπως ανέφερε η Graham, ίσως αυτό να αποτέλεσε το κλειδί για την πληθώρα των οφελών του χορού: η έκφραση χωρίς περιορισμούς, η έκφραση του συναισθήματος, η εμπειρία και η ενσάρκωση της τέχνης του χορού.

Ο χορός μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά στο σώμα και να προαχθεί σε μια καθαρτική ανθρωπιστική εμπειρία. Ως εκ τούτου θεωρείται ως μία επωφελής πρακτική, ιδιαίτερα για το μέλλον των παιδιών, η κοινωνία να κατανοήσει τα φυσικά, διανοητικά και συναισθηματικά οφέλη του χορού σε προσωπικό και ατομικό επίπεδο. Ως μορφή φυσικής τέχνης, ο χορός μπορεί να συντελέσει στη μείωση των επιπτώσεων του σύγχρονου τρόπου ζωής, που οι επιπτώσεις του μπορεί να εμφανίζονται με τη μορφή της παχυσαρκίας και των ψυχικών διαταραχών.

Ο χορός έχει διαμορφωθεί σε διάφορα περιβάλλοντα, τα οποία θεωρούνται υπεύθυνα για την πρόκληση ειδικών συνθηκών έκφρασης συνδυαστικά με τις κατά περίπτωση συνθήκες όπως για παράδειγμα ο χορός που μπορεί να εκφράζεται σε μία ζωντανή παράσταση, ένα πάρτι, ένα κλαμπ, με τη μορφή διαγωνισμού, σε θρησκευτικές τελετές και με μαθήματα χορού. Σε αυτή τη μελέτη, ο χορός λαμβάνει μορφή σε οργανωμένα μαθήματα, που μπορεί

να οδηγήσει σε συμμετοχή σε εκδηλώσεις χορευτικές ως χαρακτηριζόμενος αθλητικός χορός.

Ο χορός ως σωματική προπόνηση και αθλητική δραστηριότητα απαιτεί περισσότερη ένταση και μεγαλύτερο βαθμό σωματικής δραστηριότητας σε σύγκριση με το χορό ως ψυχαγωγία και κοινωνική δραστηριότητα. Βέβαια αξίζει να αναφερθεί ότι είτε τίθεται αναφορά για την αθλητική πρακτική του χορού είτε για τη ψυχαγωγική, φυσιολογικώς περιλαμβάνεται μια τεράστια απελευθέρωση ενδορφινών. Αυτή η απελευθέρωση ορμονών στον εγκέφαλο μπορεί να αποτελέσει τον καταλύτη για μια συναισθηματική απόκριση, η οποία ξεκινά από την κίνηση. Σε αυτήν την περίπτωση, η εφελθήρια κίνηση θεωρείται ο χορός.

Η συγκεκριμένη έρευνα έχει ως βασικό στόχο την διερεύνηση της κατάστασης που απαντάται στην Ελλάδα και την κατανόηση των απαιτήσεων των διαγωνισμών χορού και χορο-αθλητικών εκδηλώσεων που διενεργούνται στην χώρα μας και ειδικότερα στο Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη αυτών των διοργανώσεων στη χώρα μας και απώτερο σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη τέτοιων εκδηλώσεων στην Ελλάδα.

Σε ότι αφορά τη δομή της εργασίας, η διάρθρωση της αποτελείται από δύο διακριτά μέρη, το γενικό μέρος με την αποτύπωση της βιβλιογραφίας και το ειδικό μέρος με την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας και των συμπερασμάτων. Συγκεκριμένα το πρώτο κεφάλαιο της παρούσης μελέτης σε επίπεδο βιβλιογραφικής ανασκόπησης αφορά στο ορισμό του χορού τόσο ως μορφή απλής έκφρασης όσο και ως μορφή αθλητισμού καθώς και των οφελών του στην ψυχική και σωματική υγεία. Στη συνέχεια το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στις αθλητικές εκδηλώσεις και το τρίτο κεφάλαιο στις αθλητικές εκδηλώσεις ως παράμετρο του τουρισμού. Τέλος το τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται επιγραμματικά στο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού της Καλαμάτας ως μελέτη περίπτωση.

Γενικό Μέρος

Κεφάλαιο 1ο

Χορός ως σωματική προπόνηση, αθλητισμός, ψυχαγωγία και κοινωνική δραστηριότητα

Ορισμός χορού και αθλητικού χορού

Ο χορός νοείται ως μία ενεργή παράσταση έκφρασης σε οποιοδήποτε κοινωνικό περιβάλλον και πολιτισμό. Ο χορός δεν είναι απλώς μια δραστηριότητα που παρατηρείται από τους ανθρώπους, αλλά και μια ενεργή παράσταση που επικρατεί τόσο στη λαϊκή κουλτούρα, όσο και στις υποκουλτούρες (Helen, 1995). Για παράδειγμα, η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται από την εκτίμηση του όμορφου ανθρώπινου σώματος και του χορού (από τζαζ χορό έως αίθουσα χορού / αθλητικό χορό ή μπαλέτο). Ο χορός χρησιμοποιείται ως μέσο για τη διατήρηση ενός κατάλληλου σώματος που αντιστοιχεί σε ορισμένες αξιολογήσεις ηθικής και υγείας, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες του κάθε ατόμου, αλλά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, υπό το πρίσμα της ισότητας και των ίσων δικαιωμάτων. Η σύνθεση διαφόρων μορφών χορού και διάφορες χορευτικές κινήσεις περιλαμβάνονται σε προγράμματα «αερόμπικ» για την εκπαίδευση του σώματος σε αθλητικά κέντρα και κέντρα υγείας σχεδόν κάθε μέρα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, που όμως δεν θα πρέπει να αναφέρονται μόνο οι περισσότερες αθλητικές μορφές χορού, αλλά και οι παραδοσιακοί χοροί και κάθε κίνηση χορευτική που πηγάζει από το συναισθηματικό κόσμο του ατόμου (Thomas, 2003).

Ο χορός όμως θεωρείται και ως μία αθλητική δραστηριότητα. Η κατάσταση είναι παρόμοια και σε ότι αφορά την αθλητική δραστηριότητα παιδιών, καθώς οι οικογένειες που έχουν τη δυνατότητα να πληρώνουν για μαθήματα χορού οδηγούν τα παιδιά τους σε μαθήματα από μικρή ηλικία, με σκοπό εκτός από την κάλυψη των αναγκών κοινωνικών προτύπων, την άθληση και τη βελτίωση της κινητικότητας και ευλυγισίας. Ωστόσο, σε κάθε χώρα υπάρχουν άνθρωποι που αποφασίζουν να εγγράψουν τα παιδιά τους σε μαθήματα αθλητικού χορού έτσι ώστε να αποκτήσουν τις δεξιότητες χορού, το στυλ και

τις τεχνικές για να προετοιμαστούν για διαγωνισμούς και να συμμετάσχουν σε αυτούς (Soraka & Sapezinskiene, 2015).

Η αντίληψη του χορού ως παράστασης (κοινωνική έκφραση του χορού) είναι παραδοσιακά ελκυστική για την κοινωνία, καθώς χρησιμεύει ως μέσο έκφρασης της κοινωνικής δραστηριότητας. Μορφές κοινωνικού χορού, καθώς και μορφές άλλων χορευτικών παραστάσεων, πραγματοποιούνται μέσω διαφόρων αισθητικών κινήσεων χορού και σωματικών εκφράσεων. Αυτός είναι ένας τύπος σωματικής δραστηριότητας στην οποία οι άνθρωποι μπορούν να εμπλακούν σε διάφορες περιόδους της ζωής τους μεμονωμένα, σε ζευγάρια ή σε ομάδες. Ο κοινωνικός χορός πραγματοποιείται επίσης στον ελεύθερο χρόνο σε διαφορετικά περιβάλλοντα: οι άνθρωποι χορεύουν σε δρόμους, αίθουσες ντίσκο, διάφορα πάρτι ή δεξιώσεις, γάμους, κοινωνικές εκκλησίες, αλλά και σε ιδιωτικές συνενυρέσεις (Thomas, 2003).

Ο ανταγωνιστικός χορός, επίσης γνωστός ως Dancesport, κατάγεται από την Αγγλία και αναπτύσσεται διαρκώς στην Αμερική τα τελευταία 100 χρόνια. Ο ανταγωνιστικός χορός σε παγκόσμιο επίπεδο περιλαμβάνει συγκεκριμένα είδη χορού, αλλά σε πολλές χώρες πραγματοποιούνται διαγωνισμοί και παραδοσιακών χορών, ως μία προσπάθεια διατήρησης της πολιτιστικής κουλτούρας της εκάστοτε χώρας, με κορυφαίο παράδειγμα τη Ρωσία. Η πρώτη αναφορά χορών σε επίπεδο αίθουσας (ballroom) εμφανίστηκε τον 17ο αιώνα κυρίως για κοινωνικές εκδηλώσεις. Κάθε γυναίκα ζητούσε την άδεια από έναν άνδρα να χορέψει, λαμβάνοντας υπόψη τα τότε πρότυπα κοινωνικής θέσης της γυναίκας και του άντρα. Οι χοροί πραγματοποιούνταν με ζωντανή μουσική ορχήστρας, η οποία αποτελεί παράδοση που διατηρείται στο Φεστιβάλ του Μπλάκπουλ με την κλασική ζωντανή μουσική ορχήστρας. Στο φεστιβάλ επιτρέπεται να παρευρεθούν μόνο τα κορυφαία ζευγάρια από διαφορετικές χώρες για να διαγωνιστούν μαζί (LUKIC et al., 2011). Οι δομές του ballroom αλλάζουν σημαντικά μετά τον 19ο αιώνα και έγιναν πιο ανταγωνιστικές. Στην Αμερική, το dancesport γίνεται πιο δημοφιλές, λόγω τηλεοπτικών εκπομπών και ταινιών που περιλαμβάνουν το dancesport, τη μετανάστευση ανταγωνιστών αθλητών της Ανατολικής Ευρώπης στην Αμερική και το κίνημα να καταστεί το Dancesport ως ολυμπιακό γεγονός (*Developments of Ballroom Dancing*, n.d.).

Ωστόσο, υπάρχει μόνο ένας περιορισμένος διαθέσιμος πόρος για το θέμα της μετάβασης από τον χορό της κοινωνικής αίθουσας στο Dancesport στις Ηνωμένες Πολιτείες. Όλα ξεκίνησαν πριν από πολλούς αιώνες όπου οι Ευρωπαίοι χρησιμοποίησαν το χορό για να επιδείξουν τις χορευτικές τους ικανότητες καθώς και να επιδείξουν τη θέση του πλούτου, αφού η αριστοκρατία της εποχής μπορούσε μέσω της καλλιέργειας και της ευμορφίας του σώματος να θέσει το status της κοινωνικής τους θέσης. Οι παρουσιάσεις της αίθουσας χορού πραγματοποιήθηκαν κυρίως σε μεγάλους χώρους όπως γήπεδα στην Ευρώπη, όπου οι πλούσιοι και οι βασιλείς προσέλαβαν έναν έμπειρο δάσκαλο για να διδαχθούν τους χορούς της αίθουσας χορού (*Developments of Ballroom Dancing*, n.d.).

Το 1929, οι δάσκαλοι στην Αγγλία τυποποίησαν τέσσερις χορούς, τους Waltz, Foxtrot, Quickstep και Tango. Αυτοί οι χοροί έχουν παραμείνει ανθεκτικοί σε ότι αφορά την αυθεντικότητά τους μέχρι σήμερα και είναι 4 από τους 5 χορούς από το International Style. Ο πέμπτος χορός είναι το βιεννέζικο βαλς, το οποίο είναι το αυθεντικό Slow Waltz που άλλαξε υπέρ μιας γρηγορότερης έκδοσης και ως εκ τούτου κέρδισε δημοτικότητα τη δεκαετία του 1930. Το αγγλικό στυλ χορού αίθουσας χορού έγινε γρήγορα αποδεκτό σε άλλες χώρες όπως η Γερμανία, η Ιταλία, η Γαλλία, η Ιαπωνία και η Κίνα και εισήχθησαν και διδάσκονταν παντού (*Developments of Ballroom Dancing*, n.d.).

Ο Victor Silvester, ο οποίος ήταν πρόεδρος του Ballroom Branch της Imperial Society, δημιούργησε την τυποποίηση χορού αίθουσας με ακρίβεια όπως το μπαλέτο και δημοσίευσε ένα πρόγραμμα με τα βήματα του χορού. Σύμφωνα με τον Silvester, «ο αγγλικός χορός της αίθουσας χορού έχει αντιγραφεί σχεδόν από κάθε καλό δάσκαλο σε όλο τον κόσμο, επειδή αναγνωρίζεται ότι είναι ο καλύτερος» (σελ. 45). Ως εκ τούτου, το βιβλίο θεωρείται ως η παγκόσμια επιτυχία του αγγλικού στυλ (*Developments of Ballroom Dancing*, n.d.).

Το Dancesport αφορά σε ένα συνεργατικό χορό, ήτοι χορός που χορεύεται από δύο άτομα, όπου το ένα άτομο συνήθως το άρρεν ορίζεται ως ο επικεφαλής και το άλλο συνήθως η γυναίκα ορίζεται ο ακόλουθος. Τα δύο κύρια στυλ της διεθνούς αίθουσας χορού είναι η λατινική τυπολογία χορών, τα οποία περιλαμβάνουν τη Samba, το ChaCha, τη Rumba, το Paso Doble και το Jive. Και το δεύτερο είναι το τυπικό (Standard), το οποίο περιλαμβάνει το Slow Waltz, το Tango, το Viennese Waltz, το Foxtrot και το Quickstep. Οι τυπικοί χοροί

είναι όλοι προοδευτικοί, γεγονός που σημαίνει ότι κινούνται προς την αριστερόστροφη κατεύθυνση στην πίστα χορού εντός του δωματίου που χρησιμοποιείται ως χώρος εξάσκησης. Από την άλλη πλευρά, οι λατινικοί χοροί δεν είναι προοδευτικοί χοροί, εκτός των Samba και Paso Doble. Μία από τις κύριες διαφορές μεταξύ των λατινικών και των τυπικών χορών είναι η θέση αναμονής που απαιτείται να διατηρείται κατά τη διάρκεια του χορού από το ζευγάρι. Η κλειστή θέση συγκράτησης δεν απελευθερώνεται ποτέ με το κεφάλι του κοριτσιού να γέρνει ελαφρώς προς τα αριστερά στο τυπικό είδος. Ωστόσο, στα λατινικά είδη χορού, υπάρχουν ανοιχτές, κλειστές, διπλές και μονές χειρολαβές, κάτι που θα μπορούσε να είναι πολύ πιο δημιουργικό από το τυπικό. Μια άλλη βασική διαφορά θα ήταν η χρήση δράσης ισχίου στα λατινικά είδη χορού, ενώ η Standard δεν έχει καμία (Rulebook, 2015).

Με την πάροδο του χρόνου, ο χορός της αίθουσας χορού άρχισε να επεκτείνεται, οι άνθρωποι αρχίζουν να εκτιμούν τη μορφή και την ομορφιά του ενώ εκφράζονται. Ο χορός της αίθουσας χορού γίνεται πιο δημοφιλής και περισσότεροι άνθρωποι χορεύουν. Υπάρχουν διαγωνισμοί που ξεκίνησαν από τους χορευτές της αίθουσας χορού για να ανταγωνίζονται ο ένας τον άλλον με βάση τις κινήσεις τους, την εμπιστοσύνη τους και τον τρόπο με τον οποίο εκφράζονται. Υπάρχουν πολλοί κριτές που είναι υπεύθυνοι για διάφορες κατηγορίες, όπως τεχνικές προδιαγραφές, χρονοδιάγραμμα, κοστούμια, απόδοση, συνεργασία και εκδίδουν υποτροφίες για τη σκληρή δουλειά των αθλητών/χορευτών και για να τους ανταμείψουν για την προσπάθειά τους. Σε έναν διαγωνισμό αίθουσας χορού, η σύνδεση ανάμεσα σε ένα ζευγάρι για το πώς βοηθάει ο ένας τον άλλον να επιτύχει τις κινήσεις του και βοηθώντας ο ένας τον άλλο θεωρήθηκε ως σημαντικός ρόλος. Η συγκεκριμένη παράμετρος μοριοδοτείται από υψηλή βαθμολογία στην κατηγορία βαθμολογίας. Οι αθλητές σε επίπεδο αθλητικού χορού εξασκούνται καθημερινά για να δημιουργήσουν και να βρουν τις συνδέσεις μεταξύ τους αλλά και με το ίδιο το χορό και το στυλ που έχουν επιλέξει να ακολουθήσουν, επιδιώκοντας και διατηρώντας μια εξαιρετική οικοδόμηση εμπιστοσύνης (Rulebook, 2015).

Φυσικά οφέλη

Ενώ τα φυσικά οφέλη δεν αποτελούν το επίκεντρο αυτής της μελέτης, είναι σημαντικό να αναφερθούν, καθώς ο χορός είναι μια φυσική μορφή τέχνης, που συνδέει, και ακόμη και υπερβαίνει, το σώμα και το μυαλό. Μερικά από τα φυσικά οφέλη του χορού περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε αυτά, σε βελτιωμένη καρδιαγγειακή υγεία, σε ισορροπία, σε δύναμη, σε ευελιξία, σε συντονισμό και σε χωρική επίγνωση. Μερικοί επαγγελματίες ισχυρίζονται ότι ο χορός απαιτεί ιδιαίτερα καλή φυσική κατάσταση, γιατί ενσωματώνει κινήσεις σε όλα τα επίπεδα αλλά και ειδικές κινήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις (*Benefits of Dance: 8 Benefits for Adults and Kids*, n.d.).

Είναι γενικά αποδεκτό ότι η σωματική δραστηριότητα παρέχει οφέλη στην ψυχοκοινωνική υγεία, τη λειτουργική ικανότητα και τη γενική ποιότητα ζωής (Powell & Pratt, 1996) και έχει αποδειχθεί ότι μειώνει τον κίνδυνο στεφανιαίας νόσου (Lee et al., 2001) και ορισμένων ειδών καρκίνων (Batty & Thune, 2000). Εδώ, η σωματική δραστηριότητα αναφέρεται σε «οποιαδήποτε σωματική κίνηση που παράγεται από σκελετικούς μύες που οδηγεί σε ενεργειακή δαπάνη» (“Physical Activity & Behavioral Medicine,” 1999).

Οι καταστάσεις που σχετίζονται με τη σωματική αδράνεια μπορεί να περιλαμβάνουν σοβαρές νόσους που είναι υπεύθυνες για συννοσηρότητα όπως η παχυσαρκία, η υπέρταση, ο σακχαρώδης διαβήτης, το άλγος στην πλάτη, η κακή κινητικότητα των αρθρώσεων και τα ψυχοκοινωνικά προβλήματα (Francis, 1996; Kiess et al., 2001). Η σωματική αδράνεια μπορεί να θεωρηθεί ως μια σημαντική πρόκληση για τη δημόσια υγεία στον ανεπτυγμένο κόσμο και αναγνωρίζεται ως παγκόσμια επιδημία, ειδικά αν ληφθεί υπόψη ότι κατά μέσο όσο το άτομο δαπανά υπερβολικά πολλές ώρες καθημένο είτε για την εργασία του είτε για την ανάπαυσή του είτε για εκπαιδευτικούς λόγους, ποσοστό που αυξήθηκε κατακόρυφα κατά την περίοδο των αναγκαστικών εγκλεισμών λόγω της νόσου covid (Soraka & Sapezinskiene, 2015). Στις Ηνωμένες Πολιτείες, το ποσοστό παχυσαρκίας στην παιδική ηλικία αναμένεται να φτάσει το 40% τις επόμενες δύο δεκαετίες (Kopelman, 2000) και ο διαβήτης τύπου 2 αναμένεται να επηρεάσει 300 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως (Zimmet, 2003).

Πρότερες μελέτες έχουν διερευνήσει τα κίνητρα που σχετίζονται με τον αθλητισμό ή την σωματική άσκηση (Cagas et al., 2015; Kilpatrick et al., 2003; Rahman et al., 2019; Sellers et al., 2014). Οι Kilpatrick et al. διεξήγαγαν μια μελέτη μεταξύ φοιτητών στις ΗΠΑ για να εξετάσουν το κίνητρο συμμετοχής τους στον αθλητισμό (Kilpatrick et al., 2005). Τα ευρήματά τους υποστήριξαν ότι τα εγγενή κίνητρα όπως η σχέση, ο ανταγωνισμός, η πρόκληση και η απόλαυση κατατάχθηκαν υψηλότερα στον αθλητισμό παρά στην άσκηση. Η μελέτη τους υποστήριξε επίσης ότι τα εξωτερικά κίνητρα όπως η υγεία και η εμφάνιση ήταν τα κύρια κίνητρα για συμμετοχή στην άσκηση.

Σε πληθυσμούς για τους οποίους η σωματική άσκηση αποτελεί μία σημαντική πρόκληση, όπως άτομα με χρόνια προβλήματα υγείας, ο χορός δύναται να προσφέρει μία δραστηριότητα που μπορεί να θεωρηθεί περισσότερο ευχάριστη και, συνεπώς, περισσότερο βιώσιμη σε ότι αφορά τη διάρκεια εξάσκησης για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους. Για παράδειγμα, διάφορες μορφές χορού που πραγματοποιούνται σε ατομικό επίπεδο βρέθηκαν να είναι ευεργετικές για τη συμμετοχή παχύσαρκων ατόμων στη σωματική άσκηση και στη μείωση του δείκτη μάζας σώματος, της περιφέρειας της μέσης και του σωματικού λίπους (Murrock & Gary, 2010; Robinson et al., 2003). Ο χορός έχει επίσης αποδειχθεί ότι βελτιώνει τις καρδιαγγειακές νοσογόνες παραμέτρους σε υπερτασικούς ασθενείς (Aweto et al., 2012; Kattenstroth et al., 2010; Vergheze, 2006). Ο χορός σε ζευγάρια έχει βρεθεί να συσχετίζεται με σημαντικά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τον ατομικό χορό, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής που σχετίζεται με την υγεία στον πληθυσμό πασχόντων με Πάρκινσον (Hackney & Earhart, 2009b).

Επιπλέον, σε σύγκριση με τους Foxtrot και Waltz, το αργεντίνικο ταγκό, φαίνεται να επιδεικνύει μεγαλύτερη βελτίωση στην κλίμακα Berg Balance, στην ταχύτητα του βήματος και το μήκος του οπίσθιου βήματος που μπορεί να βελτιώσει την ευελιξία και την ισορροπία του ατόμου (Hackney & Earhart, 2009a, 2009b).

Ψυχικά οφέλη

Εκτός από τα αναφερόμενα οφέλη της σωματικής δραστηριότητας, ο χορός περιλαμβάνει συναίσθημα, κοινωνική αλληλεπίδραση, αισθητηριακή διέγερση, κινητικό συντονισμό και μουσική. Προηγούμενη έρευνα σχετικά με τα κίνητρα για το χορό έδειξε ότι οι ενήλικες χορεύουν για να βελτιώσουν τη διάθεσή τους, τη φυσική τους κατάσταση, την αυτοπεποίθησή τους και την κυριαρχία τους και να κοινωνικοποιηθούν με άλλους (Maraz et al., 2015).

Οι ψυχολογικοί παράγοντες επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό την εγγενώς παρακινημένη συμπεριφορά, δημιουργώντας ένα πιθανό σημείο παρέμβασης για την ενίσχυση της κίνησης μέσω της άσκησης ή του χορού (Maraz et al., 2015). Η διάθεση θεωρείται ως μια από τις σημαντικότερες ψυχολογικές λειτουργίες. Επειδή τα άτομα βιώνουν συνεχώς μια κατάσταση διάθεσης, είτε θετικής είτε αρνητικής, οι ερευνητές πιστεύουν ότι η διάθεση μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό θετικό δείκτη, ή βαρόμετρο, των βασικότερων λειτουργιών του σώματος ανά πάσα στιγμή. Η διάθεση θεωρείται βασική πτυχή της ψυχολογικής ευεξίας και, ως εκ τούτου, οι προγνωστικοί παράγοντες της διάθεσης παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για τους ερευνητές, τους ιατρούς και το ευρύ κοινό. Η σωματική δραστηριότητα έχει συσχετιστεί με μία περισσότερο αποτελεσματική συμπεριφορά που βελτιώνει τη διάθεση που χρησιμοποιείται στην αυτορρύθμιση της διάθεσης (Zajenkowski et al., 2015).

Μερικές μελέτες έχουν τεκμηριώσει βελτιώσεις που αφορούν στην ήπια κατάθλιψη και μία μελέτη τεκμηρίωσε τα αυξημένα επίπεδα σεροτονίνης σε εφήβους, της ορμόνης που σχετίζεται με το συναίσθημα ευφορίας (Akandere & Demir, 2011; Jeong et al., 2005). Ωστόσο, μία έρευνα που εξέτασε τον αντίκτυπο ενός χορού στην διάθεση σε υγιείς ενήλικες έδειξε ότι αναφέρθηκαν βελτιώσεις στη διάθεση από άτομα που επιλέγουν το χορό ως απλή άσκηση, αλλά όχι από χορευτές σε αγωνιστικό επίπεδο, καθώς η πτυχή της ανταγωνιστικότητας μπορεί να μειώσει την ευφορία και προσθέσει στον αθλητή στρεσογόνα συναισθήματα (Zajenkowski et al., 2015).

Συναισθηματικά οφέλη

Ο χορός δίνει την ευκαιρία να περιλαμβάνει διαφορετικές αισθήσεις και συνδέει την κίνηση με τη μουσική με την αυτο-έκφραση. Ως εκ τούτου, θεωρείται μία δραστηριότητα που αντιμετωπίζει διάφορες πτυχές της προσωπικότητας (Kaufmann, 2011; Studer-Lüthi & Züger, 2012). Σύμφωνα με αυτό το τεκμήριο, ειδικά οι εκπρόσωποι της εκπαίδευσης του χορού εκτιμούν τον χορό ως μια συγκεκριμένη ευκαιρία για την ευαισθητοποίηση του εαυτού και του σώματος (Kirsch, 2005).

Προηγούμενες μελέτες προσπάθησαν επίσης να εξετάσουν τις σχέσεις μεταξύ του χορού και της γνωστικής λειτουργίας στους ηλικιωμένους, με μικτά αποτελέσματα. Τουλάχιστον δύο μελέτες, που περιελάμβαναν χορούς που πραγματοποιούνταν σε ομαδικό επίπεδο ή σε επίπεδο ζευγαριού ή τζαζ ατομικό χορό, δεν βρήκαν σημαντικές γνωστικές διαφορές μεταξύ ηλικιωμένων χορευτών και των ατόμων που απάρτιζαν την ομάδα ελέγχου, αν και μια μελέτη υπολόγισε τις γνωστικές διαφορές χρησιμοποιώντας μόνο αυτοαναφορικό τρόπο καταγραφής και η άλλη μελέτη βασίστηκε σε ένα μικρό δείγμα χορευτών (N = 24) (Alpert et al., 2009; Verghese, 2006), γεγονός που δύναται να μειώσει την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων των μελετών. Αντίθετα, μια προηγούμενη μελέτη με δείγμα 469 ατόμων διαπίστωσε ότι ο χορός συγκαταλέγεται σε μία από τις πολλές δραστηριότητες που σχετίζονται με μειωμένο κίνδυνο άνοιας στους ηλικιωμένους (Sanders & Verghese, 2007). Μια πρόσφατη μελέτη επιβεβαίωσε αυτό το συμπέρασμα, διαπιστώνοντας ότι ένα τακτικό πρόγραμμα άσκησης του ατόμου με χορό σε μεγάλη ηλικία μπορεί να διατηρήσει τη γνωστική λειτουργία καθώς και κινητικές και αντιληπτικές ικανότητες (Kattenstroth et al., 2010).

Ο εαυτός, η πολυπλοκότητα και η δομή του αποτελούν αντικείμενο διαφορετικών επιστημονικών επιστημών όπως η εκπαιδευτική θεωρία και η ψυχολογία (Asendorpf & Neyer, 2012). Βιβλιογραφικά σκιαγραφούνται δύο βασικές παράμετροι του εαυτού του εκάστοτε ατόμου: περιλαμβάνει την αυτο-έννοια ως το γνωστικό-περιγραφικό μέρος και την αυτοεκτίμηση ως το συναισθηματικό-συναισθηματικό στοιχείο. Η αυτοεκτίμηση προκύπτει από τις υποκειμενικές αξιολογήσεις της αυτοσχετιζόμενης γνώσης που

συσσωρεύεται στην αυτο-έννοια. Ο υπερεκτεινόμενος όρος αυτο-έννοια υπονοεί τις αντιλήψεις ενός ατόμου και είναι απαραίτητος για να προσεγγίσει το ερώτημα «Ποιος είμαι;». Διαμορφώνεται από τις εμπειρίες με το ατομικό περιβάλλον και από την ερμηνεία και την αξιολόγηση του ίδιου, λειτουργεί τόσο ως αποτέλεσμα όσο και ως μεσολαβητής. Οι προσδοκίες της αυτο-αποτελεσματικότητας ορίζονται ως οι πεποιθήσεις ενός ατόμου στις ικανότητές τους και την ικανότητά τους να τα εξασκούν σε κατάλληλες καταστάσεις. Το γεγονός ότι οι αντιλήψεις επηρεάζουν τη συμπεριφορά ενός ατόμου εξηγεί τη σημασία του (Schwender et al., 2018).

Συνιστάται οι παρεμβάσεις με σωματική δραστηριότητα που στοχεύουν τα οφέλη για την υγεία των εφήβων να εστιάζονται στην ενίσχυση της απόλαυσης, της αυτονομίας, της εμπιστοσύνης και της δημιουργίας αλλά και ενδυνάμωσης της εκάστοτε κοινωνικής σχέσης (Springer, 2013). Επιπλέον, ως εγγενές κίνητρο, για παράδειγμα η συμμετοχή σε μια δραστηριότητα για ευχαρίστηση, αποτελεί μια σημαντική πτυχή για τη διατήρηση της σωματικής δραστηριότητας (Ryan & Deci, 2000). Είναι σημαντικό να προσφέρεται μια μορφή σωματικής δραστηριότητας που να ανταποκρίνεται στα συμφέροντα της επιδιωκόμενης ομάδας στόχου, λαμβάνοντας όμως σοβαρά υπόψη και τις ιδιαίτερες ανάγκες αυτής της ομάδας.

Ο χορός αποτελεί ως εκ τούτου μια κοινωνική και πολιτιστική μορφή σωματικής δραστηριότητας που έχει αναφερθεί ότι είναι περισσότερο δημοφιλής στα κορίτσια και τις νέες γυναίκες, ως εύλογο αποτέλεσμα των κοινωνικών προτύπων που είτε ακολουθούνται από παλαιότερα χρόνια, είτε επικυρώνονται από σημερινές συνήθειες και εκλαμβάνουσες (O'Neill et al., 2011). Συνδέεται επίσης με την αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με τη συναισθηματική επεξεργασία και την υψηλότερη ικανότητα ερμηνείας των συναισθημάτων των άλλων (Grape Viding,C., Osika,W., Theorell,T., Kowalski,J., Hallqvist,J. and Bojner Horwitz, 2015).

Ο χορός φαίνεται να διευκολύνει τον εντοπισμό τόσο των δυσμενών όσο και των ενδυναμωτικών συναισθημάτων, και έτσι αυξάνει την πρόσβαση σε ενσωματωμένες γνώσεις. Ο όρος «ενσωμάτωση» αναφέρεται στο σύστημα συναισθηματικής ανατροφοδότησης του σώματος μέσω του οποίου το κινητικό σύστημα συνδέεται με το γνωστικό συναισθηματικό σύστημα και λειτουργεί προστατευτικά και θεραπευτικά υπέρ

του ατόμου (Bojner Horwitz et al., 2015; Koch & Fischman, 2011). Η ενσωμάτωση περιγράφεται επίσης ως κατασκεύασμα και διαδικασία, στην οποία οι άνθρωποι ταυτόχρονα είναι κοινωνικά όντα, αλλά και βιολογικοί οργανισμοί (Krieger, 2005). Ο χορός προτείνεται να αναλύει και να ενσωματώνει όλες τις πτυχές της υλοποίησης, καθώς χαρακτηρίζεται ως ένας διανοητικός, συναισθηματικός και φυσικός διαμεσολαβητής για την κατανόηση του σωματικού τρόπου ύπαρξης του ατόμου στον κόσμο (Block & Kissell, 2001).

Τα οφέλη του χορού αντηχούν στα διάφορα φυσικά, διανοητικά και συναισθηματικά πεδία της ευεξίας. Η αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμηση, ενώ χρησιμοποιούνται συχνά ως συνώνυμα, στην πραγματικότητα είναι διαφορετικά και ο χορός επιδρά θετικά και στις δύο διαστάσεις.

Κεφάλαιο 2ο

Αθλητικές εκδηλώσεις

Ορισμός αθλητικών εκδηλώσεων

Οι αθλητικές εκδηλώσεις αποτελούν ισχυρό στοιχείο του αθλητικού τουρισμού, καθώς μπορούν να αποτελέσουν ένα πρόσθετο παράγοντα επισκεψιμότητας τόσο των ίδιων των αθλητών και των αθλητικών σωματείων, αλλά και των θεατών της περιοχής που φιλοξενεί την εκάστοτε αθλητική εκδήλωση (Ntloko & Swart, 2008; Zauhar, 2004). Αυτές οι εκδηλώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των «τουριστικών αναπτυξιακών και στρατηγικών μάρκετινγκ» λόγω ακριβώς της προαναφερθείσας επισκεψιμότητας (Ntloko & Swart, 2008). Οι αθλητικές εκδηλώσεις μπορούν προσθετικά να προσφέρουν πολλά οφέλη στις κοινότητες, αν και αναφέρονται και αρνητικές επιπτώσεις λόγω της υψηλής συγκέντρωσης ατόμων σε μία περιοχή. Το πιο προφανές είναι η προβολή της κοινότητας, η αύξηση των θέσεων εργασίας που οδηγεί σε αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής και των επιχειρήσεων που εδρεύουν σε αυτή και σε μια καλύτερη εικόνα της κοινότητας. Παρόλο που οι αθλητικές εκδηλώσεις επιδοτούνται δημόσια σε μεγάλο βαθμό, ωστόσο, δεν αποφέρουν πάντα οικονομικά οφέλη.

Ο τουρισμός αθλητικών εκδηλώσεων είναι μοναδικός. Θα πρέπει ως εκ τούτου να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα ειδικά χαρακτηριστικά :

- Πολλές αθλητικές εκδηλώσεις γίνονται δεκτές σε συγκεκριμένες τοποθεσίες κυρίως λόγω της ανάγκης ύπαρξης συγκεκριμένων εγκαταστάσεων που θα πρέπει να πληρούν τα πρότυπα του αθλήματος και ως εκ τούτου μπορούν να προσελκύσουν έναν προορισμό.
- Οι ειδικές και έκτακτες εκδηλώσεις μπορούν να προσελκύσουν περισσότερα άτομα από τις κανονικά προγραμματισμένες αθλητικές εκδηλώσεις.
- Οι εταιρικοί χορηγοί λατρεύουν τις αθλητικές εκδηλώσεις λόγω της δυνατότητας αύξησης της κερδοφορίας τους.

- Τα μεγάλα αθλητικά γεγονότα μπορούν να αποτελέσουν καταλύτες για νέες εγκαταστάσεις και υποδομές.
- Οι νέες αθλητικές εγκαταστάσεις γίνονται μόνιμοι χώροι εκδηλώσεων.
- Υπάρχει δυνατότητα για διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις όλο το χρόνο.
- Οι αθλητικές εκδηλώσεις απευθύνονται σε όλους, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου ή σωματικής ικανότητας.
- Οι αθλητικές εκδηλώσεις μπορούν να βοηθήσουν στην επωνυμία προορισμού.
- Οι αθλητικές εκδηλώσεις μπορούν να ωφελήσουν τον τουρισμό σε αγροτικές περιοχές που ενδέχεται να έχουν περιοριστεί σε ότι αφορά την ελκυστικότητα του τουρίστα.

Σύμφωνα με τους Standeven και De Knop (1999) η τουριστική βιομηχανία κατέχει ένα αναπτυσσόμενο κομμάτι που ονομάζει «αθλητισμός», φυσικά οριοθετώντας την ως άνω φράση μόνο στο πλαίσιο της τουριστικής προσέγγισης. Παρατηρείται κάποια αυξανόμενη ζήτηση για «ενεργές αθλητικές διακοπές» και ο αριθμός των συμμετεχόντων στην αθλητική δραστηριότητα είναι πολύ υψηλότερος και συνεχίζει να αυξάνεται. Η τάση στον αθλητικό τουρισμό αφορά στην εξάσκηση σε διάφορες δραστηριότητες και στην αναζήτηση ποικιλίας (Xia, 2012).

Ο Jafari (2002) ορίζει τον αθλητικό τουρισμό ως: «Ένα όχημα για τουριστικές προσπάθειες, στο οποίο οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν το φυσικό πλαίσιο του τρεξίματος, του άλματος, του περπατήματος, του αγώνα, της ρίψης, του σκοποβολής, του χτυπήματος και των παρόμοιων αθλημάτων. Ο αθλητικός τουρισμός έχει επίσης οριοθετηθεί σύμφωνα με τις κατηγορίες δραστηριοτήτων που έχουν άμεσες σχέσεις με τον τουρισμό (αθλητικές εκδηλώσεις, αξιοθέατα, θέρετρα, περιηγήσεις, κρουαζιέρες) και επηρεάζονται από εγγενή στοιχεία όπως η ιστορία, ο προορισμός, η πολιτική, τα κοινωνικοπολιτιστικά χαρακτηριστικά, το μάρκετινγκ και ο οικονομικός αντίκτυπος» (C. Cooper, 2002).

Ο Ramallar, 2010, σχετικά με τον αθλητικό τουρισμό αναφέρει ότι «Η ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού είναι μια στρατηγική που εφαρμόζεται σε τουριστικούς προορισμούς. Ο στόχος αυτής της στρατηγικής είναι να επιφέρει μία σχετική διαφοροποίηση καθώς και την ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων

προκειμένου να προωθηθεί η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη ». Συνεχίζει αναφέροντας ότι «Οι νέες τάσεις στον τουρισμό οδεύουν προς μια ενεργή σύλληψη της δραστηριότητας». Η νέα ιδέα ενίσχυσε τον ρόλο του αθλητισμού στον τουρισμό (González Ramallal et al., 2010).

Ο αθλητικός τουρισμός ορίζεται συνήθως ως η πράξη του ταξιδιού σε άλλες χώρες για τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις όπως Ολυμπιακοί Αγώνες, Παγκόσμια Κύπελλα και Εγχώριοι Αγώνες. Στατιστικές μελέτες έχουν δείξει ότι η τουριστική βιομηχανία παρήγαγε περισσότερο από το 10% του παγκόσμιου ΑΕγχΠ για το 2011 (*Sports Tourism – the State of Affairs – S V G N O C*, 2009).

Ο Cave (2003) υποστηρίζει ότι η ανάλυση των μεγάλων αθλητικών δραστηριοτήτων και των τοπικών αθλητικών δραστηριοτήτων αποφέρει οικονομικά οφέλη στην τουριστική βιομηχανία. Επομένως, ένας από τους τομείς με την ταχύτερη ανάπτυξη στον τουριστικό κλάδο είναι ο αθλητικός τουρισμός. Ο αθλητικός τουρισμός χαρακτηρίζεται από σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο, όχι μόνο λόγω της διοργάνωσης μεγάλων αθλητικών εκδηλώσεων, αλλά και μέσω της συνέχισης αυτών των εκδηλώσεων στη χώρα υποδοχής μόλις ολοκληρωθούν οι εκδηλώσεις (Buhalis & Costa, 2005).

Ενώ η τόνωση του τουρισμού μέσω του αθλητισμού θεωρείται ότι υφίσταται εδώ και περισσότερο από έναν αιώνα, το ταξίδι για τη συμμετοχή ή την παρακολούθηση αθλητικών εκδηλώσεων χρονολογείται από τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες. Ωστόσο, τις τελευταίες δεκαετίες το σημαντικό δυναμικό του αθλητικού τουρισμού έχει αναγνωριστεί πολλούς προορισμούς που επιδιώκουν να προάγουν ανταγωνιστικά κριτήρια σε αυτήν την αγορά (Zauhar, 2004).

Οριοθετείται με ευρεία έννοια ότι ο αθλητικός τουρισμός περιλαμβάνει ταξίδια μακριά από την κύρια κατοικία ενός ατόμου για συμμετοχή σε αθλητική δραστηριότητα για αναψυχή ή για τον διαγωνισμό είτε σε ατομικό είτε σε ομαδικό επίπεδο. Πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι «Οι πρωτοβουλίες αθλητικού τουρισμού μπορούν να ενισχύσουν την εξαγωγική βάση ενός προορισμού, αλλά δεν έχουν όλες οι κοινότητες την ίδια πιθανότητα να φιλοξενήσουν μια τέτοια εκδήλωση με επιτυχία» (Daniels, 2007). Τρεις κατηγορίες αθλητικών τουριστών προσδιορίζονται: οι συμμετοχικοί, οι τουρίστες που επιλέγουν την

περιοχή μετάβασης με βάση την εκδήλωση και στο πλαίσιο εορτασμού (Turco & Michele, 2009).

Πυραμίδα αθλητικών εκδηλώσεων

Σύμφωνα με τον Weed and Bull (2003) ο αθλητικός τουρισμός μπορεί να θεωρηθεί ότι εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην αρχαία Αθήνα. Ο αθλητικός τουρισμός έχει μακρά ιστορία και είναι συμβολική η αναβίωση των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα το 1896 ως το πιο αξιοσημείωτο γεγονός. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες αντικατοπτρίζουν σαφώς τη σημασία του σύγχρονου αθλητικού τουρισμού. Οι εξελίξεις του αθλητισμού οδηγούν τους συμμετέχοντες να ταξιδεύουν και να αναπτύσσουν αθλητικές δραστηριότητες που περιλαμβάνουν και την έννοια του ταξιδιώτη, καθώς κατά τη διάρκεια της αθλητικής εκδήλωσης δύναται το άτομο να γνωρίσει την περιοχή που φιλοξενείται (Weed & Bull, 2012).

Η ιστορία της ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού τον εικοστό αιώνα αφορά κυρίως την υπερνίκηση διαφόρων περιορισμών που επιτρέπουν τη διεύρυνση τέτοιων ευκαιριών ώστε να εμπλέκονται οι περισσότεροι άνθρωποι και όχι μόνο λίγοι προνομιούχοι (Weed & Bull, 2012).

Ο αθλητισμός και ο τουρισμός θεωρήθηκαν σημαντικοί παράγοντες στη σύγχρονη ζωή. Ο αθλητισμός που θεωρείται ως τρόπος επίτευξης της βελτίωσης της φυσικής κατάστασης, μπορεί να καλύπτει την έννοια της υγείας μέσω της επιδίωξης της βελτίωσης της ψυχικής ανάτασης και ευημερίας. Οι απόψεις για τις διακοπές έχουν επίσης αλλάξει με την πάροδο των ετών. Όλο και περισσότερο έχει καταστεί ένας σημαντικός παράγοντας στη ζωή των ανθρώπων. Ο Urry (2002) δήλωσε ότι «Αποτελεί ένα κρίσιμο στοιχείο της σύγχρονης ζωής ότι τα ταξίδια και οι διακοπές είναι απαραίτητες» (Weed & Bull, 2012).

Η ανάπτυξη αθλητικών εκδηλώσεων είναι αποτέλεσμα εμπορικοποίησης και παγκοσμιοποίησης, που παρόλο που η συγκεκριμένη φράση ενέχει και αρνητικά χαρακτηριστικά, δεν μπορούν να αγνοηθούν οι θετικές παράμετροι. Ως αποτέλεσμα, τα αθλήματα έχουν εμπορευματοποιηθεί ειδικότερα τα περισσότερο δημοφιλή όπως το

ποδόσφαιρο με μισθούς που πολλές φορές φαντάζουν εξωπραγματικοί για το μέσο άτομο. Η παγκοσμιοποίηση της οικονομικής δραστηριότητας, ο αυξανόμενος αντίκτυπος της αθλητικής κουλτούρας, η επέκταση των δυνατοτήτων επικοινωνίας, η αυξανόμενη κινητικότητα των ανθρώπων, η επιτάχυνση της διεθνούς μετανάστευσης και οι παγκόσμιοι κανονισμοί οργανισμών όπως ο ΠΟΕ του ΟΗΕ που είναι σημαντικοί για τον αθλητισμό και την αθλητική βιομηχανία είναι μερικοί λόγοι για αυτήν την εξέλιξη.

Συντελεστές αθλητικών εκδηλώσεων

Η κοινότητα φιλοξενίας αποτελείται από άτομα που ζουν στην τοποθεσία ή κοντά στην τοποθεσία της εκδήλωσης. Επομένως, αυτή η κοινότητα είναι περισσότερο πιθανό να κατανοήσει τον αντίκτυπο των εκδηλώσεων. Η μελέτη των επιπτώσεων των αθλητικών τουριστικών εκδηλώσεων στην κοινότητα υποδοχής είναι ένας τρόπος κατανόησης των τοπικών αντιδράσεων στα γεγονότα και των λόγων αυτών των αντιδράσεων (Ntloko & Swart, 2008).

Οι αθλητικές τουριστικές δραστηριότητες προσθέτουν τακτικά αξία στις κοινότητες υποδοχής μέσω της ενίσχυσης των κοινοτικών εγκαταστάσεων, της βελτίωσης των μεταφορικών και επικοινωνιακών υπηρεσιών, της αύξησης των δαπανών των επισκεπτών, της δημιουργίας προσωρινής και σταθερής απασχόλησης, καθώς και ως μέθοδος φυσικής και κοινωνικής ανανέωσης. Αναφέρεται ότι «τα χαμηλότερα επίπεδα ευαισθητοποίησης και παρακολούθησης των εκδηλώσεων από την κοινότητα υποδοχής» αποτελούν ένα κρίσιμο ζήτημα (Ntloko & Swart, 2008).

Ο Jafari (2002) δηλώνει ότι «ο αθλητικός τουρισμός έχει προσφέρει σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις όχι μόνο λόγω της φιλοξενίας μεγάλων αθλητικών εκδηλώσεων αλλά και ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης αθλητικών θέρετρων και αθλητικών αξιοθέατων. Το αυξημένο μάρκετινγκ του αθλητικού τουρισμού από χώρες, περιοχές και κοινότητες υποδηλώνει ότι υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης των τουριστικών εσόδων. Για παράδειγμα, η βιομηχανία κρουαζιέρας έχει καταστήσει την αθλητική διασημότητα είτε ως άτομο, είτε ως αξιοθέατο, είτε ως ατραξιόν της περιοχής σε σημαντικό στοιχείο του αθλητικού

τουρισμού. Αυτές οι εξελίξεις συμβάλλουν στη θετική επίδραση του αθλητικού τουρισμού. Η σημασία του αθλητικού τουρισμού είναι πλέον καλά αναγνωρισμένη και έχει δημιουργήσει μια επαγγελματική ένωση - το Διεθνές Συμβούλιο του αθλητικού τουρισμού» (C. Cooper, 2002).

Ο De Knop, (αναφέρεται στο Buhalis & Costa, 2005, σελ. 119) αναφέρει ότι «Ο αθλητικός τουρισμός μπορεί να είναι παθητικός ή ενεργός» και προσθέτει ότι «η διμερή τουριστική διαίρεση δηλώνει ότι οι τουρίστες μπορούν να είναι σε διακοπές ή να ταξιδεύουν και να συμμετέχουν στον αθλητισμό για επιχειρηματικούς λόγους. Με βάση τον ενεργό αθλητισμό, ο τουρισμός μπορεί να εμπίπτει σε «αθλητικές δραστηριότητες διακοπών», όπου ο αθλητισμός είναι ο κύριος σκοπός της περιοδείας ή σε «αθλητικές δραστηριότητες διακοπών» σε περιπτώσεις που η παρακολούθηση αθλητικών εκδηλώσεων δεν είναι η κύρια δραστηριότητα, αλλά επιλέγεται». Προσθέτει επίσης ότι υπάρχουν δύο κατηγορίες «διακοπών αθλητικής δραστηριότητας: διακοπές κίνησης ενός αθλητισμού (και διακοπές πολλαπλών αθλητικών δραστηριοτήτων». «Οι παθητικοί τουρίστες αθλητισμού μπορούν επίσης να ομαδοποιηθούν ανάλογα με το πόσο σημαντικό είναι το άθλημα για το σκοπό του ταξιδιού τους Οι εξειδικευμένοι παρατηρητές είναι αυτοί που έχουν εκτεταμένη παθητική συμμετοχή και συμμετέχουν στις διακρίσεις στις αθλητικές δραστηριότητες που παρακολουθούν ως φανατικοί θεατές και στους χώρους που επισκέπτονται ως επισκέπτες ή συμμετέχοντες. Οι περιστασιακοί παρατηρητές είναι εκείνοι που απλά απολαμβάνουν να παρακολουθούν μια εκδήλωση και που συνήθως τυχαίνει να είναι παρόντες παρά να προγραμματίζουν επίσκεψη (Buhalis & Costa, 2005).

Τα φεστιβάλ και εκδηλώσεις που επιθυμούν την υποστήριξη ή τη συνεργασία των τουριστικών πρακτορείων, ή απλώς αναζητώντας αυξημένο σεβασμό, που στο χώρο ενδιαφέροντός τους συνεπάγεται και αξιοπιστία, τείνουν να διεξάγουν μελέτες τουριστικών και οικονομικών επιπτώσεων για να «αποδείξουν» την αξία τους από οικονομική άποψη. Ένας σημαντικός αριθμός τέτοιων μελετών πραγματοποιήθηκαν επίσης στις αρχές της νέας χιλιετίας από τη Scottish Enterprise με τη συμμετοχή της στη χρήση εκδηλώσεων ως μέσου για την αντιμετώπιση της αποτυχίας της αγοράς στις αγορές επισκεπτών και για παρέμβαση για την τόνωση της ανάπτυξης εκτός αιχμής (“Routledge Handb. Events,” 2020). Αναφέρθηκαν πολλά γεγονότα στο πρώτο στάδιο της ανάπτυξης,

το οποίο μπορεί γενικά να χαρακτηριστεί ως τουριστικό αξιοθέατο, και στη συνέχεια το επόμενο στάδιο θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει αυτή τη θέση για να κερδίσει σε νομιμότητα ή να προωθήσει την ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της θεωρίας εξάρτησης των ενδιαφερομένων μερών και των πόρων, τα γεγονότα πρέπει να εξασφαλίσουν απτούς πόρους και πολιτική υποστήριξη για να γίνουν βιώσιμα, αποδεσμεύοντας έναν βαθμό ανεξαρτησίας στη διαδικασία και δημιουργώντας μακροπρόθεσμη αξία στη συναλλαγή και την προσφορά συμβάντων.

Κεφάλαιο 3ο

Αθλητικές εκδηλώσεις ως παράμετρος τουρισμού

Βασικά στοιχεία στη βιομηχανία τουρισμού αθλητικών εκδηλώσεων

Ο τουρισμός είναι μια βιομηχανία που εμπορεύεται προϊόντα - φύση, γεγονότα, πολιτισμό και ιστορία - και τα παρουσιάζει στον επισκέπτη ως μοναδικές εμπειρίες (Craik, 1995). Σήμερα οι τουρίστες αναζητούν όλο και περισσότερο τη σύνδεσή τους με μία αξέχαστη εμπειρία και η επίσκεψη σε τοπικές παραδοσιακές εκδηλώσεις είναι ένας τρόπος για να αποκτηθούν αυτά τα συναισθήματα, αλλά όχι μόνο σε μία παραδοσιακή εκδήλωση με την έννοια της κουλτούρας της περιοχής αλλά και σε εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα κατά την παραμονή τους στο έκαστο μέρος. Οι τουρίστες που επισκέπτονται πολιτιστικά αξιοθέατα και παρακολουθούν εκδηλώσεις είναι πιο πιθανό να αισθάνονται ότι η ταξιδιωτική εμπειρία συνέβαλε στον πολιτιστικό τους εμπλουτισμό και επομένως θα είναι περισσότερο ικανοποιημένοι και περισσότερο διατεθειμένοι να επιστρέψουν βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα στην ίδια περιοχή και δυνάμει της *mouth to mouth* προσέγγισης να την προτείνουν και σε άλλους (Mendes et al., 2011).

Οι εκδηλώσεις ανήκουν στην ομάδα της δημιουργημένης έλξης, την οποία κάθε προορισμός πρέπει να έχει για να σχεδιάσει μια επιτυχημένη ανάπτυξη (Susic & Dordevic, 2011). Οι ίδιοι συγγραφείς προσθέτουν επίσης ότι τα γεγονότα είναι συνεχείς δραστηριότητες που «συμβαίνουν - λαμβάνουν χώρα» κάποια στιγμή μέσα σε ένα χρόνο, και που προωθούν τον τουρισμό ενός προορισμού μέσω των εκδηλώσεων ως τα ίδια τα αξιοθέατα και ενθαρρύνει τους επισκέπτες να λάβουν άμεση συμμετοχή και συμμετοχή. Οι Ljubojević και Andrejević (2002) αναφέρουν ότι τα γεγονότα επιδίδουν μία ιδιαίτερη έκκληση επειδή χαρακτηρίζονται από περιορισμένη διάρκεια και φυσική απλότητα, η οποία με τη σειρά τους τα ορίζει ως διαφορετικά από τις μόνιμες εκθέσεις ή αξιοθέατα (Susic & Dordevic, 2011).

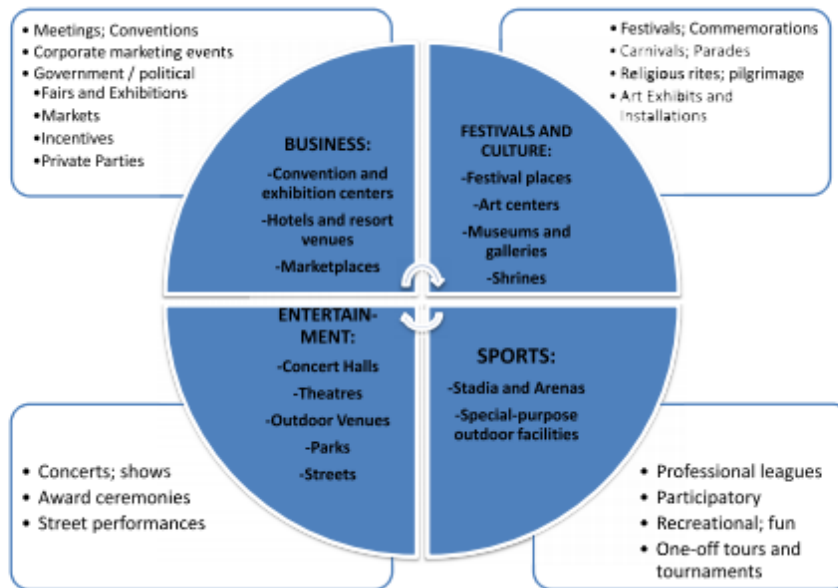
Όλες οι εκδηλώσεις επηρεάζουν τους συμμετέχοντες και την τοπική κοινότητα με διαφορετικούς τρόπους - θετικά και αρνητικά. Επειδή ο τουρισμός είναι μια νεφελώδης έννοια σε ότι αφορά τη θετικότητα ή την αρνητικότητα των επιπτώσεων του καθώς μπορεί να εξαρτάται από πλείστους λόγους, εκδηλώνει τις επιπτώσεις του σε διάφορες κοινότητες διαφορετικά (Fredline & Faulkner, 2000). Οι Janeczko et al (2002) δήλωσαν ότι υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ του μεγέθους ή της κλίμακας του συμβάντος και του αντίκτυπου που παράγει - καθώς το μέγεθος του συμβάντος αυξάνεται, τόσο αυξάνεται η πιθανή συμμετοχή τους, η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης και τα πιθανά κόστη και οφέλη (Janeczko et al., 2002). Ο τουρισμός πρέπει να μεγιστοποιεί τα οφέλη και να ελαχιστοποιεί το αρνητικό κόστος όσον αφορά: τις οικονομικές επιπτώσεις στην τοπική κοινότητα τις κοινωνικές επιπτώσεις στην τοπική κοινότητα τις επιπτώσεις που έγκεινται στη διατήρηση και προαγωγή της πολιτιστικής κληρονομιάς και το περιβάλλον (Andersson & Lundberg, 2013).

Οι εκδηλώσεις αποτελούν σημαντικό κίνητρο στον τουρισμό και οι περισσότεροι προορισμοί τις χρησιμοποιούν στα σχέδια ανάπτυξης και μάρκετινγκ (Donald Getz, 2008). Πριν από λίγες μόνο δεκαετίες καθιερώθηκε και έγινε γνωστός ο «τουρισμός εκδηλώσεων». Στη δεκαετία του 1980 ακόμη και ο τουρισμός επεκτάθηκε δραματικά ως ερευνητικό θέμα και στη δεκαετία του 1990 οι μελετητές άρχισαν να ερευνούν περισσότερο την πλευρά της διαχείρισης εκδηλώσεων (Donald Getz, 2008). Σήμερα, αναγνωρίζεται η σημασία των πολιτιστικών αξιοθέατων και εκδηλώσεων για την προώθηση της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και ειδικά της τουριστικής ανάπτυξης (G Richards, 2003). Οι τουρίστες ενδιαφέρονται για πολιτιστικές πτυχές και αναζητούν συναρπαστικές πολιτιστικές εμπειρίες (Agarwal & Brunt, 2006), και οι εκδηλώσεις μπορούν να θεωρηθούν ως ένας από τους τρόπους για να αποκτήσουν αυτές τις μοναδικές εμπειρίες (Greg Richards, 1996).

Ο Bjeljic (2006) ορίζει τον τουρισμό εκδηλώσεων ως «δημόσια παράσταση με τη μορφή εκδήλωσης ή περισσότερων εκδηλώσεων (με το ίδιο ή διαφορετικό περιεχόμενο), διαφορετικές κατηγορίες ανθρώπινου επιτεύγματος, που ξεχωρίζουν για την ειδικότητα και ελκυστικότητα, επιτυγχάνοντας τους στόχους και τα αποτελέσματα του τουρισμού, και οργανώνονται σε περιοχές που τους ενδιαφέρουν, με τεράστιες παραστάσεις και

δημόσια έκφραση, οι οποίες είναι σημαντικές σε κλίμακα, μέγεθος, ποιότητα και ποσότητα περιεχόμενου, με ένα σαφές και εξέχον κεντρικό θέμα και μια αναγνωρίσιμη ημερομηνία εκδήλωσης, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την αποδοτικότητα ως μέρος ενός τουριστικού προορισμού » (Bjeljac et al., 2013).

Εικόνα 1. Τυπολογία τουριστικών εκδηλώσεων (Donald Getz & Page, 2014)

Η τυπολογία των αθλητικών εκδηλώσεων

Οι εκδηλώσεις έχουν καταστεί ως σημαντικά και προσοδοφόρα πεδία για τον παγκόσμιο τουρισμό (D Getz, 2005) που περιλαμβάνουν πολλά διαφορετικά μέρη. Οι Presenza και Iocca (2012) εντόπισαν διάφορους ενδιαφερόμενους που συνδέονται με τις εκδηλώσεις, και περιλαμβάνουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τις δημόσιες αρχές, τους χορηγούς, τους προμηθευτές εγκαταστάσεων, τους εμπλεκόμενους με τα τρόφιμα και τα ποτά, τους επισκέπτες, τους επιχειρηματίες της τουριστικής βιομηχανίας αλλά και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς (Presenza & Iocca, 2012).

Οι εκδηλώσεις αποτελούν ένα από τα κορυφαία τουριστικά προϊόντα στον κόσμο με απεριόριστες δυνατότητες, το οποίο συνδέεται κυρίως με την ωριμότητα των χωρών προορισμού στον καινοτόμο σχεδιασμό και την υλοποίηση εκδηλώσεων μέσω της συνεργασίας δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (Susic & Dordevic, 2011). Οι Bowdin et al. (2006) καθόρισαν τις εκδηλώσεις ως την «ειδική τελετή, παρουσιάσεις, παραστάσεις ή εορτασμούς που προγραμματίζονται και δημιουργούνται συνεχώς για να σηματοδοτήσει ειδικές εκδηλώσεις ή / και για την επίτευξη ειδικών κοινωνικών, πολιτιστικών ή εταιρικών σκοπών» (Shanka, 2009).

Ο Jayaswal (2000) καθόρισε τις εκδηλώσεις ως τα εναύσματα που εκτελούνται με μια αντιληπτή ιδέα, και στη συνέχεια προσαρμόστηκαν για να επιτύχουν το στόχο της διοργάνωσης αυτού του γεγονότος (Jayaswal, 2000). Σύμφωνα με τον Getz (2008) οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις είναι προσωρινές εξελίξεις με μια προκαθορισμένη αρχή και τέλος (Donald Getz, 2008). Ο Getz (2008) πρόσθεσε ότι κάθε προγραμματισμένο συμβάν είναι μοναδικό λόγω των αλληλεπιδράσεων μεταξύ του περιβάλλοντος, των ατόμων και του συστήματος διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένων των πτυχών σχεδίασης και του προγράμματος) (Donald Getz, 2008).

Προκειμένου ένα γεγονός να είναι ένα επιτυχημένο τουριστικό προϊόν, είναι σημαντικό να εξαχθούν τα κύρια στοιχεία που προωθούν το προϊόν: η ελκυστικότητα και η μοναδικότητα, το περιεχόμενο, η τάξη, η παράδοση, η ποιότητα οργάνωσης, ο αριθμός των επισκεπτών, η τοποθεσία και επίσης ο χρόνος και διάρκεια της εκδήλωσης (Bjeljac et al., 2013). Όσο περισσότερα γεγονότα βασίζονται σε συγκεκριμένες τιμές, είναι καλά

σχεδιασμένα και οργανωμένα σε ελκυστικές τοποθεσίες και είναι βολικά στο χρόνο, τόσο περισσότερα άτομα θα επισκεφθούν αυτές τις εκδηλώσεις και τόσο μεγαλύτερη είναι η αξία των εκδηλώσεων ως τουριστικά προϊόντα (Bjeljac et al., 2013).

Ο Getz (2008) εντόπισε διαφορετικούς τύπους προγραμματισμένων εκδηλώσεων με βάση τη μορφή τους - δηλαδή, προφανείς διαφορές στον σκοπό και το πρόγραμμά τους. Αυτές οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις περιλαμβάνουν: πολιτιστικούς εορτασμούς (φεστιβάλ, θρησκευτικές τελετές, εορτασμούς κληρονομιάς), τέχνη και ψυχαγωγία (συναυλίες, τελετές απονομής βραβείων), πολιτικές και κρατικές περιστάσεις (συνόδους κορυφής, VIP επισκέψεις), επιχειρήσεις και εμπόριο (εκθέσεις, συνέδρια, εμπορικές εκθέσεις), εκπαιδευτικές και επιστημονικές εκδηλώσεις (σεμινάρια, κλινικές), αθλητικοί διαγωνισμοί (επαγγελματικοί και ερασιτέχνες), ψυχαγωγικές εκδηλώσεις (παιχνίδια και αθλητισμός για διασκέδαση), και ιδιωτικές εκδηλώσεις (γάμοι, κοινωνικά δίκτυα) (Donald Getz, 2008).

Σύμφωνα με τον Regan, (1999, αναφέρεται στο Weed & Bull, 2004,) ορισμένες αθλητικές εκδηλώσεις χρησιμοποιούνται ως μέσο για την εισαγωγή τουριστών σε μια συγκεκριμένη περιοχή και για την πραγματοποίηση επαναλαμβανόμενων επισκέψεων, είτε σε άλλες αθλητικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες είτε σε άλλες τουριστικές πτυχές του προορισμού (Weed & Bull, 2012). Ο Higham, (2007) προτείνει ότι οι εξελίξεις στον αθλητικό τουρισμό επιδιώκονται συχνότερα προς όφελος των βραχυπρόθεσμων οικονομικών αποδόσεων, καθώς τα μακροπρόθεσμα στρατηγικά οράματα είναι λιγότερο σαφή. Δεδομένου ότι πολλές αθλητικές εκδηλώσεις του τουρισμού είναι «βραχυπρόθεσμες εκδηλώσεις με μακροπρόθεσμες συνέπειες για τις πόλεις που τις διοργανώνουν» μελέτες έχουν δείξει ότι οι μακροπρόθεσμες συνέπειες για προορισμούς που φιλοξενούν αθλητικά μεγάλα γεγονότα είναι συχνά αρνητικές (Higham, 2007).

Ο Higham (1999) πρόσθεσε ότι οι αθλητικές εκδηλώσεις μικρής κλίμακας μπορούν να έχουν πιο θετικές επιπτώσεις στις κοινότητες υποδοχής (Higham, 2007). Τέτοιες εκδηλώσεις περιλαμβάνουν τακτικές εποχιακές αθλητικές διοργανώσεις όπως ποδόσφαιρο, ράγκμπι, χόκεϊ επί πάγου και περιπέτειες / υπαίθριες εκδηλώσεις, όπως ποδήλατο ή σκι. Αυτά τα αθλητικά γεγονότα απαιτούν λιγότερες επενδύσεις, συνήθως

λειτουργούν εντός της υποδομής και είναι πιο διαχειρίσιμα από τα μεγάλα αθλητικά γεγονότα.

Τοπικοί φορείς και συνεργασία στον τουρισμό αθλητικών εκδηλώσεων

Ο Engström & Hakansson (2010) κατέδειξαν το γεγονός ότι η συνεργασία και η επικοινωνία μεταξύ της κοινότητας, των επισκεπτών και των επιχειρηματιών είναι πολύ σημαντική (Håkansson & Engström, 2010), διότι με αυτόν τον τρόπο όλα τα εμπλεκόμενα μέρη μπορούν να επωφεληθούν από την εκάστοτε συνεργασία στο πλαίσιο μίας εκδήλωσης - οικονομίες κλίμακας, υψηλό ποσοστό πληρότητας, νέες και καλύτερες ευκαιρίες εργασίας, βελτιώσεις ποιότητας υποδομής κ.λπ. (Burns & Howard, 2003; d'Angella & Go, 2009). Αλλά ακόμη και αν η συνεργασία είναι επωφελής για την κοινότητα, δεν είναι πάντα εύκολο να επιτευχθεί.

Λόγω του γεγονότος ότι υπάρχουν πολλοί ενδιαφερόμενοι και ομάδες που συμμετέχουν σε εκδηλώσεις και στη διαδικασία σχεδιασμού τους (διοργανωτές εκδηλώσεων, τοπικοί οργανισμοί, τοπική αυτοδιοίκηση, επισκέπτες κ.λπ.) και λόγω της έλλειψης επικοινωνίας μεταξύ τους που μπορεί να παρατηρηθεί συχνότατα, οι επιπτώσεις που προκαλούν τα γεγονότα θα μπορούσε να είναι ανόμοιες με τις διαφορετικές ομάδες ενδιαφερομένων. Οι επιπτώσεις μπορούν να διαφοροποιηθούν λόγω των αντιφατικών στόχων και κινήτρων ή ακόμα και λόγω παρουσίας συγκρούσεων δυνάμει ελλιπούς επικοινωνιακής δεξιότητας. Για παράδειγμα, η κυβέρνηση χρησιμοποιεί μια εκδήλωση για την προώθηση του τουρισμού και της εικόνας των προορισμών, ενώ οι διοργανωτές θέλουν απλώς να φέρουν κοντά τους ντόπιους και να διασκεδάσουν. Στο άρθρο του, ο Greenwood (1977) περιγράφει παρόμοια σύγκρουση μεταξύ κατοίκων και τοπικής αυτοδιοίκησης, όπου η δημοτική κυβέρνηση μετέτρεψε ένα από τα περιουσιακά στοιχεία της Fuenterrabia σε τουριστικό προϊόν, το οποίο με τη σειρά του παραβίασε την έννοια του τελετουργικού και κατέστρεψε την αυθεντικότητά του για τους ανθρώπους (Davydd, 1977).

Η ταχεία ανάπτυξη των εκδηλώσεων οδήγησε στη δημιουργία μιας βιομηχανίας εκδηλώσεων, με τους δικούς της προμηθευτές, επαγγελματικές ενώσεις και επαγγελματίες (Allen et al., 2010). Ο σχηματισμός αυτής της βιομηχανίας συνοδεύτηκε επίσης από μια παγκοσμιοποίηση των αγορών και της επικοινωνίας, η οποία επηρέασε τη φύση του κλάδου και τις τάσεις σε αυτόν τον κλάδο. Οι ίδιοι συγγραφείς έχουν αναφέρει βασικά στοιχεία της βιομηχανίας εκδηλώσεων. Οι οργανώσεις εκδηλώσεων έχουν ως κύριο καθήκον τη φιλοξενία ή τη διοργάνωση των εκδηλώσεων. Οι εταιρικές εκδηλώσεις οργανώνονται συχνά από εσωτερικές ομάδες εκδηλώσεων ή από ομάδες έργων εντός των εταιρειών που συμμετέχουν στην εκδήλωση. Οι εταιρείες διαχείρισης εκδηλώσεων είναι επαγγελματικές ομάδες ή άτομα που διοργανώνουν εκδηλώσεις βάσει συμβολαίου για λογαριασμό των πελατών τους. Αυτά τα είδη εξειδικευμένων εταιρειών οργανώνουν συχνά μια σειρά εκδηλώσεων ταυτόχρονα και αναπτύσσουν μακροχρόνια σχέση με τους πελάτες και τους προμηθευτές τους. (Allen et al., 2010)

Οι προμηθευτές της βιομηχανίας εκδηλώσεων μπορεί να εργάζονται σε τομείς που σχετίζονται με την άμεση εκδήλωση, όπως η σκηηνική, η ηχητική παραγωγή, ο φωτισμός, η ψυχαγωγία, η τροφοδοσία και η οπτικοακουστική παραγωγή ή μπορεί να εργάζονται σε συναφείς περιοχές, όπως μεταφορές, επικοινωνίες, νομικές υπηρεσίες, υπηρεσίες ασφάλειας και λογιστικής. Αυτό το δίκτυο προμηθευτών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της βιομηχανίας εκδηλώσεων και οι γνώσεις τους βοηθούν στην παραγωγή επαγγελματικών και υψηλού επιπέδου εκδηλώσεων (Allen et al., 2010).

Η διαχείριση του χώρου περιλαμβάνει ένα στοιχείο διαχείρισης εκδηλώσεων, είτε ως μέρος του μάρκετινγκ του χώρου είτε ως μέρος της εξυπηρέτησης των πελατών εκδηλώσεων. Πολλοί χώροι δημιουργούν πρόσθετα έσοδα προσλαμβάνοντας τις εγκαταστάσεις τους για διάφορες εκδηλώσεις. Αυτοί οι χώροι είναι για παράδειγμα γκαλερί, μουσεία, πανεπιστήμια, βιβλιοθήκες και θέατρα. Τα ξενοδοχεία, τα συνεδριακά και εκθεσιακά κέντρα, τα αθλητικά στάδια, οι χώροι κληρονομιάς, τα θεματικά πάρκα, τα εμπορικά κέντρα και οι αγορές είναι χώροι που συνήθως περιλαμβάνουν ένα στοιχείο διαχείρισης εκδηλώσεων (Allen et al., 2010).

Οι βιομηχανικοί σύλλογοι είναι επαγγελματικές ενώσεις που παρέχουν δικτύωση, επικοινωνίες και συνδέσμους στον κλάδο, προγράμματα κατάρτισης και διαπίστευσης,

κώδικες δεοντολογικής πρακτικής και πιέσεις εκ μέρους των μελών τους. Τα εξωτερικά ρυθμιστικά όργανα, όπως οι κυβερνήσεις και τα τοπικά συμβούλια, είναι υπεύθυνα για την εποπτεία της διεξαγωγής και της ασφαλούς διοργάνωσης εκδηλώσεων. Για παράδειγμα, πολλά τοπικά συμβούλια απαιτούν μια εφαρμογή ανάπτυξης για τη διοργάνωση υπαίθριων εκδηλώσεων, η οποία μπορεί να καλύπτει κανονισμούς που σχετίζονται με σχέδια κυκλοφορίας, περιορισμούς θορύβου και ούτω καθεξής. Επιπλέον, οι διοργανωτές εκδηλώσεων έχουν νομική ευθύνη να παρέχουν έναν ασφαλή χώρο εργασίας και να τηρούν όλους τους νόμους που σχετίζονται με την απασχόληση, τις συμβάσεις και συναφή νομικές προεκτάσεις. Είναι επίσης σημαντικό για τους διοργανωτές εκδηλώσεων να διατηρούν επαφή με τις δημόσιες αρχές που έχουν απόλυτο ενδιαφέρον για τον κλάδο (Allen et al., 2010).

Κοινωνικοπολιτιστικές επιπτώσεις στην τοπική κοινότητα

Όπως φαίνεται, μια πολύ σημαντική ομάδα που συνδέεται με εκδηλώσεις είναι οι κάτοικοι της περιοχής. Οι στάσεις των κατοίκων είναι σημαντικές επειδή επηρεάζονται πιο άμεσα από την τουριστική δραστηριότητα και λόγω αυτού έχουν μια ισχυρή ηθική υπόθεση που πρέπει να ακουστεί και να ληφθεί υπόψη (Weaver & Lawton, 2013). Οι Fredline και Faulkner (2000) δήλωσαν ότι, παρόλο που οι αντιλήψεις είναι υποκειμενικές, εξακολουθούν να παρέχουν μια ένδειξη του πραγματικού αντίκτυπου μέσω της αντίδρασης των ανθρώπων στην ανάπτυξη (Fredline & Faulkner, 2000). Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, διαφορετικά μέρη που συμμετέχουν σε εκδηλώσεις θα μπορούσαν να έχουν διαφορετικούς σκοπούς και στόχους. Σε οποιαδήποτε πόλη θα μπορούσαν να υπάρχουν πολλές συγχωνευμένες κοινότητες με διαφορετικούς στόχους και απόψεις, όπου εδώ η έννοια της κοινότητας αφορά την ομάδα, τη συλλογική ενότητα, το σύνολο (Zhou, 2006). Αυτό θα μπορούσε επίσης να αποτελεί πρόβλημα - για παράδειγμα, οι διοργανωτές εκδηλώσεων έχουν διαφορετικούς στόχους και ιδέες όταν πρόκειται για τον προγραμματισμό της εκδήλωσης και δεν περιλαμβάνουν κατοίκους σε αυτήν τη διαδικασία που επηρεάζει τους κατοίκους.

Προκειμένου να επιτευχθεί καλή ισορροπία και να κερδηθεί η υποστήριξη των τοπικών κοινοτήτων, είναι σημαντικό να κατανοηθούν οι στόχοι, οι φιλοδοξίες και οι απόψεις των κοινοτήτων και ο προγραμματισμός εκδηλώσεων (Zhou, 2006). Ο Madrigal (1995) δήλωσε ότι οι αντιλήψεις και οι στάσεις των κατοίκων απέναντι στις επιπτώσεις των εκδηλώσεων πρέπει να γίνουν κατανοητές, διότι θα ενισχύσει την εμπειρία των θεατών και θα συμβάλει στη συνολική ελκυστικότητα της τοποθεσίας ως τουριστικός προορισμός εκδηλώσεων (Madrigal, 1995). Ο Zhou (2006) πρόσθεσε ότι είναι σημαντικό να διατηρηθούν οι στόχοι και τα κίνητρα των κυβερνήσεων / διοργανωτών και οι αντιλήψεις των κατοίκων να είναι αρμονικές μεταξύ τους (Zhou, 2006).

Ο αθλητικός τουρισμός μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στην κοινωνική υγεία και ευεξία. Ο αθλητικός τουρισμός, εάν αναπτυχθεί και προγραμματιστεί σωστά με τη δέσμευση όλων των ενδιαφερομένων, θα πρέπει να αποφέρει τα ακόλουθα οικονομικά, κοινωνικά και κοινοτικά οφέλη:

- Προαγωγή αξιών στους ανθρώπους
- Αναπαράσταση της πολυμορφίας
- Δημιουργία διαύλων επικοινωνίας
- Δημιουργία φυσικών οφελών
- Παροχή ευτυχίας.
- Προώθηση του πολιτισμού και της ενημέρωσης
- Μετασχηματισμός και αναδιάρθρωση της κοινωνίας
- Ενίσχυση και ανάπτυξη του πολιτισμού
- Προώθηση της διατήρησης των φυσικών πόρων
- Εκπαίδευση ευαισθητοποίησης από αθλητικούς φορείς
- Εργασία
- Αλληλεπίδραση: διαπολιτισμική ανταλλαγή
- Υπερηφάνεια στην τοπική κοινότητα
- Αναβάθμιση δεξιοτήτων / ικανότητας

Οικονομικές επιπτώσεις στην τοπική κοινότητα

Ο πιο συχνά χρησιμοποιούμενος ορισμός του τουρισμού εκδηλώσεων προέρχεται από τον Getz (2008), ο οποίος δήλωσε ότι ο τουρισμός εκδηλώσεων αφορά σε ένα συστηματικό σχεδιασμό, ανάπτυξη και εμπορία φεστιβάλ και ειδικών εκδηλώσεων ως τουριστικά αξιοθέατα, καταλύτες για υποδομές και οικονομική ανάπτυξη, και εμπυχωτές αξιοθέατων (Donald Getz, 2008). Ο ίδιος συγγραφέας (2008) πρόσθεσε επίσης ότι ο τουρισμός εκδηλώσεων θεωρείται γενικά ότι περιλαμβάνει όλες τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση ανάπτυξης και μάρκετινγκ (Donald Getz, 2008).

Ο Masberg (1998) όρισε τους τουρίστες ή τους επισκέπτες της εκδήλωσης ως εκείνους που ταξιδεύουν μακριά από το σπίτι για αναψυχή, επαγγελματικούς λόγους ή για οποιονδήποτε άλλο σκοπό και που διανυκτερεύουν μια νύχτα σε έναν προορισμό εκδήλωσης (Masberg, 1998). Όπως και κάθε άλλη μορφή ταξιδιού ειδικού ενδιαφέροντος, ο τουρισμός εκδηλώσεων πρέπει επίσης να εξεταστεί τόσο από πλευράς προσφοράς όσο και από πλευράς ζήτησης (Donald Getz, 2008). Από την πλευρά της προσφοράς, οι προορισμοί αναπτύσσουν και προωθούν εκδηλώσεις για την επίτευξη διαφορετικών στόχων:

- i. να προσελκύσουν τουρίστες,
- ii. χρησιμεύει ως καταλύτης (για την αύξηση της υποδομής και της τουριστικής ικανότητας)
- iii. να προωθήσει μια θετική εικόνα προορισμού
- iv. να προωθήσει το γενικό μάρκετινγκ της συγκεκριμένης περιοχής και
- v. να προσελκύσουν συγκεκριμένες περιοχές ή αξιοθέατα (Donald Getz, 2008).

Από την πλευρά της ζήτησης, είναι σημαντικό να καθοριστεί ποιος ταξιδεύει για εκδηλώσεις και γιατί, καθώς και ποιος παρευρίσκεται σε εκδηλώσεις ενώ ταξιδεύει. Σε αυτήν την προσέγγιση από πλευράς ζήτησης, περιλαμβάνεται επίσης η αξιολόγηση της αξίας των εκδηλώσεων, σχετικά με την προώθηση μιας θετικής εικόνας προορισμού, το μάρκετινγκ τοποθεσίας και τη συν-επωνυμία με προορισμούς (Donald Getz, 2008).

Επιπλέον, η ανάλυση κόστους και οφέλους είναι ο καλύτερος τρόπος που εφαρμόζεται στα συμβάντα -εκδηλώσεις. Το πιο σημαντικό στοιχείο των οικονομικών επιπτώσεων στα γεγονότα είναι οι δαπάνες. Σύμφωνα με τους Baade και Matheson (2004, που αναφέρονται στο Barclay, 2009), είναι απαραίτητο να γίνει διάκριση μεταξύ των αποτελεσμάτων για τον διοργανωτή της εκδήλωσης και εκείνης για την πόλη που φιλοξενεί.

Παρά τις αρνητικές πτυχές του αθλητικού τουρισμού, ο θετικός του αντίκτυπος στην περιφερειακή οικονομία είναι πολύ μεγάλος για να αγνοηθεί. Ως εκ τούτου, τα σχέδια για μια βιομηχανία αθλητικού τουρισμού αναλαμβάνονται από κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο. Η αύξηση των τουριστικών δραστηριοτήτων σε μια περιοχή που επιτυγχάνει μια βιομηχανία αθλητικού τουρισμού οδηγεί σε αναπόφευκτη αύξηση της νομισματικής κερδοφορίας.

Κεφάλαιο 4ο

Η περίπτωση του Φεστιβάλ Χορού στην Καλαμάτα

Εκδηλώσεις αθλητικού χορού στην Ελλάδα

Ο πολιτιστικός τουρισμός συνδέθηκε με το μάρκετινγκ του εκάστοτε τόπου, καθώς και με στρατηγικές που στοχεύουν στην προώθηση του τόπου μέσω της διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων. Ο πολιτισμός χρησιμοποιήθηκε από πολλές ευρωπαϊκές πόλεις ως εργαλείο μάρκετινγκ που οδήγησε στην τοπική οικονομική ανάπτυξη, σχηματίζοντας έναν οικονομικό τομέα με αυξανόμενη ικανότητα και θετικά αποτελέσματα σε άλλα μέρη της οικονομίας, π.χ. τουρισμός, εμπόριο κ.λπ. (*Διατριβή: Ανάλυση Της Διαδικασίας Της Πολιτιστικής Ανάπτυξης Σε Τοπικό Επίπεδο: η Περίπτωση Της Καλαμάτας - Κωδικός: 11722, 1998*).

Σε αυτήν την κατεύθυνση, ειδικά γεγονότα μπορούν να θεωρηθούν ως σημαντικά εργαλεία. Αυτές είναι οι συγκεκριμένες τελετές, παραστάσεις ή γιορτές που έχουν σκοπίμως δημιουργηθεί και έχουν σχεδιαστεί για να σηματοδοτήσουν ένα συγκεκριμένο γεγονός έχουν σαν πρόσθετο στόχο την επίτευξη συγκεκριμένων κοινωνικών, πολιτιστικών ή συλλογικών στόχων (Arcodia, 2004).

Τα φεστιβάλ περιλαμβάνονται στις κατηγορίες ειδικών εκδηλώσεων. Τα φεστιβάλ, ως δημόσιοι θεματικοί εορτασμοί που διοργανώνονται για έναν συγκεκριμένο σκοπό (Evans, 2002), είναι στρατηγικά μέσα και καθιερωμένοι μηχανισμοί των σύγχρονων πόλεων, που τους επιτρέπουν να διαφοροποιήσουν τη δημιουργία της νέας τους εικόνας για να προσελκύσουν και να διατηρήσουν επενδύσεις, τουρίστες και εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό. Τα φεστιβάλ θεωρούνται αποτελεσματικό εργαλείο για την προώθηση της τοπικής ταυτότητας και της κοινωνικής συνοχής του τόπου, και ως τόποι συνάντησης και διαλόγου μεταξύ διαφορετικών τρόπων σκέψης και έκφρασης διαφόρων πολιτισμών από το εσωτερικό και το εξωτερικό της τοπικής κοινότητας (*Τα Φεστιβάλ Ως Στοιχεία Της Εικόνας Της Πόλης – Festival.Culture.Gr, 2009*).

Στην Ελλάδα πραγματοποιούνται περιορισμένου αριθμού διεθνή φεστιβάλ σε τακτική βάση όπως το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού της Καλαμάτας, το Διεθνές Φεστιβάλ Κουκλοθεάτρου και Παντομίμας στο Κιλκίς, το River Party στο Νεστόριο Καστοριάς.

Η Καλαμάτα είναι η πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας της Μεσσηνίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και αποτελεί ένα μεγάλο αστικό κέντρο με ισχυρή πολιτική επιρροή της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η πόλη έχει πανεπιστημιακή κοινότητα, μεγάλη ποικιλία καλλιτεχνών, ιστορία πολιτιστικών οργανώσεων που ξεπερνά τα 20 χρόνια και πολιτιστική πρωτοβουλία που την καθιστά πρωτοπόρο για μία περιφερειακή πόλη (Katsafadou & Deffner, 2017).

Στα τέλη του 19ου αιώνα (1882–1901) σχηματίστηκε το λιμάνι της Καλαμάτας, έτσι η πόλη κέρδισε την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με τη Δύση και τον πολιτισμό της. Το αποτέλεσμα ήταν η γέννηση μιας νέας αστικής τάξης που αποτέλεσε μια σημαντική πολιτιστική βάση και κληρονομιά. Η πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης ξεκίνησε με την ίδρυση των πρώτων συλλόγων που είχαν εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς και φιλανθρωπικούς σκοπούς. Οι κοινωνικές και πολιτιστικές πρωτοβουλίες αναλήφθηκαν αποκλειστικά από άτομα. Οι αποφάσεις εφαρμόστηκαν από την κεντρική κυβέρνηση, ενώ η τοπική αυτοδιοίκηση περιοριζόταν σε εκτελεστικό ρόλο (Katsafadou & Deffner, 2017).

Κατά τη δεκαετία 1980-1990, η πολιτιστική ανάπτυξη ήταν προτεραιότητα για την Καλαμάτα. Ο σχεδιασμός της πόλης άλλαξε μετά τον μεγάλο σεισμό το 1986. Σκοπός ήταν η ενίσχυση της πολιτιστικής υποδομής και ο εκσυγχρονισμός της πόλης μέσω της πολιτιστικής ανάπτυξης. Ο σεισμός έδωσε στις τοπικές αρχές την ευκαιρία να θέσουν νέους στόχους στον πολεοδομικό σχεδιασμό και την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Η τοπική αυτοδιοίκηση κατάφερε να εφαρμόσει τις πιο καινοτόμες προτάσεις και να διατηρήσει τον πολιτιστικό χαρακτήρα της πόλης μέσω της αποκατάστασης πολλών παραδοσιακών κτιρίων (Katsafadou & Deffner, 2017).

Το 2008 δημιουργήθηκε το Φάρρης, μία καθαρά φιλανθρωπική επιχείρηση του δήμου. Σκοπός ήταν να αναδείξει τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία, να καλλιεργήσει την αγάπη για τις τέχνες στα παιδιά και τους νέους και να ξεκινήσει μια αμφίδρομη σχέση μεταξύ των πολιτών και του δήμου με ιδιαίτερη έμφαση στις κοινωνικές ευάλωτες ομάδες. Το Φάρρης υποστηρίζει, μέχρι σήμερα, δραστηριότητες στους τομείς του χορού, της

καλλιτεχνικής εκπαίδευσης με τη λειτουργία του Δημοτικού Ωδείου, του καλλιτεχνικού εργαστηρίου, του θεάτρου, των εικαστικών τεχνών και της κοινωνικής αλληλεγγύης (Katsafadou & Deffner, 2017).

Το 1993 ιδρύθηκε το ίδρυμα του Εθνικού Πολιτιστικού Δικτύου των Πόλεων (NCNC) προκειμένου να δημιουργηθεί ένα δίκτυο πολιτιστικών σχέσεων μεταξύ των ελληνικών πόλεων για την τόνωση και ανάπτυξη της περιφερειακής πολιτιστικής ζωής. Το 1995, η Καλαμάτα μπήκε σε αυτό το δίκτυο ως πόλη χορού. Στη συνέχεια ιδρύθηκε το Διεθνές Κέντρο Χορού και ιδρύθηκε ως ίδρυμα που προωθεί και αναδεικνύει τη σύγχρονη δημιουργία χορού. Το Διεθνές Κέντρο Χορού λειτούργησε στους τομείς της έρευνας, της εκπαίδευσης και της καλλιτεχνικής δράσης και παραγωγής και μετέτρεψε την Καλαμάτα σε τόπο συνάντησης και τόπου ανταλλαγής μεταξύ Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών και των μαθητών της χορευτικής τέχνης (ΤΣΙΛΙΡΑΣ, 2009). Ο χορός είναι μια από τις πιο σημαντικές εκφράσεις της τέχνης που βασίζεται στην ευκινησία και την ισορροπία. Είναι ένας τρόπος για την επίτευξη επαφής, επικοινωνίας, διαλόγου και δημιουργίας σχέσεων μεταξύ ανθρώπων.

Το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού της Καλαμάτας είναι το βασικό γεγονός της χρονιάς των πολιτιστικών δραστηριοτήτων της πόλης και της κορυφαίας συνάντησης σύγχρονου-χορού της Ελλάδας. Το φεστιβάλ διοργανώθηκε για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 1995, και έκτοτε έχει επιφορτιστεί με την υποστήριξη και την προώθηση της τέχνης του χορού μέσω της έρευνας, της εκπαίδευσης και της καλλιτεχνικής δημιουργικότητας (*Kalamata International Dance Festival - European Festivals Association*, n.d.). Κάθε Ιούλιο για 10 ημέρες, το φεστιβάλ αποτελεί σημαντικό αξιοθέατο για επισκέπτες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Το φεστιβάλ περιλαμβάνει επίσης εκπαιδευτικά σεμινάρια και διαλέξεις που απευθύνονται σε μαθητές και επαγγελματίες χορού (Georgoula & Terkenli, 2018).

Πληροφορίες ανακτηθείσες από την ιστοσελίδα του Φεστιβάλ:

Εικόνα 2. Απολογισμός συμμετοχών (Kalamata International Dance Festival - European Festivals Association, n.d.)

Εικόνα 3. Απολογισμός παράλληλων εκδηλώσεων (Kalamata International Dance Festival - European Festivals Association, n.d.)

Εικόνα 4. Η πρόσκληση του Φεστιβάλ για το έτος 2020 (Kalamata International Dance Festival - European Festivals Association, n.d.)

Απόσπασμα από τα πρακτικά του 21^{ου} Φεστιβάλ Χορού της Καλαμάτας από τους διοργανωτές του Φεστιβάλ παρατίθεται:

«Το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας μπήκε στην τρίτη του δεκαετία, σε μία αναμφισβήτητα δύσκολη για τη χώρα χρονική περίοδο, με γεγονότα που σε αρκετές περιπτώσεις έθεταν σε κίνδυνο ακόμα και τη διεξαγωγή του. Σε αυτό το πλαίσιο το 21ο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, με την στήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Δήμου Καλαμάτας, υπήρξε μία ξεχωριστή διοργάνωση, η οποία χαρακτηρίστηκε από διάχυτη ατμόσφαιρα αισιοδοξίας και συγκίνησης.

Αυτό ακριβώς επεσήμαναν οι φίλοι του Φεστιβάλ, καλλιτέχνες και φιλότεχνο κοινό που παρακολούθησε τις εκδηλώσεις του, όπως και οι επίσημοι προσκεκλημένοι του, οι οποίοι

στην επίσημη πρεμιέρα του, σε αρμονία με το κοινό αίσθημα, σημείωναν σε δηλώσεις τους: «Πρόκειται για μια υψηλού επιπέδου καλλιτεχνική/πολιτιστική εκδήλωση, η οποία από μία πόλη της περιφέρειας που χρόνια τώρα έχει δώσει δείγματα αντίληψης αισθητικής, πολιτιστικής, ποιότητας ζωής», έμπρακτα «τιμά ολόκληρη την Ελλάδα» και είναι «ένας διεθνής πόλος, σημείο αναφοράς για το χορό, σημείο αναφοράς για τον ελληνικό σύγχρονο πολιτισμό». Ένα «υπέροχο» Φεστιβάλ με «διαχρονική αξία», το οποίο και φέτος πρότεινε έργα σύγχρονου χορού και καλλιτεχνικές δραστηριότητες που άγγιζαν τους φιλότεχνους, αλλά και τους σπουδαστές και τους επαγγελματίες του χορού, προσφέροντας μία «ανάσα πολιτισμού» και ζωής στις δύσκολες συνθήκες.

Επιπλέον, το 21ο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, ειδικά φέτος, που πολλές εκδηλώσεις ανά την Ελλάδα ακυρώνονται συνεχώς, έδωσε την ευκαιρία σε φίλους του καλλιτέχνης, επιστήμονες, διανοούμενους ανά τον κόσμο να εκφράσουν με μηνύματα τη συμπαράσταση και την αλληλεγγύη τους σε ένα εξειδικευμένο Φεστιβάλ, που συνεχίζεται σε μία τόσο δύσκολη περίοδο, γεγονός που με ιδιαίτερη ζέση, κατανόηση και θετική στάση επικρότησαν και όλοι οι καλλιτέχνες, Έλληνες και ξένοι, που πήραν μέρος σε αυτό.

Παράλληλα, μεγάλες ελπίδες για τη βιωσιμότητα και τη συνέχιση του Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας γεννά και η προοπτική επανένταξής του σε πρόγραμμα ΕΣΠΑ.

Για μία ακόμη φορά το 21ο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, στο πλαίσιο των οικονομικών του δυνατοτήτων, διατήρησε το υψηλό καλλιτεχνικό του επίπεδο και έφερε σε επικοινωνία το κοινό με τις τελευταίες εξελίξεις του σύγχρονου χορού, διαμορφώνοντας μια σαφή πρόταση σε σχέση με τους πιο σύγχρονους προβληματισμούς της παγκόσμιας κοινότητας του χορού. Παρουσίασε ξεχωριστού επιπέδου διεθνή έργα και ομάδες και πρόβαλε την ελληνική χορογραφική δημιουργία, σε 10 παραστάσεις από 7 ελληνικές και ξένες ομάδες σύγχρονου χορού, από 3 ηπείρους, ανάμεσά τους και δύο που παρουσιάζονται για πρώτη φορά στην Ελλάδα (Ιγκόρ και Μορένο -Αγγλία, Ουέν-Τσι Σου - Ταϊβάν), περιελάμβανε ένα σεμινάριο κι ένα Εργαστήριο, όπως και 5 Παράλληλες Εκδηλώσεις με ελεύθερη είσοδο, σε διάφορα σημεία της Καλαμάτας, αναδεικνύοντας ακόμη περισσότερο τη σχέση του με την τοπική κοινωνία και την πόλη.

Όλες οι εκδηλώσεις του καταχειροκροτήθηκαν από το φιλότεχνο κοινό της πόλης, αλλά και από τους επισκέπτες, που αποφάσισαν να ταξιδέψουν στην Καλαμάτα για να παρακολουθήσουν μία, δύο ή και όλες τις παραστάσεις του.

Το 21ο Φεστιβάλ σήκωσε την αυλαία του στο Στούντιο του Μεγάλου Χορού Καλαμάτας, με μια βαθιά ποιητική παράσταση, που παρέσυρε ένα μαγεμένο κοινό σε έναν ονειρικό τόπο "Off the map" - εκτός χάρτη - όπου η Ταϊβανέζα χορογράφος Ουέν - Τσι Σου αναζήτησε την ισορροπία ανάμεσα στο σώμα, ως μέσο κατανόησης του κόσμου και την τεχνολογική φαντασία, που κατασκευάζει εργαλεία για την εξέλιξη και επιβίωση του ίδιου κόσμου.

Στη συνέχεια, και στην Επίσημη Έναρξη του Φεστιβάλ, η εκρηκτική χορεύτρια και χορογράφος Ντάντα Μασιλό με την ομάδα της, από τη Νότιο Αφρική και το Γιοχάνεσμπουργκ, προσέφερε τη δική της Κάρμεν, ορμώμενη από τις εμπειρίες και το περιβάλλον της πόλης της, συγκεράζοντας ρυθμούς και βήματα Αφρικής και Ευρώπης σε μία Κάρμεν αυθάδη, εριστική, επιθετική, νικήτρια και ηττημένη, αλλά σίγουρα καταγιστική, γεμάτη πάθος και μία προσωπική αλήθεια, που παρέσυρε στη δίνη της το κοινό, το οποίο όρθιο καταχειροκρότησε τους καλλιτέχνες.

Οι Ίγκορ και Μορένο, με την περφόρμανς τους *Idiot-Syncrasy*, ενθουσίασαν τους θεατές τους στις δύο παραστάσεις τους στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου, γιορτάζοντας στην ουσία την έννοια της περφόρμανς «ως μιας στιγμής κοινωνικής συνάντησης, στην οποία το κλειδί αποτελεί η παρουσία των θεατών». Η διαρκής, επαναλαμβανόμενη κίνηση, τα *a cappella* τραγούδια, τα παιχνίδια με το φως και το σκοτάδι, η με χιούμορ και τρυφερότητα χορογραφία, όπως και η κοινή πρόποση ερμηνευτών και θεατών, συνηγόρησε στην πίστη των Ίγκορ και Μορένο ότι «οι αλλαγές έρχονται μόνο όταν επιμένεις».

Η Ελληνο-Αγγλίδα Μέντη Μέγα, με δύναμη και αισιοδοξία, παρουσίασε με τη χορογραφία της «το μακρύ και μάλλον επώδυνο δρόμο της αλλαγής» στη δίγλωσση χορογραφία της *Transforming Me*, στο Στούντιο του Μεγάλου Χορού. Θέτοντας καίρια ερωτήματα όπως: 'Πώς μπορεί κανείς να φανταστεί και να δημιουργήσει μια άλλη πραγματικότητα; Μπορεί κανείς να ξεφύγει από τη ρήση «αυτή η χώρα δεν θ' αλλάξει ποτέ», που στοιχειώνει τη μεταπολιτευτική Ελλάδα; Πώς σχετίζεται ο προσωπικός μετασχηματισμός με τον κοινωνικό; Και τι ρόλο παίζει σε όλα αυτά η γλώσσα;', ενέπλεξε το κοινό και σε ένα λεκτικό παιχνίδι και έδωσε τις δικές της απαντήσεις με χορευτική ακρίβεια και ευρηματικότητα.

Ο σκηνοθέτης, κινηματογραφιστής και περφόρμερ Ευριπίδης Λασκαρίδης, με το έργο του Relic, ενθουσίασε με τον ευφάνταστο, χιουμοριστικό, αιχμηρό, αλλά και τρυφερό τρόπο, με τον οποίο εντόπισε, ανέδειξε και σχολίασε μακρινές αλλά και κοντινές αναμνήσεις προσώπων, αισθημάτων και αισθήσεων, ως αποτυπωμάτων μιας μακράς πορείας που αποστασιοποιείται από αυτά και συνεχίζεται.

Η τελευταία παράσταση του 21ου Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας οδήγησε το κοινό στο ιδιότυπο εργαστήριο της Φαίδρας, που απεργάζεται το τραγικό της τέλος, ενσαρκωμένη από την Μανιάτισσα χορεύτρια και χορογράφο Λίντα Καπετανέα. Μία χορογραφία των RootlessRoot, η οποία με αφετηρία τον ψυχισμό γυναικείων χαρακτήρων διαπραγματεύεται συναισθηματικές καταστάσεις, μεταπτώσεις και εσωτερικές διεργασίες με φαντασία και πρωτοτυπία.

Στο 21ο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, οι ανοικτές Παράλληλες Εκδηλώσεις είχαν το δικό τους ειδικό βάρος, διευρύνοντας τις συνεργασίες του Φεστιβάλ με δραστήριους φορείς της πόλης όπως τη Filmhouse / Νέα Κινηματογραφική Λέσχη Καλαμάτας και το Φεστιβάλ Μηδέν, ή καλλιτέχνες και κατοίκους της Καλαμάτας, που πήραν μέρος στο εργαστήριο και την παράσταση «360».

Το 21ο Φεστιβάλ, μετά την πρώτη παράσταση, διοργάνωσε μία ενδιαφέρουσα βραδιά προβολών σε συνεργασία με τη Filmhouse / Νέα Κινηματογραφική Λέσχη Καλαμάτας και τον Βασίλη Παπαευσταθίου στην παραλία μπροστά στο Elite, δίπλα στη θάλασσα, με πέντε ταινίες μικρού μήκους γεμάτες προσωπικά οράματα, πυρετώδη όνειρα και παράδοξες ιστορίες και ένα ανοικτό πάρτι για όλους.

Διοργανώθηκαν, επιπλέον, δύο ξεχωριστές βραδιές με προβολές, πάντα σε σχέση με το σύγχρονο χορό:

Μία βραδιά αφιερωμένη σε μια από τις σημαντικότερες μορφές του σύγχρονου χορού, στην χορογράφο Πίνα Μπάους, που έφυγε από κοντά μας το 2009, με την προβολή του εξαιρετικού ντοκιμαντέρ χορού - φόρο τιμής του Βιμ Βέντερς "Pina", στο Καφέ – Σινέ, και πάλι σε συνεργασία με την Filmhouse / Νέα Κινηματογραφική Λέσχη Καλαμάτας και τον Βασίλη Παπαευσταθίου.

Και στη συνέχεια, σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Μηδέν, την Μαργαρίτα Σταυράκη και την Γιούλα Παπαδοπούλου, παρουσίασε - σε μία ακόμη πολύ ενδιαφέρουσα βραδιά - 25 έργα σύγχρονης βιντεοτέχνης, επιλεγμένα από το πλούσιο αρχείο του Φεστιβάλ Μηδέν, με θέμα ή βασικό στοιχείο το χορό και τη χορογραφημένη κίνηση, στο Δημοτικό Πάρκο Σιδηροδρόμων.

*Οι φωτογραφίες του Νίκου Ηλιόπουλου καλωσόριζαν καθ' όλη τη διάρκεια του Φεστιβάλ το κοινό, στο φουαγιέ του Μεγάλου Χορού, σε μία Έκθεση με 20 ασπρόμαυρες και έγχρωμες φωτογραφίες, με θέμα την παρουσίαση στο δημόσιο χώρο του εργαστηρίου χορογραφίας *On the road*, που πραγματοποιήθηκε το 2014, στο 20ό Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας από το Σύνδεσμο Χορού.*

Ακόμα, στο πλαίσιο μιας μεγάλης γιορτής όπως ήταν το 21ο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, που αφορούσε ολόκληρη την πόλη, διεξήχθη το χορογραφικό εργαστήρι της Μαριέλας Νέστορα με τίτλο 360ο, στο οποίο πήραν μέρος επαγγελματίες καλλιτέχνες του χορού, της μουσικής, του θεάτρου, σπουδαστές και ερασιτέχνες, αλλά και άνθρωποι χωρίς προηγούμενη καλλιτεχνική εμπειρία, που απόλαυσαν τη δημιουργική χαρά ενός χορογραφικού εργαστηρίου. Η ανοικτή παράσταση, με την πολύτιμη βοήθεια του Κεντρικού Λιμεναρχείου Καλαμάτας, του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου και του Τελωνείου Καλαμάτας, ξεκίνησε από τις Αποθήκες του Λιμενικού Ταμείου και οδήγησε το πολυπληθές κοινό της στο Δημοτικό Πάρκο Σιδηροδρόμων, το οποίο και διέσχισε με πολλαπλές στάσεις και διάφορα δρώμενα κατά μήκος της διαδρομής, με κατάληξη το σημείο της προβολής βίντεο -αρτ από το Festival Μηδέν.

Και φέτος, στο 21ο Φεστιβάλ, διοργανώθηκαν με επιτυχία και πληρότητα ένα υψηλής ποιότητας Σεμινάριο, με την Ισπανίδα εκπαιδευτικό και χορεύτρια Λάιντα Αλντάζ Αρριέτα, για την τεχνική χρήση της δυναμικής που αναπτύσσεται ανάμεσα στο σώμα και το έδαφος, και το Εργαστήρι 360ο με την Μαριέλα Νέστορα.

Το 21ο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας γνώρισε πολύ μεγάλη δημοσιότητα πανελλαδικά, όπως και από τα τοπικά αλλά και περιφερειακά έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ και δημοσιεύτηκαν πολλές παρουσιάσεις του προγράμματός του, συνεντεύξεις και αποτιμήσεις συγκεκριμένων παραστάσεων. Ιδιαίτερη ήταν η υποστήριξη από όλους τους

Χορηγούς Επικοινωνίας, την ΕΡΤ, την ΕΡΑ και την ΕΡΑ Καλαμάτας, με πολλαπλές παρουσιάσεις και συνεντεύξεις. Ακόμα, από τον Alpha και το Mega.

Παράλληλα, Χορηγοί και Υποστηρικτές προσέφεραν, καθένας στον τομέα του και σύμφωνα με τις δυνατότητές του, πολύτιμη υποστήριξη στη συνολική διοργάνωση.

Επιπλέον, το Φεστιβάλ, στο πλαίσιο της φιλοξενίας των ξένων προσκεκλημένων του καλλιτεχνών και επισκεπτών και σε συνεργασία με παραγωγούς και επιχειρηματίες της πόλης του χορού, προσέφερε ως αναμνηστικά δώρα εκλεκτά τοπικά προϊόντα της Καλαμάτας, για να γνωρίσουν από κοντά και το υψηλό ποιοτικό επίπεδο της παραγωγικής δραστηριότητας της Μεσσηνίας.»

Εικόνα 5. Συλλογή φωτογραφιών από το Φεστιβάλ

Βέβαια αξίζει να αναφερθεί και η κάτωθι δήλωση από τοπικό διαδικτυακό μέσο ενημέρωσης: «ο απολογισμός του περασμένου, 23ου Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, το οποίο κόστισε 425.927,79 ευρώ, σχεδόν 27.000 ευρώ λιγότερα από όσο είχε προϋπολογιστεί ότι θα κοστίσει. Από τα χρήματα αυτά, οι 150.000 ευρώ δόθηκαν από το Δήμο Καλαμάτας, οι 200.000 ευρώ από την κυβέρνηση, οι 27.500 ευρώ από χορηγούς και τα υπόλοιπα από διάφορα άλλα έσοδα της διοργάνωσης. Τα έσοδα από τα εισιτήρια ανήλθαν στα 26.983 ευρώ». (Στα 425.000 Ευρώ Το Τελικό Κόστος Του Περασμένου Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας - *Kalamata Journal*, n.d.)

Ειδικό Μέρος

Κεφάλαιο 5ο

Στοχοθεσία της μελέτης

Σκοπός και στόχος της μελέτης

Βιβλιογραφικά κρίνεται απαραίτητο η δήλωση του σκοπού και στόχου της έρευνας καθώς με αυτό τον τρόπο διαχωρίζονται τα όρια, το βάθος και πλάτος της έρευνας. Χρειάζεται να υπάρχει μια αλληλεσύνδεση με τα αποτελέσματα και ανάλυσης αυτής στα συμπεράσματα (*Αποθετήριο Κάλλιπος: Μεθοδολογία Της Έρευνας Στις Επιστήμες Υγείας, n.d.*).

Η συγκεκριμένη έρευνα έχει ως βασικό στόχο την διερεύνηση της κατάστασης που απαντάται στην Ελλάδα και την κατανόηση των απαιτήσεων των διαγωνισμών χορού και χορο-αθλητικών εκδηλώσεων που διενεργούνται στην χώρα μας και ειδικότερα στο Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη αυτών των διοργανώσεων στη χώρα μας και απώτερο σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη τέτοιων εκδηλώσεων στην Ελλάδα.

Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα της μελέτης, είναι τα εξής:

1. Επηρεάζει το ετήσιο εισόδημα την συμμετοχή σε διαγωνισμούς χορού/αθλητικές εκδηλώσεις χορού;
2. Επηρεάζει το φύλο την μετακίνηση από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σε άλλη περιοχή για την συμμετοχή σε διαγωνισμούς/αθλητικές εκδηλώσεις χορού;
3. Επηρεάζει το φύλο τις διανυκτερεύσεις στην περιοχή όπου λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού/αθλητική εκδήλωση χορού;

Κεφάλαιο 6ο

Μεθοδολογία

Οι κοινωνικές επιστήμες, αποτελούνται από δύο είδη ερευνών: την ποσοτική και ποιοτική έρευνα. Η διαφορά αυτών έγκειται στον αριθμό των παρατηρήσεων. Οι έρευνες με λίγες παρατηρήσεις αναφέρονται (γενικά) ως ποιοτική. Στην εν λόγω έρευνα χρειάζεται λεπτομερή εξέταση των περιπτώσεων υπό εξέταση. Απεναντίας, οι έρευνες που περιλαμβάνουν πάρα πολλές παρατηρήσεις ονομάζονται (γενικά) ως ποσοτικές. Η ποσοτική έρευνα «δουλεύει» με στατιστικά στοιχεία και αριθμούς που δίνουν την δυνατότητα στους ερευνητές να ποσοτικοποιήσουν τα υπό μελέτη δεδομένα τους (Stockemer, 2019).

Στις κοινωνικές επιστήμες, η στατιστική είναι από τα βασικότερα στοιχεία της έρευνας. Η στατιστική μας βοηθάει να εκτιμήσουμε καλύτερα τον κόσμο γύρω μας. Με τη βοήθεια αυτής, οι ποσοτικές μέθοδοι μας επιτρέπουν να περιγράψουμε αριθμητικά φαινόμενα, μας βοηθούν επίσης να προσδιορίσουμε τις σχέσεις μεταξύ δύο ή περισσότερων μεταβλητών, με παραδείγματα τον πλουραλισμό των συσχετίσεων των σχέσεων αυτών (Milligan et al., 2004).

Όσον αφορά τον προσδιορισμό των σχέσεων των μεταβλητών, στην εμπειρικές έρευνές διακρίνουμε δύο βασικούς τύπους μεταβλητών:

- Εξαρτημένη μεταβλητή: είναι η κύρια μεταβλητή ενδιαφέροντος που προσπαθεί να εξηγήσει ο ερευνητής.
- Ανεξάρτητη μεταβλητή: είναι αυτή που εξετάζει ο ερευνητής προκειμένου να διαπιστώσει αν και κατά πόσο επιδρά πάνω στην εξαρτημένη.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται σκόπιμο να αναφέρουμε τα βασικά στάδια μιας ποσοτικής έρευνας, όπου ο ερευνητής δεν τα ακολουθεί ακριβώς αριθμητικά αλλά μπορεί περιστασιακά να μεταβαίνει από το ένα στάδιο στο άλλο καθώς αναπτύσσεται η έρευνα. Σύμφωνα με τους Rich et al τα στάδια είναι τα ακόλουθα (Rich et al., 2018):

- Εννοιολόγηση: περιλαμβάνει τον σκοπό και στόχο της έρευνας καθώς και την ανάπτυξη των ερευνητικών ερωτημάτων.
- Σχεδιασμός έρευνας: καθορισμός των διαδικασιών που θα χρησιμοποιηθούν όπως επίσης και του δείγματος.
- Όργανα: σχεδιασμός του οργάνου που θα χρησιμοποιηθεί καθώς και η σύνταξη των ερωτήσεων που υπάρχουν μέσα σε αυτό.
- Σχεδιασμός: αποτελεί τις μεθόδους διαχείρισης της έρευνας καθώς και ο εξοπλισμός και το προσωπικό που θα χρειασθούν.
- Δειγματοληψία: επιλογή της μεθόδου δειγματοληψίας που θα ακολουθήσει η έρευνα, με γνώμονα πάντα τους σκοπούς, στόχους και τους πόρους της μελέτης.
- Εκπαίδευση ή ενημέρωση: προετοιμασία του εμπλεκόμενου προσωπικού για την καλύτερη δυνατή επικοινωνία με τους ερωτηθέντες.
- Pretesting: αφορά την πιλοτική χρησιμοποίηση του οργάνου σε ένα μικρό δείγμα για να ελεγχθεί η αξιοπιστία του.
- Έρευνα: χορήγηση του οργάνου σε δείγμα που επιλέχτηκε προηγουμένως.
- Παρακολούθηση: διασφάλιση της ομαλής και ορθής διαχείρισης της έρευνας.
- Κωδικοποίηση: αφορά τα δεδομένα και πραγματοποιείται για λόγους προφύλαξης των προσωπικών δεδομένων των ερωτηθέντων αλλά και για την στατιστική ανάλυση (μέσω της ποσοτικοποίησης) αυτών προκειμένου να εξαχθούν τα τελικά αποτελέσματα.
- Επεξεργασία δεδομένων: οργάνωση και ανάλυση των δεδομένων.
- Ανάλυση: εφαρμογή στατιστικών και άλλων εργαλείων για την εξαγωγή συμπερασμάτων.
- Αναφορά: εκθέσεις (συνοπτικά) με τα ευρήματα της έρευνας.

Η εφαρμογή και διεκπεραίωση ορισμένων από τα ως άνω στάδια εφαρμόστηκε εν μέρει λόγω των περιοριστικών μέτρων λόγω τους SARS-CoV-2.

Μεθοδολογική προσέγγιση

Αποστάλθηκαν 70 ερωτηματολόγια, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, 63 επεστράφησαν πίσω με τα 58 να είναι πλήρως απαντημένα και τα υπόλοιπα 5 να περιέχουν κενές απαντήσεις όπου και εξαιρέθηκαν από την έρευνα.

Είδος της μελέτης

Αποτελεί μία ποσοτική μελέτη. Το εργαλείο που προτιμήθηκε για την εν λόγω έρευνα είναι το ερωτηματολόγιο, το οποίο αποτελεί ένα μέσο συλλογής δεδομένων όπου ο ερωτώμενος καλείται να απαντήσει σε μια σειρά από ερωτήσεις, είτε ανοιχτού είτε κλειστού τύπου (Javeau, 1996; Kyriazis, 2002).

Ορισμένα από τα πλεονεκτήματα του ερωτηματολογίου σαν μέσο συλλογής δεδομένων, είναι τα εξής (Παρασκευόπουλος, 1999):

- ✓ Είναι περιορισμένου κόστους.
- ✓ Μπορούν να διανεμηθούν σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων.
- ✓ Εύχρηστα και η δημιουργία τους δεν απαιτεί ιδιαίτερο κόπο και χρόνο.
- ✓ Ελευθέρια έκφρασης από τους ερωτώμενους.
- ✓ Υπάρχει τυποποιημένη διαδικασία ανάλυσης των δεδομένων.
- ✓ Μεγάλη δυσκολία από τον ερευνητή να επηρεάσει τις απαντήσεις

Χρόνος διεξαγωγής της μελέτης

Ο χρόνος διεξαγωγής της έρευνας διήρκησε από τον Οκτώβριο 2020 μέχρι και τον Μάιο του 2021.

Δείγμα μελέτης

Το δείγμα μιας μελέτης είναι ένα υποσύνολο του πληθυσμού που εξετάζει ο ερευνητής για να συλλέξει τα δεδομένα του. Τα συλλεγόμενα δεδομένα ως στόχο έχουν να μας δώσουν την καλύτερη δυνατή πληροφόρηση για το σύνολο του πληθυσμού (Bickman & Rog, 2014). Αρκετοί ερευνητές θεωρούν λανθασμένα πως για ασφαλέστερα και πιο αξιόπιστα ευρήματα χρειάζεται να μελετηθεί το σύνολο ή το μεγαλύτερο δυνατό μέρος του πληθυσμού της μελέτης, όμως υπάρχουν αρκετοί λόγοι που κάνουν απαραίτητη τη χρήση δείγματος από τον πληθυσμό, όπως:

- Η μελέτη του πληθυσμού είναι κοστοβόρα, χρονοβόρα και γίνεται σπατάλη πολλών πόρων, κρίσιμων για την περεταίρω διαδικασία της έρευνας.
- Τα στοιχεία που συλλέγονται από μικρά δείγματα είναι συχνά πιο ακριβή από εκείνα που βασίζονται σε μια πλήρη συλλογή δεδομένων από το σύνολο του πληθυσμού, διότι τα δεδομένα συλλέγονται μικρό σε αριθμό και εκπαιδευμένο προσωπικό σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Τέλος, η γενίκευση των αποτελεσμάτων μιας έρευνας πραγματοποιείται μόνο αν έχουν ακολουθηθεί οι αρχές της δειγματοληψίας. Με αυτό εννοούμε πως το δείγμα μας διακατέχεται από αντιπροσωπευτικότητα, δηλαδή να διαθέτει ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού στον οποίο ανήκει. Το αντίθετο της αντιπροσωπευτικότητας είναι η μεροληψία (Ganley, 2001).

Σαν δειγματοληπτική μέθοδος επιλέχθηκε το δείγμα ευκολίας. Η εν λόγω δειγματοληπτική μέθοδος επιλέγει εξαιτίας της επικρατούσας κατάστασης με τον SARS-CoV-2 (γίνεται μνεία και παρακάτω) καθώς και τα πλεονεκτήματα που η ίδια προσφέρει στην ερευνά μας.

Κριτήρια εισαγωγής ή αποκλεισμού ατόμων στην μελέτη

Βάσει των ερευνητικών ερωτημάτων και του σκοπού της έρευνας σαν κριτήρια εισαγωγής θεωρείται οποιοσδήποτε ενήλικα, διανέμει στον ελλαδικό χώρο.

Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Επιλέχθηκε η αποστολή των ερωτηματολογίων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς αποτελούν μια καλή εναλλακτική λύση, με τα εξής πλεονεκτήματα (Rich et al., 2018):

1. Κοστίζουν λιγότερο με αποτέλεσμα να μπορούν να ληφθούν μεγαλύτερα δείγματα για μεγαλύτερη αξιοπιστία.
2. Αποφεύγονται αρκετά προβλήματα με την δια ζώσης διαμοίραση των ερωτηματολογίων όπως π.χ. αδυναμία των ερευνητών να απαντήσουν σε απορίες των ερωτώμενων, αδυναμία των ερευνητών να αντιμετωπίσουν ορισμένες προκαταλήψεις των ερωτώμενων, κλπ.
3. Ύπαρξη μεγαλύτερη πιθανότητα οι ερωτώμενοι να απαντήσουν με μεγαλύτερη ειλικρίνεια καθώς υφίσταται περισσότερη ανωνυμία και δεν υπάρχει η αλληλεπίδραση μεταξύ ερευνητή-ερωτώμενου.
4. Οι ερωτώμενοι μπορούν να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στο να απαντήσουν το ερωτηματολόγιο. Όποτε αποφεύγεται η βιαστικότητα και αντιδραστικότητα στις απαντήσεις τους και αυξάνεται η αξιοπιστία της έρευνας.
5. Στην έρευνα συμμετέχει λιγότερο προσωπικό άρα γίνεται εξοικονόμηση πόρων.

Πέρα από τα ανωτέρω, συντρέχει ακόμα ένας λόγος που επιλέχθηκε η εν λόγω μέθοδος διαμοίρασης των ερωτηματολογίων, αφορούσα της επικρατούσας κατάστασης λόγω της εξάπλωσης του SARS-CoV-2 και των μέτρων περιορισμού για την μείωση της μεταδοτικότητας αυτού (λ.χ. περιορισμός μετακίνησης, εγκλεισμός, κλπ.), το ερωτηματολόγιο ενσωματώθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα Google forms και διαμοιράστηκε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στους υποψήφιους ερωτώμενους προς απάντηση.

Πιλοτική έρευνα και αξιοπιστία

Στο πλαίσιο ολοκλήρωσης του ερωτηματολογίου, ακολουθήθηκε πιλοτική διανομή αυτού σε μικρό αριθμό ατόμων (5 άτομα και στην επιβλέπουσα καθηγήτρια της έρευνας), με στόχο να διαπιστωθεί πως το ερωτηματολόγιο δεν περιέχει συντακτικά και γλωσσικά λάθη, δεν περιέχει ασάφειες, προσβλητικές έννοιες, κλπ. Με συγκεκριμένη διαδικασία εξακριβώθηκε ότι το ερωτηματολόγιο είναι κατανοητό, αξιόπιστο, δεν κουράζει και δεν περιέχει ερωτήσεις που φέρουν τον ερωτώμενο σε δύσκολη θέση.

Θέματα ηθικής και δεοντολογίας

Η παρούσα έρευνα τόσο η ίδια όσο και το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας εγκρίθηκαν από την επιτροπή του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών «Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Τουρισμό».

Οι ερωτώμενοι, στο πλαίσιο συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, ενημερώθηκαν σχετικά με το τμήμα, ΠΜΣ, τον σκοπό, τον στόχο, την εμπιστευτικότητα και την ανωνυμία της έρευνας.

Κεφάλαιο 7ο

Αποτελέσματα

Αποτελέσματα στατιστικής ανάλυσης

Στη συνέχεια παρατίθενται τα στοιχεία της περιγραφικής στατιστικής για κάθε μεταβλητή της μελέτης. Στόχος της Περιγραφικής Στατιστικής είναι η ανάπτυξη μεθόδων για τη συνοπτική και την αποτελεσματική παρουσίαση των δεδομένων.

Περιγραφική ανάλυση

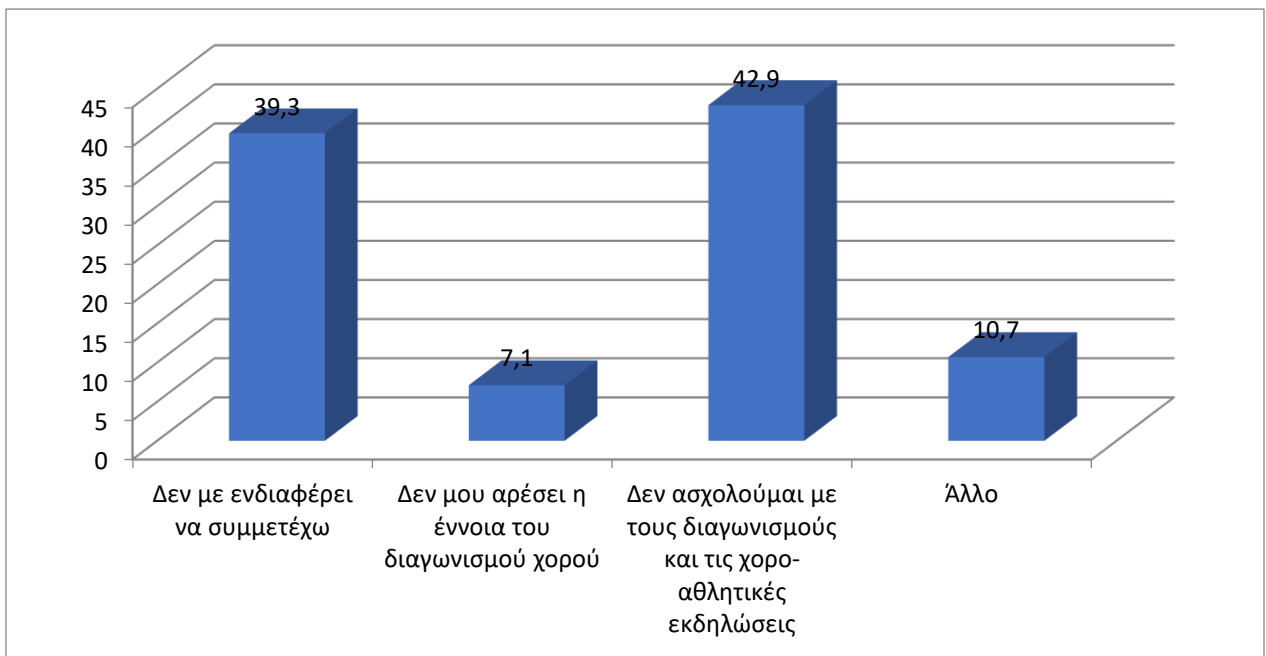
Στην έρευνα συμμετείχαν 58 συμμετέχοντες, με την ποσοστιαία καταγραφή να παρουσιάζεται υπέρ των γυναικών έναντι των αντρών με 58,6% και 41,4% αντίστοιχα για τα δύο φύλα. Οι κύριες ηλικιακές ομάδες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο ήταν οι ομάδες 18-29 ετών, 30-39 ετών, 40-49 ετών, και 50-59 ετών με ποσοστά 39,7%, 32,8%, 17,2%, και 10,3% αντίστοιχα, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 1. Σε ότι αφορά το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων η πλειοψηφία ήταν ανώτατης εκπαίδευσης, απόφοιτοι Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι. με ποσοστό 46,6% με τους απόφοιτους Λυκείου να ακολουθούν με ποσοστό 32,8%. Τέλος, για το ετήσιο εισοδηματικό επίπεδο η ποσοστιαία καταγραφή παρουσιάζεται συντριπτικά υπέρ του ποσού των <12.000€, με ποσοστό 63,8%, έναντι των ποσών 12.001€-15.000€ και >15.001€ με ποσοστά 17,2% και 19,0 αντίστοιχα.

Πίνακας 1. Δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων.

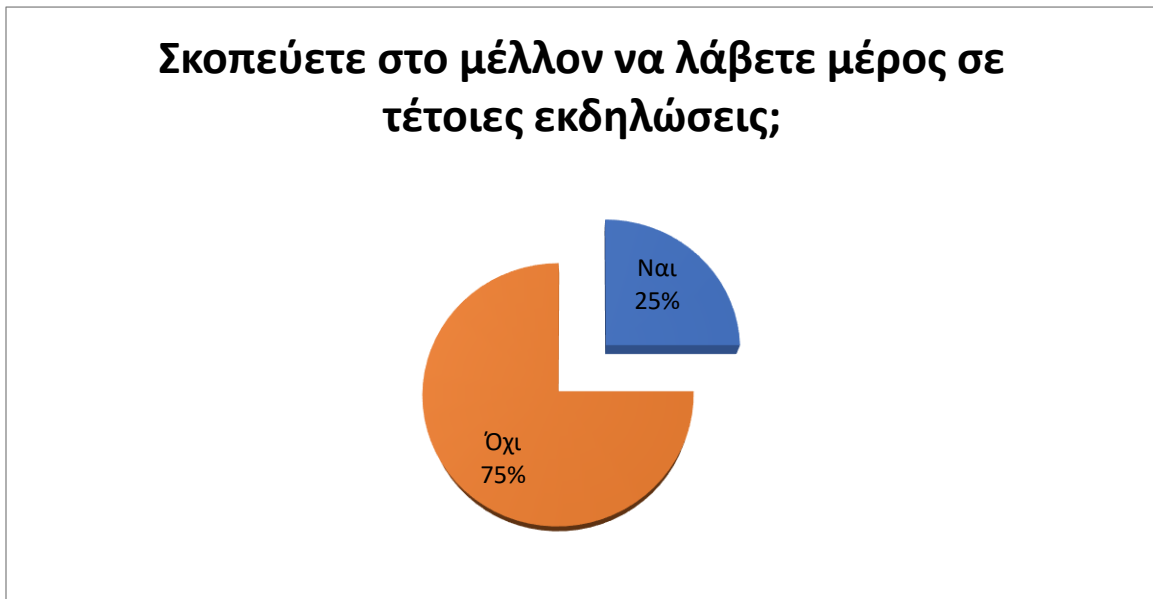
Χαρακτηριστικά	Συμμετοχή σε χορο-αθλητικές εκδηλώσεις		Μη συμμετοχή σε χορο-αθλητικές εκδηλώσεις		Σύνολο	
	n	%	n	%	n	%
Φύλο						
Ανδρας	15	50,0	9	32,1	24	41,4
Γυναίκα	15	50,0	19	67,9	34	58,6
Ηλικία						
18-29	13	43,3	10	35,7	23	39,7
30-39	9	30,0	10	35,7	19	32,8
40-49	4	13,3	6	21,4	10	17,2
50-59	4	13,3	2	7,1	6	10,3
Μορφωτικό επίπεδο						
Απόφοιτος Λυκείου	9	30,0	10	35,7	19	32,8
Απόφοιτος Ι.Ε.Κ.	3	10,0	4	14,3	7	12,1
Απόφοιτος Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι.	15	50,0	12	42,9	27	46,6
Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου	3	10,0	2	7,1	5	8,6
Ετήσιο εισοδηματικό επίπεδο						
Κάτω από 12.000€	22	73,3	15	53,6	37	63,8
12.001€ - 15.000€	6	20,0	4	14,3	10	17,2
>15.001€	2	6,7	9	32,1	11	19,0

Οι ερωτώμενοι, όσοι δεν συμμετέχουν σε εκδηλώσεις χορού/αθλητικές εκδηλώσεις χορού, κλήθηκαν να απαντήσουν για τους λόγους μη συμμετοχής τους στις εν λόγω εκδηλώσεις με τις απαντήσεις Δεν με ενδιαφέρει να συμμετέχω και Δεν ασχολούμαι με τους διαγωνισμούς να συγκεντρώνουν 39,3% και 42,9% αντίστοιχα, όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 1. Στη συνέχεια, σύμφωνα με το Γράφημα 2, το 75% αυτών δεν σκοπεύουν στο μέλλον να συμμετάσχουν σε εκδηλώσεις χορού σε αντίθεση με το 25% οι οποίοι προτίθενται ή σκοπεύουν να πάνε. Τέλος, οι ερωτώμενοι θεωρούν πως για να τους ελκύσουν το ενδιαφέρον οι εν λόγω εκδηλώσεις χρειάζεται να προβούν σε αλλαγές όπως, να γίνουν πιο αξιοκρατικές, να έχουν καλύτερη οργάνωση και να προσφέρουν μεγαλύτερη θεαματικότητα με ποσοστά 46,4%, 35,7% και 17,9% αντίστοιχα, όπως διαφαίνεται στο Γράφημα 3.

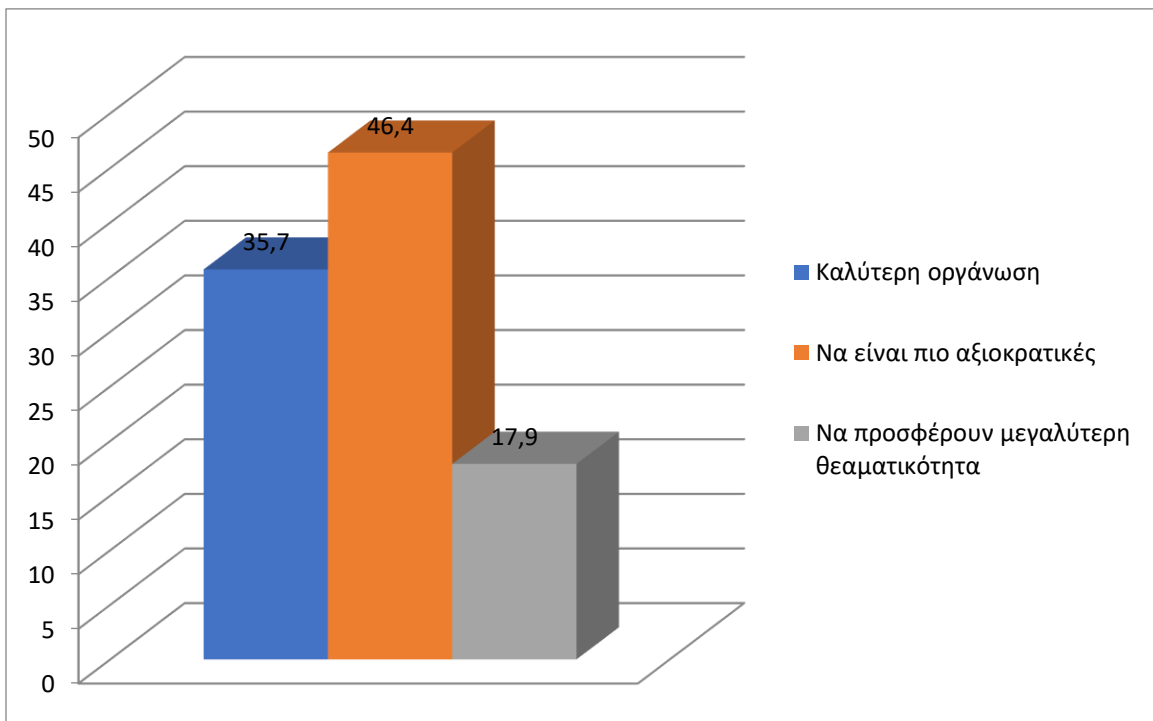
Γράφημα 1. Κατανομή συχνότητας (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με τους λόγους μη συμμετοχής σε διαγωνισμούς χορού/αθλητικές εκδηλώσεις χορού.

Γράφημα 2. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με το αν στο μέλλον μπορεί να λάβουν μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις.

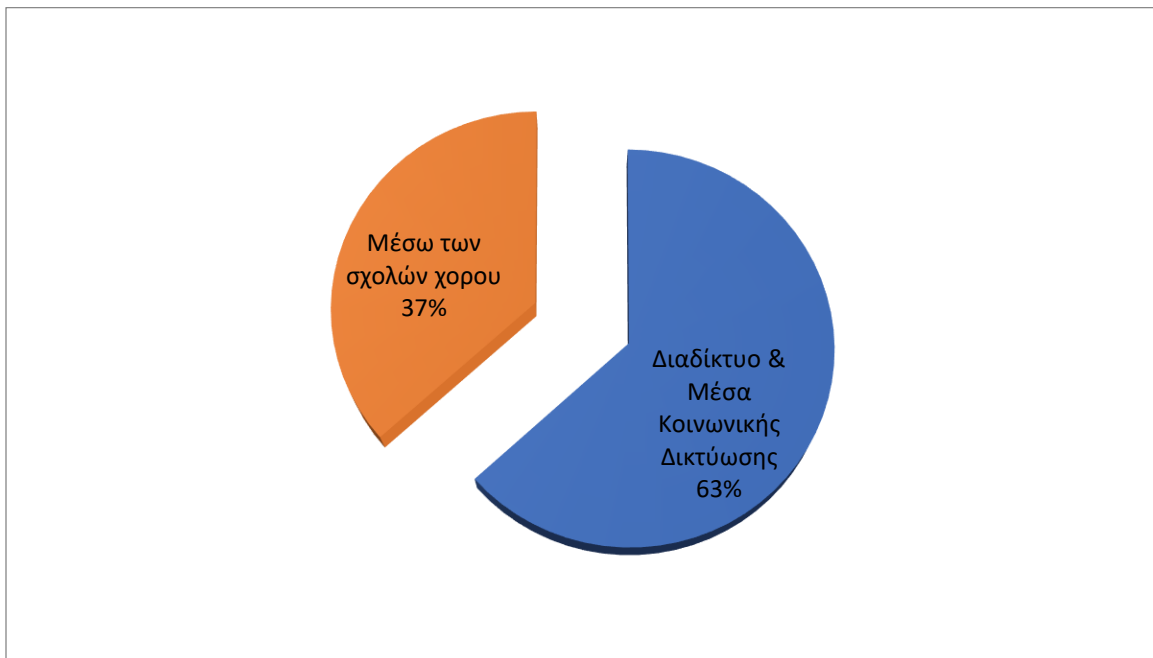

Γράφημα 3. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με τι πρέπει να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές προκειμένου να τους ελκύσει το ενδιαφέρον.

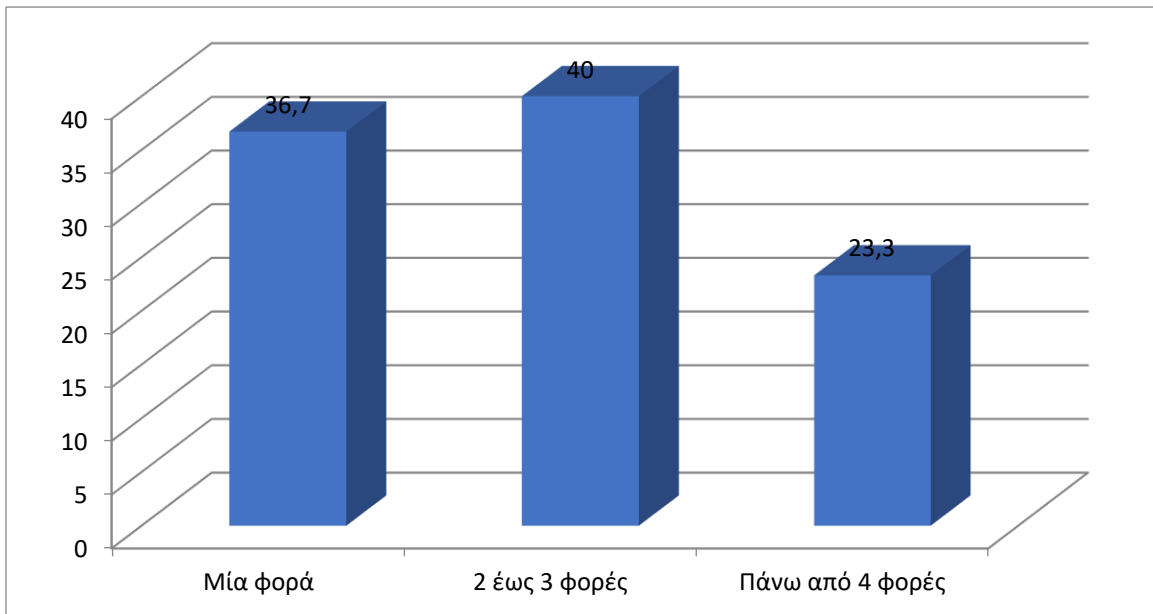

Όσον αφορά αυτούς που συμμετέχουν στις εκδηλώσεις χορού/αθλητικές εκδηλώσεις χορού, σύμφωνα με το Γράφημα 4, ενημερώνονται σε ποσοστό 63% από το Διαδίκτυο & Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, ενώ το 37% Μέσω των σχολών χορού. Οι ετήσιες συμμετοχές των ερωτώμενων, όπως αποτυπώνεται διαγραμματικά στο Γράφημα 5, κυμαίνεται μεταξύ Μία και Δύο έως Τρείς φορές με ποσοστά 36,7% και 40% αντίστοιχα ενώ το 23,3% συμμετέχει Πάνω από τέσσερις φορές.

Γράφημα 4. Κατανομή συχνότητων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με το πώς πληροφορούνται για την διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων.

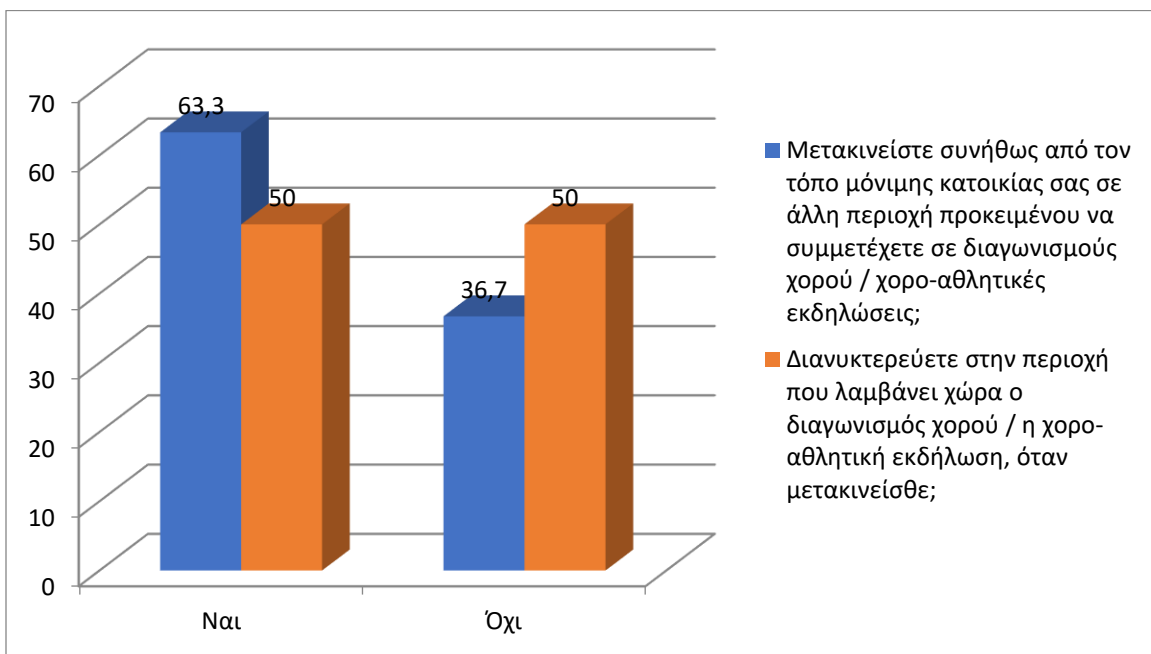

Γράφημα 5. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με πόσες φορές ετησίως συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις.

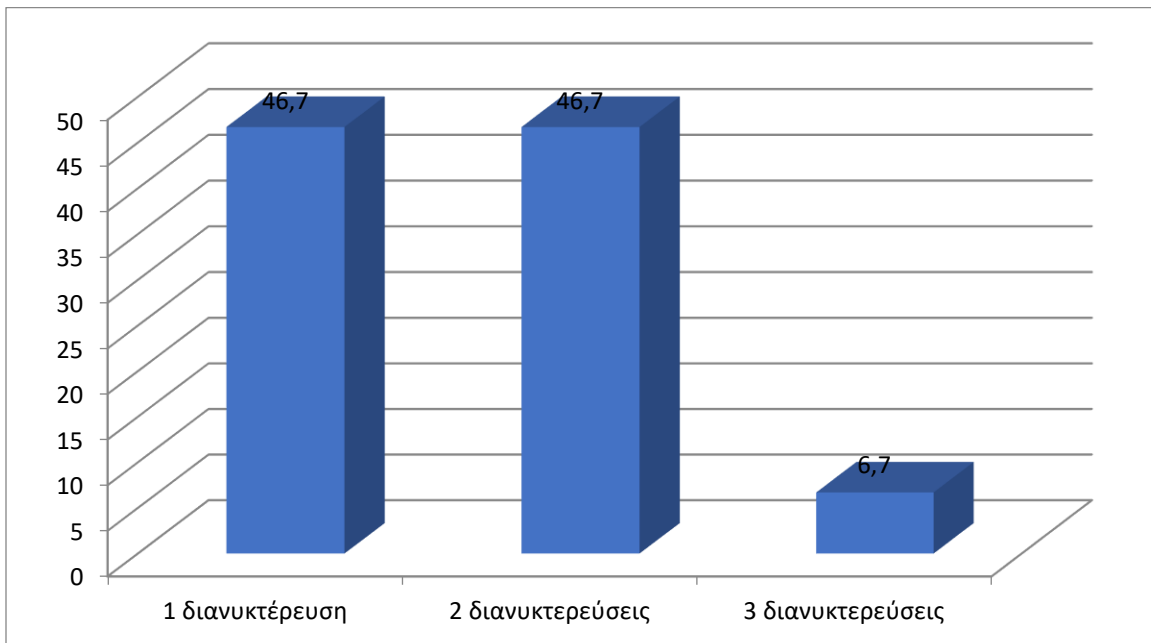

Σχετικά με το αν μετακινούνται σε άλλη περιοχή προκειμένου να παρακολουθήσουν τέτοιου είδους εκδηλώσεις η πλειοψηφία απάντησε θετικά με ποσοστό 63,3% ενώ το 36,7% απάντησε αρνητικά, όπου η αποτύπωση φαίνεται στο Γράφημα 6. Όσον αφορά το αν διανυκτερεύουν ή όχι στην περιοχή όπου μεταβαίνουν οι ερωτώμενοι επιμερίζονται το ποσοστό ισόποσα με 50%, και παρουσιάζεται στο Γράφημα 6. Αναφορικά με τις ημέρες διανυκτέρευσης, και τη διαγραμματική του αποτύπωση στο Γράφημα 7, οι ερωτώμενοι διαμένουν μία ή δύο φορές με ποσοστό 46,7% και για τις δύο περιπτώσεις, επίσης ένα 6,7% πραγματοποιεί τρεις διανυκτερεύσεις.

Γράφημα 6. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με την μετακίνηση και διανυκτέρευση τους για να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις χορού.

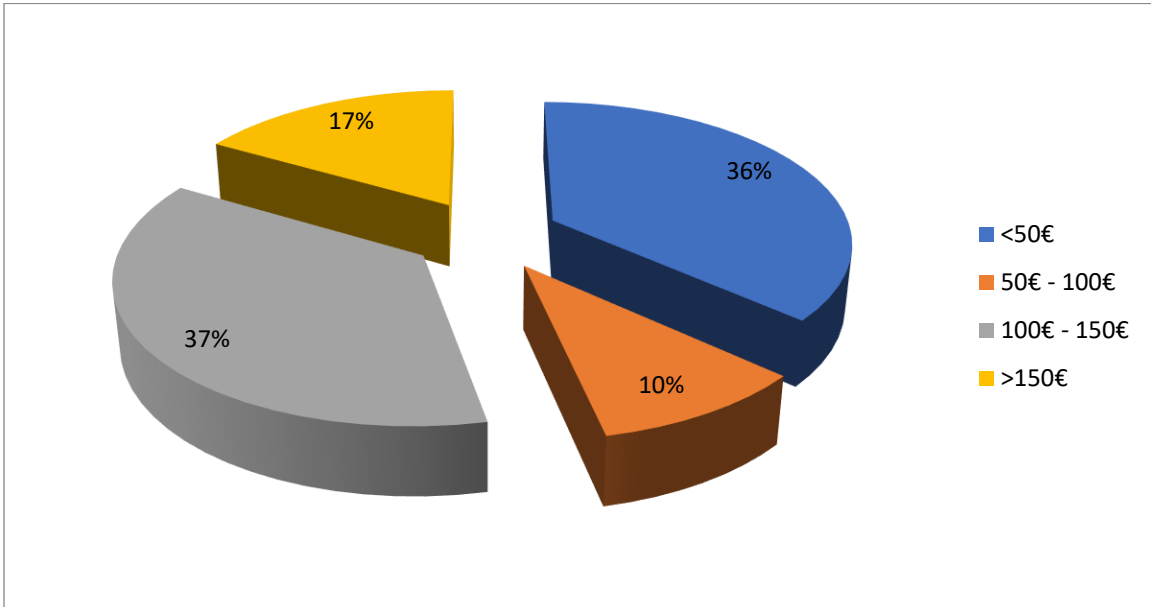

Γράφημα 7. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με τις ημέρες διανυκτέρευσης.

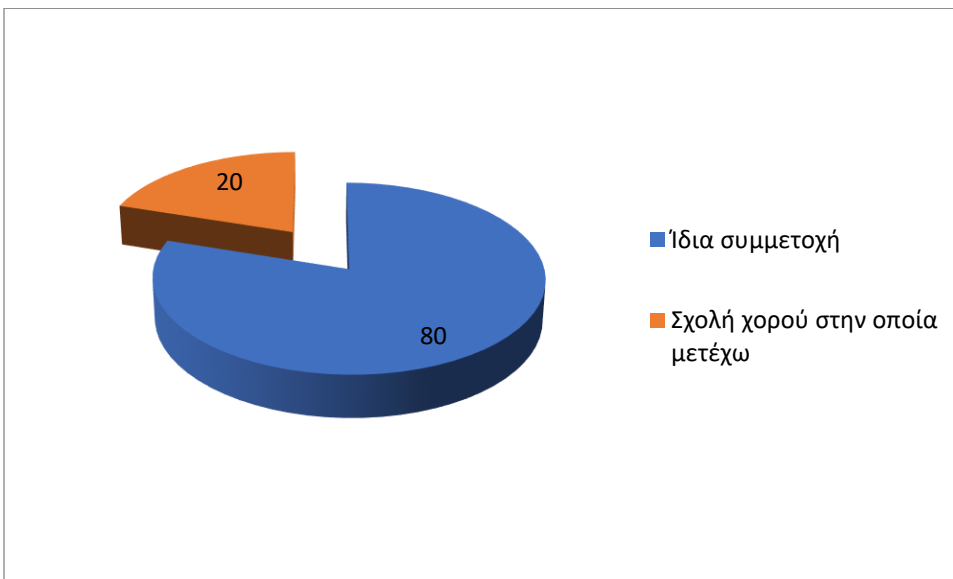

Συγκριτικά με το ποσό της μέσης ημερήσιας δαπάνης την οποία καταβάλουν οι ερωτώμενοι, αυτή ανέρχεται σε <50€, 50€-100€, 100€-150€, και τέλος >150€, σε ποσοστά 36%, 10% 37% και 17% αντίστοιχα, που παρουσιάζεται στο Γράφημα 8. Σχετικά με το ποιος καλύπτει αυτά τα έξοδα, και τη διαγραμματική αποτύπωση στο Γράφημα 9, στην πλειοψηφία τους οι ερωτώμενοι καλύπτουν με ιδίους πόρους προκειμένου να παρακολουθήσουν και συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις χορού.

Γράφημα 8. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με το ποσό της μέσης ημερήσιας δαπάνης (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής, της μεταφοράς, της διαμονής και των λοιπών εξόδων) κατά την παραμονή τους στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση.

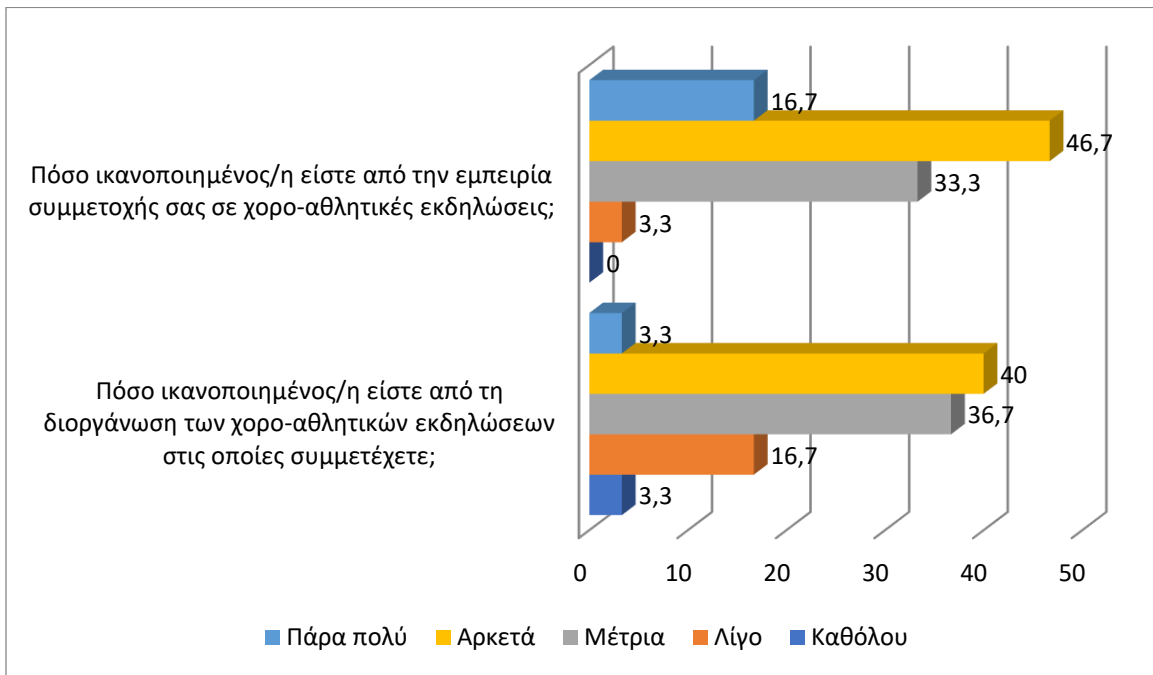

Γράφημα 9. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με την κάλυψη των εξόδων συμμετοχής και διαμονής.

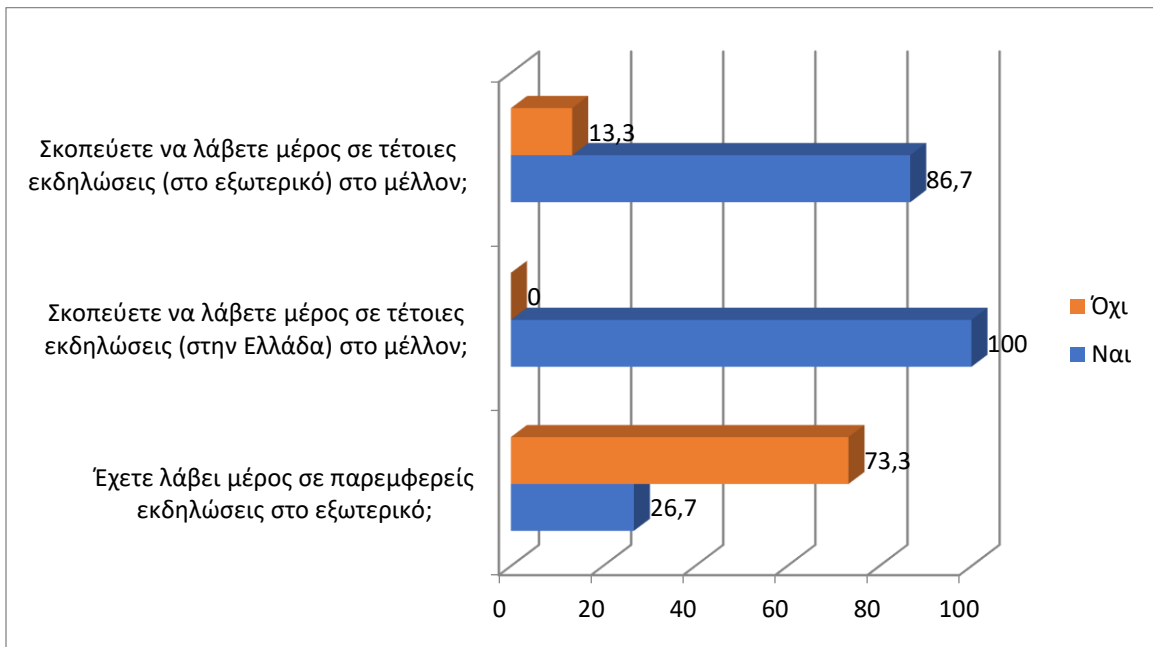
Όσον αφορά την ικανοποίηση των ερωτώμενων από την εμπειρία συμμετοχής στις εν λόγω εκδηλώσεις, η πλειοψηφία αυτών έμειναν από αρκετά έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι με ποσοστό 63,4%, ενώ ένα ποσοστό 33,3% έμεινε μέτρια ικανοποιημένο. Τέλος, οι ερωτώμενοι παρουσίασαν μέτρια έως αρκετή ικανοποίηση από την διοργάνωση των χορό-αθλητικών εκδηλώσεων, σε ποσοστό 36,7% και 40% αντίστοιχα.

Γράφημα 10. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με την ικανοποίησ τους από την εμπειρία τους και την διοργάνωση των χορό-αθλητικών εκδηλώσεων.

Σύμφωνα με το Γράφημα 11, οι ερωτώμενοι σκοπεύουν σε ποσοστό 100% να λάβουν μέρος σε χορό-αθλητικές εκδηλώσεις στο μέλλον, ενώ για ανάλογες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό το 86,7% απάντησε θετικά για την συμμετοχή τους. Τέλος, διαφαίνεται πως οι περισσότεροι από τους ερωτώμενους δεν έχουν παρακολουθήσει ή συμμετάσχει σε παρεμφερείς εκδηλώσεις στο εξωτερικό.

Γράφημα 11. Κατανομή συχνοτήτων (σε %) των ερωτώμενων σχετικά με τον σκοπό τους να λάβουν μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις στο μέλλον (Ελλάδα & Εξωτερικό) και για το αν έχουν λάβει μέρος σε παρόμοιες εκδηλώσεις στο εξωτερικό.

Επαγωγική ανάλυση

Στο συγκεκριμένο υποκεφάλαιο, διερευνάται η ύπαρξη στατιστικής σημαντικής συνάφειας μεταξύ ανεξάρτητων (δημογραφικά στοιχεία) και εξαρτημένων (κύριο μέρος ερωτηματολογίου) μεταβλητών. Ο έλεγχος ελέγχεται και πραγματοποιείται μέσω του στατιστικού τεστ Chi-square (X^2).

Έλεγχοι ανεξαρτησίας σε σχέση με το ετήσιο εισοδηματικό

Στην ενότητα αυτή διερευνάται η ύπαρξη στατιστικά σημαντικής συνάφειας μεταξύ του ετήσιου εισοδηματικού επιπέδου και διαφόρων παραμέτρων του ερωτηματολογίου.

Σύμφωνα με τον Πίνακα 2, εντοπίστηκε στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ του ετήσιου εισοδηματικού επιπέδου και του αν οι συμμετέχοντες συμμετέχουν ή όχι σε χορό-αθλητικές εκδηλώσεις ($X^2 (2)=6,117$, $p<0,05$). Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες με ετήσιο εισόδημα $>15.001\text{€}$, είναι πιθανότερο να μην συμμετέχουν σε χορό-αθλητικές εκδηλώσεις ενώ για τις άλλες δύο κατηγορίες ετήσιου εισοδήματος οι συμμετέχοντες είναι πιθανότερο να επιμερίζονται, ποσοστιαία, την συμμετοχή τους ή όχι στις χορό-αθλητικές εκδηλώσεις.

Πίνακας 2. Έλεγχοι ανεξαρτησίας σε συνάρτηση με το ετήσιο εισοδηματικό επίπεδο

	<12.000€		12.001€-15.000€		>15.001€		Έλεγχος στατιστικής σημαντικότητας $X^2 (2)$
	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι	
Συμμετέχετε γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;	59,5%	40,5%	60,0%	40,0%	18,2%	81,8%	6,117*

Σημείωση: * $p<0,05$

Έλεγχοι ανεξαρτησίας σε σχέση με το φύλο

Στην ενότητα αυτή διερευνάται η ύπαρξη στατιστικά σημαντικής συνάφειας μεταξύ του φύλου και διαφόρων παραμέτρων του ερωτηματολογίου.

Σύμφωνα με τον Πίνακα 3, εντοπίστηκε στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ του φύλου και του αν οι συμμετέχοντες μετακινούνται σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετάσχουν σε χορό-αθλητικές εκδηλώσεις ($X^2(1)=7,033$, $p<0,05$) και αν διανυκτερεύουν στην περιοχή όπου λαμβάνουν χώρα οι χορό-αθλητικές εκδηλώσεις ($X^2(1)=6,533$, $p<0,05$). Πιο συγκεκριμένα, βρέθηκε πως οι άνδρες είναι πιθανότερο να μην μετακινηθούν σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετάσχουν σε χορό-αθλητικές εκδηλώσεις σε σύγκριση με τις γυναίκες, επίσης το ίδιο είναι πιθανόν να ισχύει και για την πρόθεση των ανδρών να διανυκτερεύσουν στην περιοχή όπου λαμβάνουν χώρα οι χορό-αθλητικές εκδηλώσεις σε σχέση με τις γυναίκες.

Πίνακας 3. Έλεγχοι ανεξαρτησίας σε συνάρτηση με το φύλο.

	Άνδρας		Γυναίκα		Έλεγχος στατιστικής σημαντικότητας $X^2(1)$
	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι	
Μετακινείστε συνήθως από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σας σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού / χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;	40,0%	60,0%	86,7%	13,3%	7,033*
Διανυκτερεύετε στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση, όταν μετακινείσθε;	26,7%	73,3%	73,3%	26,7%	6,533*

Σημείωση: * $p<0,05$

Όπως προκύπτει από την περιγραφική αλλά και την επαγωγική στατιστική ανάλυση, τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν κατά τον σχεδιασμό της έρευνας αποδείχθηκαν πως ισχύουν και όντως το ετήσιο εισόδημα επηρεάζει την συμμετοχή σε διαγωνισμούς χορό-αθλητικών εκδηλώσεων, καθώς επίσης το φύλο επηρεάζει την μετακίνηση από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σε άλλη περιοχή για την συμμετοχή σε χορό-αθλητικές εκδηλώσεις, τέλος το φύλο επηρεάζει τις διανυκτερεύσεις στην περιοχή όπου λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού/αθλητική εκδήλωση χορού.

Κεφάλαιο 8ο

Συμπεράσματα

Συμπεράσματα

Ο χορός είναι μια δημοφιλής μορφή σωματικής άσκησης και μελέτες δείχνουν σαφώς ότι ο χορός μπορεί να μειώσει το άγχος, να αυξήσει την αυτοεκτίμηση και να βελτιώσει την ψυχολογική ευημερία (Maraz et al., 2015). Οι ειδικοί στον τομέα της υγείας, της εκπαίδευσης, της ψυχολογίας και άλλων πολυεπιστημονικών κλάδων αντιμετωπίζουν συνεχώς την πρόκληση του τρόπου αύξησης της φυσικής κατάστασης και της ψυχολογικής ευεξίας (Angioi et al., 2009; Kirkendall & Calabrese, 1983). Πρόσθετα, θα πρέπει να αναφερθεί ότι πλείστες μελέτες έχουν αναφέρει τα οφέλη των χορευτικών δραστηριοτήτων, που περιλαμβάνουν την ψυχολογική ευεξία (Hui et al., 2009), την βελτίωση των επιπέδων αυτοεκτίμησης (Quiroga Murcia et al., 2010) και τη μείωση των επιπέδων άγχους και στρες που μπορεί να βιώνει το άτομο (Lesté & Rust, 1990).

Η ενθάρρυνση της τακτικής συμμετοχής στη σωματική δραστηριότητα αποτελεί παγκόσμια προτεραιότητα για τη δημόσια υγεία (R. N. Cooper, 2018) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Ο ΠΟΥ υπογραμμίζει την αξία των καθημερινών δραστηριοτήτων, όπως παιχνίδια, αθλητισμός, άσκηση, χορός, κηπουρική και περπάτημα ή ποδηλασία στη διατήρηση και βελτίωση της σωματικής και ψυχικής υγείας, ιδωμένη υπό το πρίσμα της ολιστικότητας της υγείας του ατόμου (Health Organization World, 2010).

Σύμφωνα με μία έρευνα που διεξήχθη στις ΗΠΑ ο χορός αποτελεί μία συνήθη δραστηριότητα μεταξύ των ατόμων εφηβικής ηλικίας με ποσοστό επικράτησης εμφάνισης 20,9% (O'Neill et al., 2011). Τα κίνητρα που διαμορφώνουν τη θέληση να ασχοληθεί το άτομο με εκάστη χορευτική δραστηριότητα ή να αποφασίσει να διακόψει τις δραστηριότητες αυτού του είδους ποικίλουν και μπορεί να εμπερικλείουν εκτός από βιώματα, απόψεις, αντιλήψεις ακόμα και το κοινωνικό status quo του χορού στην κοινωνία που διαβιεί.

Οι Ntloko και Swart (2008) προτείνουν την ανάπτυξη ως διαδικασία. Η τουριστική ανάπτυξη θεωρείται συχνά ως διαδικασία φυσικής αλλαγής (Ntloko & Swart, 2008). Karamustafa, και Ulama, (2010) επινόμασαν δύο στάδια για την τουριστική ανάπτυξη. Το πρώτο στάδιο ξεκινά καθώς οι ταξιδιώτες ανακαλύπτουν μια νέα περιοχή ενδιαφέροντος. Στο δεύτερο στάδιο, οι ειδήσεις για την ανακάλυψη εξαπλώνονται και καταλήγουν στην αντίδραση της κοινωνίας υποδοχής σε αυτή τη νέα οικονομική δραστηριότητα με τη μορφή εγκαταστάσεων και παροχής υπηρεσιών (Karamustafa & Ulama, 2010).

Η ανάπτυξη και η προώθηση του τουρισμού τεκμηριώνονται με βάση την καταλυτική του λειτουργία στις κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις. Πιστεύεται ότι ο τουρισμός είναι ένα σημαντικό κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο. Οι Sharpley και Telfer (2002) σχολίασαν ότι οι παράγοντες ανακάλυψης αφορούν τον «γενικό κανόνα» του τουρισμού που βοηθά στην ανάπτυξη της οικονομίας που αλλάζει για την εθνική και τοπική περιοχή και σε απόλυτα συνδεδεμένες αναπτυσσόμενες χώρες (Mawdsley, 2008).

Τα ευρήματα δείχνουν την ανάγκη εστίασης σε μια στρατηγική προσέγγιση προκειμένου να δημιουργηθούν, να μεγιστοποιηθούν και να διατηρηθούν τα οφέλη των εκδηλώσεων. Προ της εκδήλωσης, ο φορέας και οι κοινότητες ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε «συνεδρίες σύνδεσης» για να γνωριστούν μεταξύ τους και να αποφασίσουν σχετικά με τις στρατηγικές μόχλευσης εκδηλώσεων. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, οι ομαδικές αθλητικές δραστηριότητες και οι κοινωνικοπολιτιστικές εμπειρίες που σχετίζονται με την εκδήλωση επιτρέπουν στους συμμετέχοντες και τους θεατές να επιτύχουν «ενότητα στην ποικιλομορφία». Μετά την εκδήλωση, ένας συνδυασμός κοινοτικών συνεργασιών, τακτικών αθλητικών προγραμμάτων και «εκδηλώσεων επισήμανσης» μπορούν να εξασφαλίσουν συνεχείς ευκαιρίες τόσο για τη σύνδεση όσο και για τη γεφύρωση του κοινωνικού κεφαλαίου.

Το δυναμικό των αθλητικών εκδηλώσεων για την επίτευξη θετικών κοινωνικών και πολιτιστικών επιπτώσεων αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο από κοινότητες, ΜΚΟ και κυβερνήσεις. Οι αθλητικές εκδηλώσεις παρέχουν ευκαιρίες για ψυχαγωγία, κοινωνικοποίηση και δημιουργία επαφών και δικτύων μεταξύ ατόμων και ομάδων.

Ωστόσο, τα αθλητικά γεγονότα χρησιμοποιήθηκαν πρόσφατα ως μέθοδος για την ενίσχυση της ενδοκοινοτικής συνάφειας και την επίτευξη συμφιλίωσης μεταξύ εθνοτικών ομάδων. Επίσης, παραμένει το ερώτημα εάν υπάρχει διαρκής κοινωνική αξία που πρέπει να διατηρηθεί από τις θετικές κοινωνικές επιπτώσεις των ενδοκοινοτικών αθλητικών εκδηλώσεων και πώς μπορεί να διατηρηθεί και να αξιοποιηθεί η «αίσθηση της καλής στιγμής» πέρα από τα όρια των αγώνων.

Μια κοινή μνήμη πηγάζει από την πρακτική γνώση, την ικανότητα, τον συναισθηματικό ενθουσιασμό και τη σύνδεση που προκύπτει από την άμεση παρατήρηση ή τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις, η οποία αργότερα «ξαναζεί» και μοιράζεται με άλλους. Οι κοινές αναμνήσεις μπορεί να κυμαίνονται από το διαπροσωπικό επίπεδο (δύο άτομα παίζουν μεταξύ τους), σε επίπεδο ενδοομάδας (ομάδες που βιώνουν την απόδοση της αγαπημένης τους ομάδας), έως το μακρο-επίπεδο (μια χώρα που αντιμετωπίζει καταπίεση από άλλη χώρα). Υπάρχει μια σημαντική διαφορά μεταξύ κοινών αναμνήσεων και κοινών εμπειριών. Σε ένα πλαίσιο ενδοκοινοτικών εκδηλώσεων, οι κοινές εμπειρίες μπορούν για παράδειγμα να δημιουργηθούν από διοργανωτές και εθελοντές στη φάση πριν από την εκδήλωση ή από συμμετέχοντες και θεατές κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης. Ωστόσο, προκειμένου να γίνουν μέρος του αποθέματος του κοινωνικού κεφαλαίου, αυτές οι εμπειρίες πρέπει να διατηρηθούν και να θυμηθούν πέρα από την εκδήλωση. Αυτές οι κοινές αναμνήσεις της «δυναμικής των γεγονότων» είναι σημαντικές, καθώς αυτές μπορούν να ενισχύσουν τα θετικά κοινωνικά συναισθήματα. Η διοργάνωση εκδηλώσεων χορού μπορεί να συνδράμει στην αύξηση αυτού του κοινωνικού κεφαλαίου και ως εκ τούτου προτείνεται η σταθερή διοργάνωσή τους και η προώθησή τους στο εξωτερικό.

Τα Φεστιβάλ εξαρτώνται από τους διαφορετικούς φορείς επειδή οι ίδιοι κατέχουν κρίσιμους πόρους. Υπάρχουν μερικοί που καθίστανται ως ζωτικοί συνεργάτες και μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο ανάπτυξης του φεστιβάλ. Ένας από τους πιο συνηθισμένους λόγους αποτυχίας του φεστιβάλ είναι οι ανεπαρκείς πόροι. Η έλλειψη πόρων μπορεί να εξηγηθεί από την αδυναμία της διαχείρισης του φεστιβάλ να προσελκύσει χορηγούς και δωρητές ή / και υψηλό βαθμό ανταγωνισμού για πόρους στον τομέα των εκδηλώσεων. Κατά συνέπεια, τα φεστιβάλ εξαρτώνται από την υποστήριξη των ενδιαφερομένων για την επιβίωσή τους. Μια πρόκληση για τους διοργανωτές του φεστιβάλ είναι να χειριστούν τα

ενδιαφερόμενα μέρη τους με τρόπο που να μειώνει την εξάρτησή τους σε σχέση με τους ενδιαφερόμενους (και έτσι να μειώνει τον κίνδυνο έλλειψης πόρων). Πρόσθετα, στην περίπτωση της Ελλάδας μπορεί να επιχειρηθεί η χρηματοδότηση τέτοιων αθλητικών οργανώσεων με συγχρηματοδότηση από τα εκάστοτε Υπουργεία και πλέον με την περιφερειακή διάρθρωση του Καλλικράτη από τις εκάστοτε περιφέρειες που δυνάμει του Νόμου ενέχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις επί της προαγωγής της εκπαίδευσης και του αθλητισμού, που συνηγορούν στην ευημερία των πολιτών.

Η ως άνω τοποθέτηση υπογραμμίζει επίσης τη σημασία των ενδιαφερομένων για τον τομέα εκδηλώσεων. Ο προσδιορισμός όλων των ενδιαφερομένων και η αναθεώρηση των ατζέντας τους θα βοηθήσουν τους διαχειριστές εκδηλώσεων να εξισορροπήσουν τις ανταγωνιστικές ανάγκες, εντάσεις και προσδοκίες όλων των ενδιαφερομένων. Μπορεί επίσης να προσφέρει μια εξαιρετική ευκαιρία για τη βελτίωση της τάσης των τοπικών επιχειρήσεων σε δραστηριότητες δικτύωσης που αντιπροσωπεύουν μια κρίσιμη, αποτελεσματική και προσοδοφόρα επιλογή όσον αφορά την κινητοποίηση πόρων, πληροφοριών, εμπειριών, γνώσεων και ιδεών.

Η διοργάνωση ενός φεστιβάλ πραγματοποιείται από έναν συνασπισμό ενδιαφερομένων με τη συμμετοχή δημόσιων, ιδιωτικών και εθελοντικών οργανώσεων. Για παράδειγμα, η οργάνωση του φεστιβάλ, οι καλλιτέχνες, οι χορηγοί, οι προμηθευτές, οι δημόσιες αρχές, οι έμποροι του τουρισμού κ.λπ. Οι προσπάθειες αλληλεπίδρασης των ενδιαφερομένων μερών οδηγούν στην οικοδόμηση ενός φεστιβάλ και στην εικόνα του, το οποίο αναμένεται να προσελκύσει επισκέπτες.

Μόλις προσδιοριστούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι, καθίσταται θεμελιώδες να εξατομικεύεται η παρουσία σχέσεων και η σχετική συχνότητα των σχέσεων. Η διαχείριση και η συνεχής επιτυχία των φεστιβάλ εξαρτάται επομένως από τους ενδιαφερόμενους που ασχολούνται περισσότερο με την οργάνωση του φεστιβάλ. Η ανάλυση ομοιότητας ή / και διαφοροποίησης βοηθά στην εξατομίκευση ομάδων ενδιαφερομένων προκειμένου να οργανωθούν κατάλληλες στρατηγικές. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η παρουσία μιας καλής προσέγγισης διαχείρισης των ενδιαφερομένων μπορεί επίσης να υποστηρίξει τα φεστιβάλ ή την αθλητική διοργάνωση να ανταποκριθούν σε πιθανά προβλήματα ή απειλές που μπορεί να προκύψουν στην οργάνωση του φεστιβάλ.

Ο συντονισμός του χρονοδιαγράμματος των παραστάσεων και συγκεκριμένα στην περίπτωση της μελέτης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία διαδρομών και επισκέψεων προσφέροντας ένα πλήρες θεματικό πρόγραμμα τουρισμού. Η ενσωμάτωση των παραστάσεων σε ένα δίκτυο τουριστικών εγκαταστάσεων, όπως κρουαζιέρες, κάτι που αυξάνεται συνεχώς στη χώρα μας, μπορεί να αποτελέσει θετικό πλεονέκτημα για τη βελτίωση της έλξης τους. Με αυτόν τον τρόπο, μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν θεματικό πολιτιστικό τουρισμό που έχει ένα διεθνές προφίλ που εστιάζει στους επισκέπτες υψηλού κοινωνικού και εκπαιδευτικού επιπέδου, αυξάνοντας την τουριστική ροή (Martha & Kotsaki, 2014).

Σύγκριση με άλλες χώρες

Είναι ενδιαφέρον ότι το μάρκετινγκ που έχει σχέση με την εκάστοτε τοποθεσία, και συχνά αναφέρεται ως boosterism (όπου οι εκδηλώσεις χρησιμοποιούνται για να «ενισχύσουν» τον αριθμό των επισκεπτών και την ελκυστικότητα) έχει αναδειχθεί ως βασικό χαρακτηριστικό που σχετίζεται με μια μοναδική πρόταση πώλησης που διαφοροποιεί τον προορισμό από τον ανταγωνισμό. Με την προέλευση του 19ου αιώνα (Pike & Page, 2014), το μάρκετινγκ και η ανάπτυξη που διοργανώθηκε από τις εκδηλώσεις που προωθήθηκε αρχικά στις ΗΠΑ (Ford & Peeper, 2007) έχει συνεχώς χρησιμοποιήσει συμβάσεις και εκδηλώσεις για να επιτύχει βασικούς τουριστικούς και άλλους στόχους επίσκεψης που συνδέονται με την ανάπτυξη του τόπου, την ανάλυση της ευρύτερης συμβολής της στην τουριστική ανάπτυξη, τόσο ως πεδίο μελέτης όσο και ως πεδίο κριτικής έρευνας, είναι ένα πιο πρόσφατο αποτέλεσμα της εξέλιξης των μελετών εκδηλώσεων (Donald Getz, 2008). Στην προηγούμενη ανασκόπηση του τουρισμού εκδηλώσεων, ο Getz (2008) περιέγραψε πολλά από τα βασικά θέματα γύρω από την ανάπτυξη της έρευνας εκδηλώσεων (Donald Getz, 2008) και τις επακόλουθες μελέτες (π.χ. (Donald Getz & Page, 2019) επεκτείνουν τη φύση των επιστημονικών κλάδων που συνεισφέρουν στη δημιουργία μιας βάσης γνώσεων εκδηλώσεων.

Σύμφωνα με τη Lucy Yungmi Yoo, το Blackpool Festival διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο dancecesport, που είναι ο πιο διάσημος και αξιόπιστος διαγωνισμός χορού στην αίθουσα χορού στον κόσμο. Ο πρώτος διαγωνισμός Blackpool πραγματοποιήθηκε το 1920 και το Skating System χρησιμοποιήθηκε για να κρίνει τους ανταγωνιστές για πρώτη φορά και τώρα χρησιμοποιείται σε όλο τον κόσμο σε άλλους διαγωνισμούς χορού.

Υπάρχουν διάφοροι σύλλογοι που οδήγησαν στην τυποποίηση των διαγωνισμών στην Αγγλία, όπως το British Dance Council (BDC) και η Imperial Society. Ομοίως, οι εθνικοί χορευτικοί οργανισμοί βοήθησαν να επιφέρουν την ίδια αλλαγή στην Αμερική. Ο πρώτος διεθνώς αναγνωρισμένος χορευτικός οργανισμός από την Αμερική είναι το Εθνικό Συμβούλιο Χορού της Αμερικής (NDCA), το οποίο καλλιεργεί ερασιτέχνες χορευτές σε έναν επαγγελματικό τομέα και δίνει ετήσια υποτροφία στον εθνικό του διαγωνισμό. Το NDCA (Εθνικό Συμβούλιο Χορού της Αμερικής) είναι το επίσημο διοικητικό συμβούλιο

του χορού αίθουσας χορού, το οποίο διοργανώνει κυρίως όλες τις διοργανώσεις αγώνων στην Αμερική από την κατηγορία των ερασιτεχνών έως τους επαγγελματίες.

Ο χορός της αίθουσας χορού συχνά δεν λαμβάνεται σοβαρά υπόψη ως μορφή τέχνης στο χορό ούτε ως άθλημα. Υπήρξε μια συζήτηση σχετικά με το εάν το dancesport είναι άθλημα ή τέχνη. Ένα από τα επιχειρήματα είναι ότι οι αθλητές χορού απαιτούν το ίδιο επίπεδο φυσικής κατάστασης με άλλους αθλητές Ολυμπιακών Αγώνων. Μία μελέτη αναφέρει τη σύγκριση ενός ολυμπιακού γεγονότος με έναν διαγωνισμό χορού, όπου ο αθλητής πραγματοποιεί 10 διαφορετικές εκδηλώσεις σε πολλές ημέρες. Αντίθετα, ένας διαγωνιζόμενος του dancesport σε ένα διαγωνισμό χορού πραγματοποιεί δύο συνεδρίες εντός διαλείμματος δύο ωρών μεταξύ των συνεδριών. Κατά τη διάρκεια κάθε συνεδρία οι χορευτές εκτελούν πέντε χορούς ο καθένας διαρκεί δύομισι λεπτά με διάλειμμα περίπου δεκαπέντε δευτερολέπτων μεταξύ κάθε χορού. Από την άλλη πλευρά, οι αθλητές του dancesport δεν λαμβάνουν τα μεγάλα διαλείμματα μεταξύ των γεγονότων που λαμβάνουν οι αθλητές για παράδειγμα του δεκάθλου. Αντίθετα, οι αθλητές του χορού προσπαθούν να δείξουν τη γνώση κάθε χορού, ο οποίος έχει τα δικά του στοιχεία και τεχνικές και εκπαιδεύεται όπως πολλοί άλλοι Ολυμπιακοί αθλητές στα αθλήματα της γυμναστικής, του πατινάζ στον πάγο ή της συγχρονισμένης κολύμβησης (*Idrottsforum.Org / Recension / From Ballroom to DanceSport: Aesthetics, Athletics, and Body Culture*, n.d.). Εκτός αυτού, οι περισσότεροι ανταγωνιστικοί χορευτές απαιτούν ένα χορευτικό υπόβαθρο που μπορεί να προέρχεται από το μπαλέτο ή τον μοντέρνο χορό. Στην πραγματικότητα, τα αποτελέσματα του διαγωνισμού από την τηλεοπτική εκπομπή *Dancing With the Stars* δείχνουν ότι οι αθλητικοί αστέρες έχουν ένα πλεονέκτημα έναντι άλλων διασημοτήτων λόγω του αθλητικού τους υποβάθρου. Αυτά τα αποτελέσματα υπογραμμίζουν ότι το Dancesport έχει αθλητικά χαρακτηριστικά (*Developments of Ballroom Dancing*, n.d.).

Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου έχει θέσει ως στόχο το «70% του πληθυσμού να είναι εύλογα ενεργό (για παράδειγμα 30 λεπτά μέτριας άσκησης πέντε φορές την εβδομάδα) έως το 2020» (Soraka & Sapezinskiene, 2015; Wicker et al., 2015). Αυτός ο στόχος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί φιλόδοξος. Μόνο το 37% των ανδρών και το 24% των γυναικών στο Ηνωμένο Βασίλειο πληρούν αυτήν την περίοδο αναφοράς. Η Έρευνα Υγείας για την Αγγλία (HSE) (Gulliford et al., 1999) διαπίστωσε ότι ο αριθμός των

σωματικά ανενεργών ατόμων (λιγότερες από μία φορές δραστηριότητα 30 λεπτών την εβδομάδα) αυξανόταν και ότι αυτή η τάση ήταν συνεπής τόσο για τα φύλα όσο και για όλες τις ηλικιακές ομάδες (Petersen et al., 2005). Συμβατικά, ο αθλητισμός και οι μορφές σωματικής άσκησης, όπως αερόμπικ, τρέξιμο ή γυμναστική, ήταν το επίκεντρο των προσπαθειών για αύξηση των επιπέδων δραστηριότητας του πληθυσμού. Το μέτρο HSE περιλαμβάνει δραστηριότητες, όπως κηπουρική και οικιακές εργασίες, οι οποίες δεν θεωρούνται παραδοσιακά ως σωματική δραστηριότητα.

Η Sport England διαπίστωσε ότι στη δεκαετία μεταξύ 1987 και 1996, η συμμετοχή σε παραδοσιακούς τύπους αθλητισμού και σωματικής άσκησης παρέμεινε σταθερή ή μειώθηκε σε όλες τις ομάδες εκτός από την ηλικιακή ομάδα 60 έως 69 ετών. Αυτή η τάση διαμορφώθηκε κοινωνικά από το φύλο, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, την κοινωνική τάξη και την εθνικότητα (England, 2004). Υπάρχουν πολλές ευρείες επιδράσεις στη συμπεριφορά της σωματικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των ενδο-προσωπικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών παραγόντων και αυτοί οι καθοριστικοί παράγοντες ποικίλλουν κατά τη διάρκεια της ζωής (“Physical Activity & Behavioral Medicine,” 1999).

Οι φιλόδοξοι εθνικοί στόχοι και η αυξημένη χρηματοδότηση κοινοτικών προγραμμάτων αθλητισμού και σωματικής άσκησης (όπως το Sports Hub στο Regent's Park, Λονδίνο) δείχνουν ότι ο αθλητισμός και η σωματική δραστηριότητα αποκτούν κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική σημασία. Το αυξημένο ενδιαφέρον για τη σωματική δραστηριότητα είναι ευπρόσδεκτο, αλλά τα δεδομένα τάσεων υποδηλώνουν ότι οι τρέχουσες παρεμβάσεις για την προώθηση του αθλητισμού και της σωματικής δραστηριότητας είναι ανεπαρκείς. Επιπλέον, αμφισβητεί εάν η βάση στοιχείων που υποστηρίζει την πολιτική σωματικής δραστηριότητας παρέχει επαρκή κατανόηση των λόγων συμμετοχής ή μη συμμετοχής στη σωματική δραστηριότητα (Allender et al., 2006).

Επίλογος

Ο ρόλος του αθλητικού τουρισμού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για το ταξίδι πρέπει να ληφθεί υπόψη. Ο αθλητικός τουρισμός μπορεί να είναι αποφασιστικός ή να συμβάλει στην απόφαση για ένα ταξίδι και την επιλογή προορισμού, μπορεί να είναι ένας παράγοντας στον προγραμματισμό ταξιδιού που λαμβάνει χώρα μετά την απόφαση του ταξιδιού και η επιλογή προορισμού έχει ληφθεί ή / και μπορεί απλώς να είναι μια αυθόρμητη συμπεριφορά ταξιδιού.

Οι περισσότερες έρευνες στρατηγικής, ανάπτυξης και μάρκετινγκ στον τομέα τουρισμού-εκδηλώσεων έχουν αναπτυχθεί από την προοπτική της προσφοράς, η οποία επικεντρώνεται σε χώρους, το μάρκετινγκ υπαρχόντων εκδηλώσεων και την υποβολή προσφορών για εκδηλώσεις μίας φοράς. Η επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε αυτήν την παγκόσμια αγορά απαιτεί αύξηση των επενδύσεων σε υποδομές και δυνατότητες υποβολής προσφορών, με αποτέλεσμα την αυξανόμενη ισχύ για τους ιδιοκτήτες δημοφιλών εκδηλώσεων και τη διαίρεση προορισμών σε «πρωταθλήματα» που καθορίζονται από το μέγεθος και την ποιότητα των χώρων και άλλων πόρων τους. Μια προοπτική ζήτησης προσφέρει μεγαλύτερο πεδίο για καινοτομία και ανάπτυξη, ενδεχομένως με πολύ χαμηλότερο κόστος και κινδύνους. Αυτή η στρατηγική βασίζεται στην ευφυΐα της αγοράς για να κατανοήσει καλύτερα τα κίνητρα και τους κοινωνικούς κόσμους των ομάδων ειδικού ενδιαφέροντος. Ο ελεύθερος χρόνος και ο αθλητισμός παρουσιάζουν σχεδόν απεριόριστες δυνατότητες ανάπτυξης, καθώς η συμμετοχή σε οποιοδήποτε άθλημα, χόμπι, καλλιτεχνική έκφραση ή αναζήτηση τρόπου ζωής οδηγεί σε ταξίδια που σχετίζονται με εκδηλώσεις.

Βιβλιογραφία

- Agarwal, S., & Brunt, P. (2006). Social exclusion and English seaside resorts. *Tourism Management*, 27(4), 654–670. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2005.02.011>
- Akandere, M., & Demir, B. (2011). The effect of dance over depression. *Collegium Antropologicum*, 35(3), 651–656. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22053537/>
- Allen, J., O’Toole, W., Harris, R., & McDonnell, I. (2010). *Festival and Special Event Management, 5th edn.* <https://www.wiley.com/en-us/Festival+and+Special+Event+Management,+5th+Edition-p-9781742164618?fbclid=IwAR1t7Z5YX0zjSqUO37VtNbUQbvDY4RPMa0cvvCo6hOLp397rfmukR-O6opI>
- Allender, S., Cowburn, G., & Foster, C. (2006). Understanding participation in sport and physical activity among children and adults: A review of qualitative studies. In *Health Education Research* (Vol. 21, Issue 6, pp. 826–835). Oxford Academic. <https://doi.org/10.1093/her/cyl063>
- Alpert, P. T., Miller, S. K., Wallmann, H., Havey, R., Cross, C., Chevalia, T., Gillis, C. B., & Kodandapari, K. (2009). The effect of modified jazz dance on balance, cognition, and mood in older adults. *Journal of the American Academy of Nurse Practitioners*, 21(2), 108–115. <https://doi.org/10.1111/j.1745-7599.2008.00392.x>
- Andersson, T. D., & Lundberg, E. (2013). Commensurability and sustainability: Triple impact assessments of a tourism event. *Tourism Management*, 37, 99–109. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2012.12.015>
- Angioi, M., Metsios, G., Koutedakis, Y., & Wyon, M. A. (2009). Fitness in contemporary dance: A systematic review. In *International Journal of Sports Medicine* (Vol. 30, Issue 7, pp. 475–484). Int J Sports Med. <https://doi.org/10.1055/s-0029-1202821>
- Arcodia, C. (2004). Events management. *Tourism Management*, 25(5), 637–638. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2003.08.008>
- Asendorpf, J. B., & Neyer, F. J. (2012). *Psychologie der Persönlichkeit*. Springer Berlin

Heidelberg. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-30264-0>

Aweto, H. A., Owoeye, O. B., Akinbo, S. R., & Onabajo, A. A. (2012). Effects of dance movement therapy on selected cardiovascular parameters and estimated maximum oxygen consumption in hypertensive patients. *Nigerian Quarterly Journal of Hospital Medicine*, 22(2), 125–129. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/23175912/>

Batty, D., & Thune, I. (2000). Does physical activity prevent cancer?: Evidence suggests protection against colon cancer and probably breast cancer. In *BMJ* (Vol. 321, Issue 7274, pp. 1424–1425). British Medical Journal Publishing Group. <https://doi.org/10.1136/bmj.321.7274.1424>

Benefits of Dance: 8 Benefits for Adults and Kids. (n.d.). Retrieved July 2, 2021, from <https://www.healthline.com/health/fitness-exercise/benefits-of-dance?fbclid=IwAR1FPnRSSWvqlKWJz9m3TstdTHD4RT6F1eLCadk5ezjVKVyQL2wRjJaXSQc#takeaway>

Bickman, L., & Rog, D. (2014). The SAGE Handbook of Applied Social Research Methods. In *The SAGE Handbook of Applied Social Research Methods*. SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781483348858>

Bjeljac, Ž., Pantić, M., & Filipović, M. (2013). The role of event tourism strategy of Serbia in strategic planning. *Spatium*, 30, 54–60. <https://doi.org/10.2298/SPAT1330054B>

Block, B., & Kissell, J. L. (2001). The dance: Essence of embodiment. In *Theoretical Medicine and Bioethics* (Vol. 22, Issue 1, pp. 5–15). Theor Med Bioeth. <https://doi.org/10.1023/A:1009928504969>

Bojner Horwitz, E., Lennartsson, A.-K., Theorell, T. P. G., & Ullén, F. (2015). Engagement in dance is associated with emotional competence in interplay with others. *Frontiers in Psychology*, 6, 1096. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.01096>

Buhalis, D., & Costa, C. (2005). Tourism Business Frontiers: Consumers, Products and Industry. In *Tourism Business Frontiers: Consumers, Products and Industry*. <https://doi.org/10.4324/9780080455914>

Burns, G. L., & Howard, P. (2003). When wildlife tourism goes wrong: A case study of

stakeholder and management issues regarding Dingoes on Fraser Island, Australia. *Tourism Management*, 24(6), 699–712. [https://doi.org/10.1016/S0261-5177\(03\)00146-8](https://doi.org/10.1016/S0261-5177(03)00146-8)

Cagas, J. Y., Manalastas, E. J., Torre, B., & Sanchez-Pituk, C. (2015). Comparison of exercise versus sport participation motives among Filipino university students. *Asia Life Sciences*, 24(2), 703–713. <https://pages.upd.edu.ph/ejmanalastas/publications/comparison-exercise-versus-sport-participation-motives-among-filipino-university?fbclid=IwAR2UbfOrQ7Q2KtUzwsMhWb8fL-EOOCE--VAt2IJosHOU5S1hz1Aa2F2I7AU>

Cooper, C. (2002). Encyclopedia of tourism. *International Journal of Tourism Research*, 4(1), 73–74. <https://doi.org/10.1002/jtr.344>

Cooper, R. N. (2018). More Active People For a Healthier World: Global Action Plan On Physical Activity 2018-2030. In *Organización Mundial de la Salud* (Vol. 28, Issue 6). World Health Organization. <http://www.who.int/ncds/prevention/physical-activity/global-action-plan-2018-2030/en/>

Craik, J. (1995). Are there cultural limits to tourism? *Journal of Sustainable Tourism*, 3(2), 87–98. <https://doi.org/10.1080/09669589509510713>

d'Angella, F., & Go, F. M. (2009). Tale of two cities' collaborative tourism marketing: Towards a theory of destination stakeholder assessment. *Tourism Management*, 30(3), 429–440. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2008.07.012>

Daniels, M. J. (2007). Central place theory and sport tourism impacts. *Annals of Tourism Research*, 34(2), 332–347. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2006.09.004>

Davydd, J. (1977). Culture by the Pound : an Anthropological Perspective on Tourism as Cultural. *Hosts and Guests: The Antropolgy of Tourism*, 129–138.

Developments of Ballroom Dancing. (n.d.). Retrieved July 2, 2021, from <https://www.ukessays.com/essays/sports/developments-of-ballroom-dancing.php>

England, S. (2004). Driving up participation: The challenge for sport: academic review

papers commissioned by Sport England as contextual analysis to inform the preparation of the framework for sport in England. In *Sport England* (Issue April). www.sportengland.org

Evans, G. (2002). Cultural Planning. In *Cultural Planning*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203459744>

Ford, R. C., & Peeper, W. C. (2007). The past as prologue: Predicting the future of the convention and visitor bureau industry on the basis of its history. *Tourism Management*, 28(4), 1104–1114. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2006.07.002>

Francis, K. (1996). Physical activity in the prevention of cardiovascular disease. In *Physical Therapy* (Vol. 76, Issue 5, pp. 456–468). American Physical Therapy Association. <https://doi.org/10.1093/ptj/76.5.456>

Fredline, E., & Faulkner, B. (2000). Host community reactions: A cluster analysis. *Annals of Tourism Research*, 27(3), 763–784. [https://doi.org/10.1016/S0160-7383\(99\)00103-6](https://doi.org/10.1016/S0160-7383(99)00103-6)

Ganley, K. (2001). Introduction to Research in the Health Sciences, 4th ed. *Pediatric Physical Therapy*, 13(2), 102–103. <https://doi.org/10.1097/00001577-200113020-00013>

Georgoula, V., & Terkenli, T. S. (2018). *Tourism Impacts of International Arts Festivals in Greece. The Cases of the Kalamata Dance Festival and Drama Short Film Festival* (pp. 101–114). https://doi.org/10.1007/978-3-319-67603-6_7

Getz, D. (2005). *Event Management & Event Tourism, 2nd edn* (New York: Cognizant Communication Corporation). https://cognizantcommunication.com/publication/event-management-event-tourism-2nd-edition/?fbclid=IwAR100p4_cNcopduvputZpzZWSw1vfDNPfHtZazUnkqd2c_JwX9vfc_zck1U

Getz, Donald. (2008). Event tourism: Definition, evolution, and research. *Tourism Management*, 29(3), 403–428. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2007.07.017>

- Getz, Donald, & Page, S. J. (2014). Progress and prospects for event tourism research. In *Tourism Management* (Vol. 52, pp. 593–631). <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2015.03.007>
- Getz, Donald, & Page, S. J. (2019). Event Studies. In *Event Studies*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429023002>
- González Ramallal, M. E., Marrero Rodríguez, J. R., & Santana Turégano, M. Á. (2010). Sport and Tourism: a potentially conflictual relationship. The case of Marinas in Tenerife. *PASOS Revista de Turismo y Patrimonio Cultural*, 8(2), 265–276. <https://doi.org/10.25145/j.pasos.2010.08.019>
- Grape Viding, C., Osika, W., Theorell, T., Kowalski, J., Hallqvist, J. and Bojner Horwitz, E. (2015). “The Culture palette”- a randomized intervention study for women with burnout symptoms in Sweden. | *British Journal of Medical Practitioners*. British Journal of Medical Practitioners. https://www.bjmp.org/content/culture-palette-randomized-intervention-study-women-burnout-symptoms-sweden?fbclid=IwAR3eJikhydq_i9zu4hyzmxFYZGeRc-x0NUS5TEGS1BsG3GjMoKpdqtz8R7E
- Gulliford, M. C., Ukoumunne, O. C., & Chinn, S. (1999). Components of variance and intraclass correlations for the design of community-based surveys and intervention studies: Data from the Health Survey for England 1994. *American Journal of Epidemiology*, 149(9), 876–883. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.aje.a009904>
- Hackney, M. E., & Earhart, G. M. (2009a). Effects of dance on movement control in Parkinson’s disease: A comparison of Argentine tango and American ballroom. *Journal of Rehabilitation Medicine*, 41(6), 475–481. <https://doi.org/10.2340/16501977-0362>
- Hackney, M. E., & Earhart, G. M. (2009b). Health-related quality of life and alternative forms of exercise in Parkinson disease. *Parkinsonism and Related Disorders*, 15(9), 644–648. <https://doi.org/10.1016/j.parkreldis.2009.03.003>
- Håkansson, J., & Engström, C. (2010). *Markets and Events : The future of rural retail*

survival. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du-5129>

Health Organization World. (2010). Global recommendations on physical activity for health. In *Geneva: World Health Organization*.
https://www.who.int/publications/i/item/9789241599979?fbclid=IwAR0cKaBUsgqH_8n4HxsAdQ9aOEprNb0GkRLNxsSJ-oyjm-4t9InpcYD_uUd8

Higham, J. (2007). Sport Tourism Destinations. In *Sport Tourism Destinations*.
<https://doi.org/10.4324/9780080474434>

Hui, E., Chui, B. T. keung, & Woo, J. (2009). Effects of dance on physical and psychological well-being in older persons. *Archives of Gerontology and Geriatrics*, 49(1). <https://doi.org/10.1016/j.archger.2008.08.006>

idrottsforum.org / Recension / From Ballroom to DanceSport: Aesthetics, Athletics, and Body Culture. (n.d.). Retrieved July 2, 2021, from https://idrottsforum.org/reviews/items/norsan_picart.html?fbclid=IwAR0X3RJH-ld-5CEWWw4yG6lCuh7r3i8qxIE5oDYHjPl-tgzM3ls4WmRp8Do

Janeczko, B. Ben, Mules, T., & Brent, R. (2002). Estimating the Economic Impacts of Festivals and Events: a Research Guide. *Intelligent Enterprise*, 5(5), 55. www.crctourism.com.au].

Jayswal, M. T. (2000). Events Tourism : Potential to build a brand destination Venue Target Audience Events Media Event Infrastructure. *Undefined*.

Jeong, Y. J., Hong, S. C., Myeong, S. L., Park, M. C., Kim, Y. K., & Suh, C. M. (2005). Dance movement therapy improves emotional responses and modulates neurohormones in adolescents with mild depression. *International Journal of Neuroscience*, 115(12), 1711–1720. <https://doi.org/10.1080/00207450590958574>

Kalamata International Dance Festival - European Festivals Association. (n.d.). Retrieved July 2, 2021, from https://www.festivalfinder.eu/festivals/kalamata-international-dance-festival?fbclid=IwAR1F7ZKfImfsToaKH8Nn_ywobMuWmRbAXDWd_sgedpDGBMj6Tu3Kx0tW24o

- Karamustafa, K., & Ulama, S. (2010). Measuring the seasonality in tourism with the comparison of different methods. *EuroMed Journal of Business*, 5(2), 191–214. <https://doi.org/10.1108/14502191011065509>
- Katsafadou, S., & Deffner, A. (2017). *Landscape, Culture and Place Marketing—The International Dance Festival in Kalamata, Greece* (pp. 395–409). Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-47732-9_26
- Kattenstroth, J. C., Kolankowska, I., Kalisch, T., & Dinse, H. R. (2010). Superior sensory, motor, and cognitive performance in elderly individuals with multi-year dancing activities. *Frontiers in Aging Neuroscience*, 2(JUL). <https://doi.org/10.3389/fnagi.2010.00031>
- Kaufmann, K. (2011). Movement as a Metaphor. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 82(5), 37–45. <https://doi.org/10.1080/07303084.2011.10598627>
- Kiess, W., Galler, A., Reich, A., Müller, G., Kapellen, T., Deutscher, J., Raile, K., & Kratzsch, J. (2001). Clinical aspects of obesity in childhood and adolescence. *Obesity Reviews*, 2(1), 29–36. <https://doi.org/10.1046/j.1467-789x.2001.00017.x>
- Kilpatrick, M., Hebert, E., & Bartholomew, J. (2005). College students' motivation for physical activity: Differentiating men's and women's motives for sport participation and exercise. *Journal of American College Health*, 54(2), 87–94. <https://doi.org/10.3200/JACH.54.2.87-94>
- Kilpatrick, M., Hebert, E., Bartholomew, J., Hollander, D., & Stromberg, D. (2003). Effect of exertional trend during cycle ergometry on postexercise affect. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 74(3), 353–359. <https://doi.org/10.1080/02701367.2003.10609103>
- Kirkendall, D. T., & Calabrese, L. H. (1983). Physiological aspects of dance. *Clinics in Sports Medicine*, 2(3), 525–537. [https://doi.org/10.1016/s0278-5919\(20\)31385-5](https://doi.org/10.1016/s0278-5919(20)31385-5)
- Kirsch, S. (2005). *Im Tanz die Sinne erfahren: die Ausbildung der Identität durch eine sinnesorientierte Tanzpädagogik.* <https://opus.bibliothek.uni->

augzburg.de/opus4/frontdoor/index/index/docId/84175?fbclid=IwAR21xREC-
WOQMRxUsXAUoXZ4iH-_MpOVyxm5oZLR4ATVElxbiKA1jVEMKOg

- Koch, S. C., & Fischman, D. (2011). Embodied Enactive Dance/Movement Therapy. *American Journal of Dance Therapy*, 33(1), 57–72. <https://doi.org/10.1007/s10465-011-9108-4>
- Kopelman, P. G. (2000). Obesity as a medical problem. In *Nature* (Vol. 404, Issue 6778, pp. 635–643). Macmillan Magazines Ltd. <https://doi.org/10.1038/35007508>
- Krieger, N. (2005). Embodiment: A conceptual glossary for epidemiology. In *Journal of Epidemiology and Community Health* (Vol. 59, Issue 5, pp. 350–355). BMJ Publishing Group. <https://doi.org/10.1136/jech.2004.024562>
- Lee, I. M., Rexrode, K. M., Cook, N. R., Manson, J. E., & Buring, J. E. (2001). Physical activity and coronary heart disease in women: Is “No Pain, No Gain” passé? *Journal of the American Medical Association*, 285(11), 1447–1454. <https://doi.org/10.1001/jama.285.11.1447>
- Lesté, A., & Rust, J. (1990). Effects of dance on anxiety. *American Journal of Dance Therapy*, 12(1), 19–25. <https://doi.org/10.1007/BF00844312>
- LUKIĆ, A., BIJELIĆ, S., ZAGORC, M., & ZUHRIĆ-ŠEBIĆ, L. (2011). THE IMPORTANCE OF STRENGTH IN SPORT DANCE PERFORMANCE TECHNIQUE. *Sportlogia*, 7(1), 61–67. <https://doi.org/10.5550/sgia.110701.en.0611>
- Madrigal, R. (1995). Residents’ perceptions and the role of government. *Annals of Tourism Research*, 22(1), 86–102. [https://doi.org/10.1016/0160-7383\(94\)00070-9](https://doi.org/10.1016/0160-7383(94)00070-9)
- Maraz, A., Király, O., Urbán, R., Griffiths, M. D., & Demetrovics, Z. (2015). Why do you dance? Development of the Dance Motivation Inventory (DMI). *PLoS ONE*, 10(3). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0122866>
- Martha, L., & Kotsaki, A. (2014). Ancient Greek Drama and its Architecture as a Means to Reinforce Tourism in Greece. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 148, 573–578. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.07.082>

- Masberg, B. A. (1998). Defining the Tourist: Is It Possible? A View from the Convention and Visitors Bureau. *Journal of Travel Research*, 37(1), 67–70. <https://doi.org/10.1177/004728759803700109>
- Mawdsley, E. (2008). Tourism and development. *Geography Review*, 22(2), 24–25. <https://doi.org/10.4324/9781315210407-10>
- Mendes, J., Valle, P. O. Do, & Guerreiro, M. (2011). Destination image and events: A structural model for the Algarve case. *Journal of Hospitality Marketing and Management*, 20(3–4), 366–384. <https://doi.org/10.1080/19368623.2011.562424>
- Milligan, K., Moretti, E., & Oreopoulos, P. (2004). Does education improve citizenship? Evidence from the United States and the United Kingdom. *Journal of Public Economics*, 88(9–10), 1667–1695. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2003.10.005>
- Murrock, C. J., & Gary, F. A. (2010). Culturally Specific Dance to Reduce Obesity in African American Women. *Health Promotion Practice*, 11(4), 465–473. <https://doi.org/10.1177/1524839908323520>
- Ntloko, N. J., & Swart, R. (2008). Sport tourism event impacts on the host community: A case study of red bull big wave Africa. *South African Journal for Research in Sport, Physical Education and Recreation*, 30(2), 79–93. <https://doi.org/10.4314/sajrs.v30i2.25991>
- O'Neill, J. R., Pate, R. R., & Liese, A. D. (2011). Descriptive epidemiology of dance participation in adolescents. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 82(3), 373–380. <https://doi.org/10.1080/02701367.2011.10599769>
- Petersen, S., Peto, V., Scarborough, P., & Rayner, M. (2005). Coronary heart disease statistics 2005 edition Contents. *Health Promotion*.
- Physical activity & behavioral medicine. (1999). *Choice Reviews Online*, 36(06), 36-3365-36-3365. <https://doi.org/10.5860/choice.36-3365>
- Pike, S., & Page, S. J. (2014). Destination Marketing Organizations and destination marketing: Anarrative analysis of the literature. In *Tourism Management* (Vol. 41, pp. 202–227). Elsevier Ltd. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2013.09.009>

- Powell, K. E., & Pratt, M. (1996). Physical activity and health. In *BMJ* (Vol. 313, Issue 7050, pp. 126–127). British Medical Journal Publishing Group. <https://doi.org/10.1136/bmj.313.7050.126>
- Presenza, A., & Iocca, S. (2012). The weight of stakeholders on festival management. The case of music festivals in Italy. *PASOS. Revista de Turismo y Patrimonio Cultural*, 10(2), 25–35. <https://doi.org/10.25145/j.pasos.2012.10.024>
- Quiroga Murcia, C., Kreutz, G., Clift, S., & Bongard, S. (2010). Shall we dance? An exploration of the perceived benefits of dancing on well-being. *Arts & Health*, 2(2), 149–163. <https://doi.org/10.1080/17533010903488582>
- Rahman, M. M., Liang, C. Y., Gu, D., Ding, Y., & Akter, M. (2019). Understanding Levels and Motivation of Physical Activity for Health Promotion among Chinese Middle-Aged and Older Adults: A Cross-Sectional Investigation. *Journal of Healthcare Engineering*, 2019. <https://doi.org/10.1155/2019/9828241>
- Rich, R. C., Brians, C. L., Manheim, J. B., & Willnat, L. (2018). Empirical Political Analysis. In *Empirical Political Analysis*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315109664>
- Richards, G. (2003). What is cultural tourism. *Erfgoed Voor Toerisme. Nationaal Contact ...*, *March*. https://pure.uvt.nl/ws/portalfiles/portal/31125027/JHTM_Cultural_Tourism_Review.pdf
- Richards, Greg. (1996). Chapter 1 : Introduction : Culture and Tourism in Europe Chapter 2 : The Scope and Significance of Cultural Tourism Chapter 3 : The Social Context of Cultural Tourism Greg Richards Chapter 4 : The Economic Context of Cultural Tourism Chris Gratton and Gre. *Tourism, 1*.
- Robinson, T. N., Killen, J. D., Kraemer, H. C., Wilson, D. M., Matheson, D. M., Haskell, W. L., Pruitt, L. A., Powell, T. M., Owens, A. S., Thompson, N. S., Flint-Moore, N. M., Davis, G. A. J., Emig, K. A., Brown, R. T., Rochon, J., Green, S., & Varady, A. (2003). Dance and reducing television viewing to prevent weight gain in African-

American girls: The Stanford GEMS pilot study. *Ethnicity and Disease*, 13(1 SUPPL. 1). <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/12713212/>

Rulebook, D. (2015). *Usa dance, inc*. https://usadance.org/?fbclid=IwAR1BOIZ3t5ZydAyWsd7Hp_nu8ErazPhYChQOtE58XliwWqoIvKVvO_Hd1-0

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>

Sanders, A., & Verghese, J. (2007). Leisure activities and the risk of dementia in the elderly. *Research and Practice in Alzheimer's Disease*, 12(25), 54–58. <https://doi.org/10.1056/nejmoa022252>

Schwender, T. M., Spengler, S., Oedl, C., & Mess, F. (2018). Effects of dance interventions on aspects of the participants' self: A systematic review. *Frontiers in Psychology*, 9(JUL). <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01130>

Sellers, J., Baghurst, T., Volberding, J., & Brown, T. (2014). Overview of a Student-Focused Wellness Initiative. *Recreational Sports Journal*, 38(1), 33–39. <https://doi.org/10.1123/rsj.2013-0018>

Shanka, T. (2003). Events management. *International Journal of Tourism Research*, 5(3), 246–247. <https://doi.org/10.1002/jtr.431>

Soraka, A., & Sapezinskiene, L. (2015). Research Methodology for Education Through Partner Dancesport. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 191, 1976–1982. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.04.314>

Sports Tourism – the state of affairs – S V G N O C. (n.d.). Retrieved July 2, 2021, from <https://svgnoc.org/sports-tourism-the-state-of-affairs/?fbclid=IwAR1FPnRSSWvqIKWJz9m3TstdTHD4RT6F1eLCadk5ezjVKVyQL2wRjJaXSQc>

Springer, J. B. (2013). “I am very, very proud of myself”: Improving youth activity levels using self-determination theory in program development. *Frontiers in Public Health*,

I(OCT), 46. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2013.00046>

Stockemer, D. (2019). Quantitative Methods for the Social Sciences: A Practical Introduction with Exmples in SPSS and Stata. In *Quantitative Methods for the Social Sciences*.

https://www.springer.com/gp/book/9783319991177?fbclid=IwAR0KASs4PSo9dh-f0ZjeQ2LrZ3FevShaB3YfWXJNPoDMq0-EjW_xiOE7uik

Studer-Lüthi, B., & Züger, B. (2012). Auswirkung einer Tanzintervention auf Körperkonzept und kognitive Fähigkeiten von regulär entwickelten Kindern. *Musik-, Tanz- Und Kunsttherapie*, 23(2), 70–77. <https://doi.org/10.1026/0933-6885/a000077>

Susic, V., & Dordevic, D. (2011). The Place and Role of Events in the Tourism Development of the Southwest Serbia Cluster. *Economics and Organization*, 8(1), 69–81.

The Routledge Handbook of Events. (2020). In *The Routledge Handbook of Events*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429280993>

Thomas, H. (2003). Dance, Modernity and Culture. In *Dance, Modernity and Culture*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203359730>

Turco, & Michele, D. (2009). Winning at all cost? Sport tourism financing by United States state and local governments. *Edition HWWI: Chapters*, 2, 109–120. <https://ideas.repec.org/h/zbw/hwwich/61475.html>

Verghese, J. (2006). Cognitive and mobility profile of older social dancers. In *Journal of the American Geriatrics Society* (Vol. 54, Issue 8, pp. 1241–1244). NIH Public Access. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2006.00808.x>

Weaver, D. B., & Lawton, L. J. (2013). Resident perceptions of a contentious tourism event. *Tourism Management*, 37, 165–175. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2013.01.017>

Weed, M., & Bull, C. (2012). Sports tourism: Participants, policy and providers. In *Sports Tourism: Participants, Policy and Providers*. Taylor and Francis. <https://doi.org/10.4324/9780080474441>

- Wicker, P., Coates, D., & Breuer, C. (2015). The effect of a four-week fitness program on satisfaction with health and life. *International Journal of Public Health*, 60(1), 41–47. <https://doi.org/10.1007/s00038-014-0601-7>
- Xia, M. (2012). A research on the Sports Tourism Special Project In Hainan International Tourism Island. *Open Journal of Applied Sciences*, 02(04), 143–147. <https://doi.org/10.4236/ojapps.2012.24b034>
- Zajenkowski, M., Jankowski, K. S., & Kołata, D. (2015). Let’s dance – feel better! Mood changes following dancing in different situations. *European Journal of Sport Science*, 15(7), 640–646. <https://doi.org/10.1080/17461391.2014.969324>
- Zauhar, J. (2004). Historical perspectives of sports tourism. *Journal of Sport and Tourism*, 9(1), 5–101. <https://doi.org/10.1080/1477508042000179348>
- Zhou, Y. (2006). *Government & Residents Perceptions towards the Impacts of Mega Event: The Beijing 2008 Olympic Games* [Hong Kong Polytechnic University]. <https://theses.lib.polyu.edu.hk/handle/200/2667>
- Zimmet, P. (2003). The burden of type 2 diabetes: Are we doing enough? In *Diabetes and Metabolism* (Vol. 29, Issue 4 II, pp. 6S9-6S18). Elsevier Masson SAS. [https://doi.org/10.1016/s1262-3636\(03\)72783-9](https://doi.org/10.1016/s1262-3636(03)72783-9)
- Αποθετήριο Κάλλιπος: Μεθοδολογία της έρευνας στις επιστήμες υγείας.* (n.d.). Retrieved July 2, 2021, from <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5356>
- Διατριβή: Ανάλυση της διαδικασίας της πολιτιστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο: η περίπτωση της Καλαμάτας - Κωδικός: 11722.* (n.d.). Retrieved July 2, 2021, from https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/11722?fbclid=IwAR0vmHaIdTdi_aeT_jMyt3tUvNUaAnSKhCQLbgBeWjGf9xdC0qiegWEj3aM#page/1/mode/2up
- Στα 425.000 ευρώ το τελικό κόστος του περασμένου Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας - Kalamata Journal.* (n.d.). Retrieved July 2, 2021, from <https://www.kalamatajournal.gr/messinia/kalamata/item/14593-sta-425-000-eyrw-to-teliko-kostos-toy-perasmenoy-diethnoys-festibal-choroy-kalamatas>
- Τα Φεστιβάλ ως Στοιχεία της Εικόνας της Πόλης – festival.culture.gr.* (n.d.). Retrieved July

2, 2021, from http://festival.culture.gr/τα-φεστιβάλ-ως-στοιχεία-της-εικόνας-τη/?fbclid=IwAR1e4-gJP0nUOgIMWQ0UhWFjzyFFXz6hq0_At9HUtfDjjUc5CVrsZhQcZlw

ΤΣΙΑΛΙΡΑΣ, Α. Γ. (2009). *Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ. ΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.*
<https://apothesis.eap.gr/handle/repo/16789>

Παραρτήματα

Ενημερωτικό

Στο πλαίσιο εκπόνησης διπλωματικής έρευνας του μεταπτυχιακού προγράμματος «Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Τουρισμό» του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και του Πανεπιστημίου Αιγαίου με θέμα «Προοπτικές ανάπτυξης εκδηλώσεων αθλητικού χορού στην Ελλάδα» καλείστε να συμπληρώσετε ερωτηματολόγιο σχετικής θεματολογίας.

Η έρευνα έχει ως βασικό στόχο την διερεύνηση της κατάστασης που απαντάται στην Ελλάδα και την κατανόηση των απαιτήσεων των διαγωνισμών χορού και χορο-αθλητικών εκδηλώσεων που διενεργούνται στην χώρα μας και ειδικότερα στο Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη αυτών των διοργανώσεων στη χώρα μας.

Όπως είναι κατανοητό, η συμβολή σας στην επιτυχή διεξαγωγή της έρευνας είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο, εμπιστευτικό και τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν αυστηρά και μόνο στα πλαίσια της στατιστικής ανάλυσης της έρευνας με στόχο τη διατύπωση επιστημονικά τεκμηριωμένων συμπερασμάτων.

Ο μέσος χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι πέντε (5) λεπτά. Σε περίπτωση που ο συμμετέχων επιθυμεί την άρση των απαντήσεών του μπορεί να προβεί σε σχετική αίτηση.

Σας ευχαριστούμε πολύ εκ των προτέρων για τη συμβολή και το χρόνο σας και παραμένω στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία.

Έρση Κωνσταντινίδου

1. ΦΥΛΟ:

- Άνδρας
- Γυναίκα

2. ΗΛΙΚΙΑ:

- 18-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59

3. ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΟΝΙΜΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (ΔΗΜΟΣ):.....

4. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

- Απόφοιτος Γυμνασίου
- Απόφοιτος Λυκείου
- Απόφοιτος Ι.Ε.Κ.
- Απόφοιτος Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι.
- Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου
- Κάτοχος διδακτορικού τίτλου

5. ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

- Κάτω από 12.000€
- 12.001€ - 15.000€
- 15.001€ - 20.000€
- Άνω των 20.000€

6. Συμμετέχετε γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;
- Ναι
 - Όχι

ΕΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ "6":

7. Ποιος είναι ο λόγος που δεν συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού / χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;
- Δεν με ενδιαφέρει να συμμετέχω
 - Δεν μου αρέσει η έννοια του διαγωνισμού χορού
 - Για προσωπικούς λόγους
 - Δεν ασχολούμαι με τους διαγωνισμούς και τις χορο-αθλητικές εκδηλώσεις
 - Άλλο
8. Σκοπεύετε στο μέλλον να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις;
- Ναι
 - Όχι
9. Τι πρέπει να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές, για να σας ελκύσει το ενδιαφέρον συμμετοχής;

ΕΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ "6":

10. Πώς πληροφορείστε για την διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων;.....

11. Πόσες φορές το χρόνο συμμετέχετε σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις;

- Μία φορά
- 2 έως 3 φορές
- Πάνω από 4 φορές

12. Μετακινείστε συνήθως από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σας σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού / χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

- Ναι
- Όχι

13. Διανυκτερεύετε στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση, όταν μετακινείσθε;

- Ναι
- Όχι

14. Αν διανυκτερεύετε, πόσες μέρες μένετε;

- 1 διανυκτέρευση
- 2 διανυκτερεύσεις
- 3 διανυκτερεύσεις

15. Σε τι ποσό ανέρχεται η μέση ημερήσια δαπάνη (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής, της μεταφοράς, της διαμονής και των λοιπών εξόδων) κατά την

παραμονή σας στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση;

- 0€ - 50€
- 50€ - 100€
- 100€ - 150€
- 150€ - 200€
- Πάνω από 200€

16. Ποιος καλύπτει τα έξοδα συμμετοχής και διαμονής;

- Ίδια συμμετοχή
- Σχολή χορού στην οποία μετέχω
- Σπόνσορας
- Άλλο

17. Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διοργάνωση των χορο-αθλητικών εκδηλώσεων στις οποίες συμμετέχετε;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Αρκετά
- Πάρα πολύ

18. Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την εμπειρία συμμετοχής σας σε χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Αρκετά
- Πάρα πολύ

19. Έχετε λάβει μέρος σε παρεμφερείς εκδηλώσεις στο εξωτερικό;

- Ναι
- Όχι

20. Εάν Ναι, ποια η εμπειρία σας και οι διαφορές με τις ελληνικές;.....

21. Σκοπεύετε να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις (στην Ελλάδα) στο μέλλον;

- Ναι
- Όχι

22. Σκοπεύετε να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις (στο εξωτερικό) στο μέλλον;

- Ναι
- Όχι